

Móritz Mátyás

**Boldog
könnyek,
fájó
mosolyok**

Móritz Mátyás

**Boldog könnyek,
fájó mosolyok**

novellák

©Móritz Mátyás

2007

"Ha nagy csapás, lelki fájdalom ér, mindenekelőtt gondolj arra, hogy ez természetes, mert ember vagy. Mit is képzeltél? Ember vagy, tehát kedveseid meghalnak, barátaid elhagynak, s minden, amit gyűjtöttél és szerettél, elrepül, mint a por a szélviharban. Ez nem csodálatos, hanem a természet rendje szerint való, ez az egyszerű és természetes. Inkább az a csodálnivaló, hogy nem érnek mindennap nagy csapások. Ember vagy, tehát szenvedned kell; s szenvedésed nem tart örökké, mert ember vagy." (Márai Sándor)

A címzett ismeretlen

A Répcelaki postást szerették, megbecsülték a Répcelakiak. Ha akartak volna, akkor sem haragudhattak volna rá. Mindig pontos volt, soha nem késett el sehonnan, egy csomaggal sem. Ha be is tért egy-egy házba, egy-egy rövidre, soha nem látta senki pityókásnak, és minden meghívást előre beleszámolt az útjaiba, ami nem volt mindig könnyű és zökkenőmentes, de mindig hősiesen állta a természeti kihívásokat.

Ha zuhogni kezdett, vagy öklömnyi hópelyhek is hulltak mielőtt útjára indult volna, ezeket nem vette soha hivatkozási alapnak, mint társai, akik magukba öntve egy-két bögre forró teát, elszívva egy-két száll cigarettát, megvárták, míg csillapodik az időjárás, és utána láttak neki dolgukhoz.

Ma is előbb vette a táskáját a vállára, előre lejátszotta fejben, hogy milyen útvonalat választ, de arra nem számíthatott előre, hogy vele is történhet baleset, őt is utolérheti a vég. Akármilyen óvatos és előrelátó volt, és lehet, hogy most is az orra elé nézett, de mégis megcsúszott egy patak mellett, és olyan szerencsétlenül esett el, hogy a táskája szája széjjelnyílt, és a levelek mindegyike a vízbe kötött ki. Ahogy tudta, összeszedte mindegyiket, még mielőtt mindegyik elsüllyedt volna, vagy eltűnt volna a szeme elől. De akármilyen fürge is volt, a tintával írt szavak összemosódtak, és kiolvashatatlanokká lettek.

Kezében az elázott levelekkel, kénytelen-kelletlen bekopogtatott a legközelebbi háznál, és egy kerti asztalon szétterítve a leveleket várta, hogy megszáradjanak, amíg a ház legkisebb és legfiatalabb tagját szélnek eresztette, hogy adja tudtára mindenkinek, mi történt vele, és hogy az érintetteket itt és itt várja.

Még jóformán ki sem fújta magát, máris tömött sorokban érkeztek a fiatalok, a vének, a férfiak és asszonyok, hiszen mindenki várt valakitől valamit, talán még akkor is, ha évek óta nem írt senki. Kiválogatta majdnem mindenki a saját levelét, bogarászták bőszen a borítékokat, egy-egy támpontot keresve, de a nagy kutakodás végén mégiscsak maradt pár boríték az asztalon, amelyek nem találtak gazdára.

A Répcelaki postás mivel fázott, mivel nem akart napestig a falu népe előtt állni csurom vizesen és befürödve, kibökte végül azt a kérdést, amely helyénvalónak tűnt, még akkor is, ha ilyet még soha nem tett:

- Akkor most felbontsam őket?

A kérdést mély csend követte, majd páran lökdösni kezdték egymást, krákogni, köhögni kezdtek, vagy a cipőjük orrával a földet rugdosták.

Mindezt először nem tudta mire vélni, ahogy a kérdést sem akarta még egyszer feltenni, de segítségére sietett egy igen kapatosnak tűnő személy:

-Na, mi lesz már?

Kibontotta hát őket, és mivel ha már ezt megtette, bele is kezdett a felolvasásukba.

Gazdára is került kelletlenül mindegyik, kivéve egyet.

- Ezt találd ki!

- Most légy okos, Domokos!

- Ilyen nincs is! Te csak szórakozol velünk!

- Nincs jobb dolgod?

- Ilyen levelet erre felé nem kap senki!

A Répcelaki postás minden bekiabálást, és az őt ért sértegetést elengedett a füle mellett, és sértődés nélkül végigolvasta a levelet. Amikor az utolsó soron is túl volt, nyugodtan körülnézett a népes egybegyűlteken, mint aki számára minden sor világosabb a napnál, akinek a címzésen kívül minden egyértelmű.

Sápadtan emelte fel fejét a kurta aláírás után, de akkorra már a Répcelakiak mind hazasiettek.

A Répcelaki postás négy részre tépte a levelet, elmosolyodott, és miután a tóba dobta a miszlikeket, köpött egy istenest.

A feddhetetlen

*„Ügyelj a feddhetetlenre,
nézd a becsületest,
mert a jövődő a béke emberé”.*

1.

Hogy az alábbi történet igaz-é, vagy sem, hogy egyszer volt valóság, vagy csak a határtalan képzelet szüleménye, nem tisztsem eldönteni, de kötelességemnek érzem másokkal is megosztani, okulás, vagy csak szórakoztatási jelleggel.

Hogy olvastam-e, vagy hallottam-e valakitől? Hogy őszinte legyek, nem tudom, de talán ez most nem is annyira érdekes, mint maga J. története, aki bár egy kis faluban élt, de annál nagyobb gazdagságban és jólétben. Irigyelték is ezért sokan, kinézték, megvetették, és elmondták mindenféle gazembernek, aki mások kárára gazdagodik meg, és halmozza fel a földi javakat. Pedig hősünk igaz, és istenfélő ember volt, és ezek tetejében minden idegszálával gyűlölte és megvette a bűnt. Nem úgy, mint a szomszéd falubeliek, hiszen azoknak máson sem járt az eszük, csak hogy kellemetlen helyzetbe hozzák őt, ahol lehet, ott ártsanak neki. Lehet, hogy a pénzét irigyelték, lehet, hogy népes és szép családját, hiszen nem több, de nem is kevesebb, mint tíz gyermeke volt. Három leánya és hét fia.

Egy nap, mikor is beiktatták az új (-rég) polgármestert, nagyszámú tömeg gyűlt-verődött össze a főtéren, hogy egy-egy kézfogással, vagy kisebb ajándékokkal kedveskedjenek az új előjárójuknak. A nagy sokadalomban ott volt a falu egyetlen rossza is, aki bár üres kézzel érkezett, de nem volt rest kéréssel fordulni a polgármesterhez. Azt szerette volna kieszközőlni nála, hogy ne habozzon, ne halogassa a dolgot, és sújtson le hatalma és ereje által hősünkre, aki úgy is meg fogja őt átkozni szemtől-szembe. Persze a polgármester dicsérte a gonosz által nem szívlelt J.-t, hogy hozzá hasonlót keveset ismer a földön, hiszen feddhetetlen, igaz, istenfélő, hogy mindig is a kedvében járt, és úgy gyűlöli a bűnt, hogy annyira még ő maga sem. A gonosz szerint persze, hogy szívleli a polgármestert, mikor az gazdagsághoz segítette és bőséggel ajándékozta meg. Hiszen a legjobb munkákat neki adta, ha vendég érkezett a városba, elsőként mindig őt dicsérte. Természetes hát, hogy a munkák nagy részével hozzájuk fordultak, hogy az ő nevét és jó hírét vitték hét határba.

A polgármester vakarta egy jó darabig az üstökét, és mivel látta hogy egyhamar nem szabadulhat meg ettől az amúgy kedves arcú, és rokonszenvesnek is tetsző, de a velejéig romlott gonosztól, azt mondta lezárandó a vitát, hogy amiye csak van ennek a J.-nek, azt mind a gonosznak adja, csak az életét nem.

Történt ezután, hogy egy küldött kopogtat J. házánál, aki elújságolta nagy fűjtatások közepette, hogy amíg gazdája ökrei szántottak, amíg a szamarai legelésztek, rajtuk ütöttek a szomszéd falubeliek, és megölték őket mind egy szálíg, és csak ő maga menekült meg a vasvillákkal, fejszékkel felszerelkezett ellentől.

De még csak be sem tudta őt hívni J. egy feketére, vagy egy üdítőre, újabb vendég érkezett, aki szerint olyan történt, amit még ő sem látott, pedig járt már a világon sokfelé, a kalendáriumokat is nagy kedvvel és érdeklődéssel lapozgatja, de olyanról sehol sem olvasott, hogy tűz csapna le az égből. Nem is maradt egy juh, és egy szolga sem, csak ő menekült meg. De ő sem ért mondandója végére, mert már harmadmagával hallgathatta, hogy hogyan hajtották el a szomszéd falubeliek J. tevéit.

Sok idő nem maradt a csodálkozásra, mikor a legrosszabb hírrel futott be a negyedik hírvivő, aki szerint, miközben J. fiai és lányai a bátyjuknál voltak vendégségben, óriási szél támadt a pusztára felől. A ház mind a négy sarka megrendült, és rászakadt gyermekeire, akik mind ott lelték a végüket.

A négy követ azonnal összeesküvés elméleteket gyártott, és megegyeztek abban, hogy ezen szörnyűbbnél-szörnyűbb dolgok mögött ki más is állhatna, mint maga a Polgármester, akinek újbóli megválasztásánál ők is ott voltak, és vakok lettek volna, ha nem látják, hogy bizony lepaktált a gonosszal. Vele beszélt a leghosszabban, és ahogy látták, a legoldottabb hangulatban. Hogy miről szólt kettőjük között a diskurzus, azt már nem tudják, de nem kell nagy ész ahhoz, hogy ők is tudják: piszkos dolgok lehettek csak terítéken. Próbáltak ugyan közelebb férközni a Polgármesterhez, és a hetek óta nem látott gonoszhoz, de a tömegben nem tudták átverekedni magukat, és a markos biztonsági őrök is inkább a tömegtől elfelé terelgették őket.

J. nem akarta sokáig hallgatni a négy követ örültségeit, számára képtelen történeteit, így inkább elzavarta őket, hogy menjenek Isten hírével. Búcsúzásul még a kezükbe nyomott egy-egy nagyobb összeget, és megköszönte fáradozásaikat, és beszámolójukat. Azután hátat fordított nekik, magára zárta az ajtót, fogta a legújabban vásárolt, nem is olcsó köntösét, és mint akinek elment még a maradék esze is az őt ért tragédiák után, tépni, cibálni kezdte, amíg rongy nem lett öltözkéből. Majd fogta a nullás gépét, és a szép hajfűrtjeitől úgy vált meg, mint aki soha nem is volt büszke sötét, erős és dús hajára. Leborult a földre, és a Polgármestert kezdte fennhangon dicsérni, akinek annyi szépet és jót köszönhet, aki nélkül most nem az lenne, ami. És még ő esedezett bocsánatért, amiért összefüggésben hozták a hírhozók jó barátját és a borzalmas történeteket.

A gonosz csak úgy véletlenül benézett a Polgármesterhez, aki rögtön meg is kérdezte tőle, hogy láttad-e J.-t? Mert bizony, ahogy ő tudja, még erősebben és szilárdabban áll a két lábán amióta beszéltek egymással, amióta ellene ingerelte a gonosz, hogy ok és indok nélkül tönkregye, hogy földönfutót csináljon belőle. Elveszítette majd minden értékét, mégsem panaszkodik, nem hívott fel, nem fogta könyörgőre, nem kuncsorgott segélyért, nem állt ki az utca sarkára koldulni. Úgy tartja magát, mint akinek nincs is nagyobb gondja és baja, mint ahogy eddig volt.

A gonosz persze nem tágitott, nem lett volna az, aki, ha nem próbált volna az utolsó vérig küzdeni, és védeni igazát, meggyőződését, gyanúját J.-vel szemben. Meg is említette, hogy nem kell sok, és J. odaad mindent életéért, ezért azt ajánlotta a Polgármesternek, hogy veresse meg őt, küldjön rá pár verőembert, hogy azok úgy lássák el a baját, mint eddig még senkinek, és meglátja, el fogja őt átkozni, és pedig szemtől-szembe.

A gonosz megköszönte a bőséges és ízletes vacsorát a Polgármesternek és asszonyának, majd, mint aki előre iszik a medve bundájára, nyugovóra tért.

J. is szeretett volna ágynak dőlni, kipihenni a megrázkódtatások egész sorát, és a kiadós verést is, amit nem tudja miért, és kiktől kapott, csak azt, hogy botok vagy/és puszták öklök záporoztak a hátára, az arcára, vagy a gyomrára. És ha még ez mind nem lett volna elég a rosszból, undok fekélyek kezdték beborítani a testét, tetőtől-talpig. J. eleinte a kezeivel, majd egy cserépdarabbal vakarta magát, és így ült a hamuban. J. felesége ezt már nem bírta nézni, és fejhangon kérdezte csak urától, hogy még mindig olyan feddhetetlennek érzi-e magát. Majd a választ meg sem várva, azt ajánlotta, hogy inkább átkozza meg az Istent, és haljon meg. Miért szenved, és miért jó ez neki? Miben bízik, kiben bízik, és miért? J. csak annyi tudott kinyögni a veszett vakaródzás közepette, hogy eddig szó nélkül elfogadta a jót, hát mi mást is tehetne most, mikor csak a rosszat kapja, minthogy szó nélkül elfogadja azt is.

2.

Mivel J. szenvedéseinek hamar híre ment, nem csak a faluban, de az egész országban is, tévéstábok és rádiók egész sora akarta megszólaltatni, mert ilyen szerencsétlen embert rég láthatott a tévénező, vagy a rádióhallgató, vagy az újság olvasók milliós tábora. Miután a nem várt vendégek lecsitultak és elvonultak, hogy új hírek után nézzenek, hogy új szenzációkat kutassanak fel, hogy új tragédiák végére járjanak, J. három barátja tett látogatást nála, akik együttérzésükről biztosították régi bajtársukat, akit először fel sem ismertek, úgy eltorzult az arca és az egész teste. Vele bánkódtak, és ahogy tudták, vigasztalták őt, ahogy tudtak, a kedvében jártak, de sok sikert még azzal sem értek el, hogy hét nap és ugyanennyi éjszaka virrasztottak barátjuk ágyánál, szótlanul, mert belátták ők is, hogy milyen nagy J.-fájdalma. Egy idő után azonban J. kifakadt, mint akinél végleg elszakadt a cérna, mint aki már nyugtatókkal sem képes féken tartani indulatait. És percekig csak átkozta az a napot, amikor meglátta a napvilágot. És bánkódott a miatt, hogy nem halt meg rögtön a születése után. Mert miért adott az Isten a nyomorultnak világosságot, és életet a megkeseredett szívűnek?

J. egyik barátja hirtelen nem is értette a kirohanást, a szitkokat és átkokat, hiszen éppen J. volt mindig is az, aki oktatta őket, aki buzdította a szenvedőket, aki lelket vert beléjük, aki velük együtt viselte és tűrte még a legnagyobb terheket is. Most meg, hogy ő van soron, hogy őt veri a sors, zokon veszi, és kikéri magának? Hát hol a következetesség? Hát nem reménységed-e, hogy féled Istenedet? És nem reménységed az, hogy becsületben jártál minden utadon?

-Hát éppen ti ne tudnátok, hogy a gonoszok tanácsa a legtávolabb állt és áll tőlem? Hogy mocsoktalan vagyok, és hogy nincs bennem még csak a legkisebb csírája sem a bűnnek? És bár jól tudja az Isten, hogy nem vagyok gonosz, hogy ellene nem vétettem sem gondolatban, sem tettben, mégis perlekedik velem, mégsem hagy nyugtot és békét, mégis betegséggel sújt. Ok nélkül ront meg, és küldi rám a bajt. De miért? Miért? Miért?...

Másik barátja csendre akarta inteni J.-t, mert ő azt a szent meggyőződést vallotta, hogy aki hamisságot szánt és gonoszságot vet, az bizony csak hamisságot és gonoszságot arathat. És bizony a fiaid biztos vétkeztek Isten ellen, és nem másért, csak gonoszságuk és romlott lelkük, világnézetük miatt lelték halálukat. Ha a hamisságot, amely a kezeden van, távol tartanád magadtól, és hajlékodon nem lakoznék gonoszság, és buzgón keresnéd-kutátnád Istent, és bocsánatáért esdekelnél; ha tiszta és becsületes vagy, akkor felserken érted az Úr, és megszabadít nyomorúságodtól.

-Oh, te oktondi, te féleszü, te megháborodott, te félkegyelmű! Ha az én szenvedésemet és bűnömet mérlegre tennék, nem lehetne kérdés, hogy a szenvedésem nyomna többet a latban, mert több az, és súlyosabb, mint tenger partján a fővény-kesergett J.

Ha Isten úgy fizet az embernek, amint az cselekszik, akkor mi az oka, hogy a gonoszok nagy szerencsében, vígan élnek, vénséget érnek, sőt, még meg is gyarapodnak, és jólétben töltik el öregségüket? Azt mondják pedig magukban Istennek, hogy hagyja őket békén, távozzon tőlük, mert útjaid tudásában nem akarunk gyönyörködni.

Mindezt a harmadik barát sem hallgathatta némán, zokszó nélkül:

-Azt hiszed, talán azért perel veled Isten, mert féled őt? Talán azért nyomorgat meg, mert becsületben élsz? Azért teszi ezt veled, mert végzetlen a hamisságod, és sok a gonoszságod. Valld meg hát bűneidet, és imádkozz bocsánatért, hátha kegyelemre találsz még Istennél.

-A szerencsétlent részvét illeti barátaitól, ti meg ehelyett, csak ostromoztok, Istent pedig hamis beszéddel próbáljátok meg védeni. Pedig tudjátok, hogy az Úr útjáról soha le nem tértem, nyomorúságomban ezt nem bántam, és az Urat rossz szóval nem illettem.

3.

Mindezt a Polgármester is hallotta, aki az ajtó mögött állt, majd előlépett a félhomályból, és J. három barátjához fordult és azt mondta nekik: haragom felgerjedt ellenetek, hiszen ezt a falut úgy ismerte mindenki, mint a legjobban Istenfélő falut, és ti mégis hamisan szóltatok az Úrról, nem úgy, mint J., akinek csak azt tudom tanácsolni, hogy imádkozzék értetek! Majd biztosította J.-t, hogy az ökreit és a szamarait nem ölték meg, és a pásztorok mind épségben vannak, ahogy Isten tüze is csak mese volt, mint ahogy a megpörkölt juhok is. De még a tevék is megvannak, ahogy fiaid és lányaid is, sőt a bátyjuk is. Ahogy a ház sem rogyant meg. Az én ötletem volt ez mind, hogy próbára tegyelek téged, és a már legendás hitedet, mert téged szeretnék megtenni helyettesemnek, és leendő utódomnak, hiszen tudom, hogy önszántadból még véletlenül sem pályáznád meg a Polgármesteri széket.

Ezután jöttek sorba mind a fiú, mind a leánytestvérek, és minden ismerős, hogy J.-vel együtt falatozzanak a frissen sült kenyérből, miközben többen sajnálkoztak, és vigasztalni próbálták őt azon nyomorúságok miatt, amit az Úr rá bocsátott, és egy sem akadt a társaságban, aki sajnált volna egy-egy pénzt és aranyfüggőt J.-től.

A fekélyből hamar kigyógyult J., és boldogan élt tovább, ahogy eme történet előtt, ha nem is tovább, de száznegyven esztendeig bizonyosan.

Újabb hét fiúval, újabb három világszép leánnyal, és tizennégyezer juhval, hatezer tevével, ezer igás ökörrel, ezer számmal.

És látva fiait-unokáit negyedízig, vénségben halt meg, betelve az étellel.

A gonosz

Képtelen vagyok megérteni.

Képtelen, hogy miért csinálod ezt velem, miért nem értesz a szóból. Miért arra kell minden nap hazajönnöm, hogy a lakást megint a feje tetejére forgatod, hogy megint csak takaríthatok utánad, csinálhatom a rendet. Vehetem elő a porszívót, a seprűt, a lapátot, és ganajozhatok utánad. Téboly, örület, amit képes vagy a nagy unalmadba összehozni. Ahelyett, hogy a seggeden ülnél, vagy feküdnél nyugodtan, szinte már az az érzésem, hogy csak azt várod, dolgozni menjek, hogy hátat fordítsak neked, hogy azon törhesd a fejed, mit tüntess el, mit tegyél tönkre, mit hajíts ki a csukott ablakon. Most megint kezdjek el kiabálni, talán ezt akarod? Szaggassam meg a ruhád, tépjem csomóba a hajadat, vagy a sajátomét? Mert kibírhatatlan vagy!

Leülnék enni, nyugodtan, de hagyhatom a fenébe a tálalást, hiszen azt sem tudom, melyik gondom nagyobb most annál, hogy ég a gyomrom, hogy megveszek éhen. De te, persze a szobavécébe öntöd a kajádat, vagy az ágy mögé dobod. Nem becsülöd a munkám. Felőlem éhen is halhatnál, csak az az áldott jó szívem. Miért nem vagy képes legalább egy napra normálisan viselkedni, erőt venni magadon? Látod, azt sem tudom hol áll a fejem, de azért is ráteszel még egy lapáttal.

Látom, megint behordtál minden szart az erkélyről, a folyosóról, ami mozdítható, azt képes voltál mind behurcolni, de hogy egyél, az nem megy, mi? Beledobálni beletudod a teába a vajas kenyeret, a zsebedbe el tudod tenni a felvágottat, de nem hülyének lenni, nem megy! Nem is tudom, hogy a fenébe voltál képes behozni ezt a szőnyeget! Én megszakadok alatta. De te persze ráértél ezzel szarakodni, baszakodni, egész áldott nap. A Jancsiék majd megint rajtam keresik a szerszámaikat, a bútoraikat, a gyerekük játékait, mert hiszen ki másnak lehet ilyen enyveskező ápolója, mint nekem! Hurcolhatok vissza mindent, pedig hagynám a fenébe az egészséget, és vennék egy jó forró fürdőt, de úgy látszik, téged kell majd fürdetnem, hiszen ahogy látom, és érzem, sikeresen magad alá csináltál. Itt ez a kibaszott szobaklotyó, amit nem kevés pénzért sikerült beszereznem, de ugyan minek, amikor szó nélkül összerondítod az ágyat! Mit számít neked, hogy tegnap mostam ki az összes rongyodat, és húztam fel tiszta ágyneműt. Még talán jól is esett, hogy élére vasalt köntösbe tojhattál bele. Most meg mit állsz itt, mint egy szerencsétlen? Üljl le valahova, és meg ne szólalj, meg ne mozdulj nekem! Még csak az kéne, hogy segítsél. Nem kell nekem a te segítségedből!

Hogy mit gondolnak a szomszédok? Ki nem tesz rájuk? Miért, talán ne legyek ideges, ingerült? Ne vetkőzzek ki magamból? Te mit tettél volna, ha rád bízna egy hozzád hasonló szerencsétlent, akivel csak a gond, akivel csak a baj, akivel csak a végeláthatatlan vesződés van? Más ember örül és fellélegzik ha hazaért, hogy lepihenhet, tévét nézhet, elfelejtheti a gondokat, de persze én moshatom a szaros ruháidat, a hűgyos bugyidat, takaríthatom a szőnyeget, a párnát, a takarót, és a franc tudja még mit. Tehetem a mosogatógépbe az én dolgaimra a cuccodat, hogy mindent átítasson a penetráns szag, hogy másnap rajtam röhögjenek a buszon, a villamoson, a metrón, hogy biztos már nem tudok megálljt parancsolni a farizmaimnak. Indíthatom a programot, várhatom, amíg a mosás lejár, teregethetek.

Na vedd le szépen a ruháidat. Ne kelljen még egyszer szólnom, mert én cibálom le rólad, és abban nem lesz köszönet! Mi az, hogy miért! Mi az, hogy miért? Nem veszed észre magad? Nem szégyelled te magad? Nekem ég a pofámról a bőr! Túl megy már mindenem az, amit csinálsz. Hozzad kevés a nyugtató, az ital. Vetkőzz le. Igen, most! Nem, majd holnap.

Láttalak már meztelenül, mit rinyálsz. És mi van, ha a szomszéd Gerbincz néni leskelődik. Majd átmegyek és pofán lesz verve! Nem is tudom miért engeded be, mikor kopog. Nincs itt semmi keresnivalója. Kit érdekel, mert engem nem, hogy nem látogatják a gyerekei, az unokái, hogy tönkretette a rádióját, hogy ellopták az ócska tévét. Olvasson újságot, könyvet, vagy bambuljon maga elé, nézze a falat, menjen le a térre. Bánom is én. Vén hülye idióta!

Hogy beszélgetni jön át. És miről tudnátok ti trécselni? Ne röhögtesse már! Inkább kapd le magadról a zoknit, és a papucsot is, mert ahogy látom, csak a plafon nem úszik a fosban. Hogy mit csinálj? Tipegj el a fürdőszobáig, és mássz bele a kádba. Mindjárt jövök.

Na gyere. Mi az, hogy hova. Nem az előbb mondtam el? A fürdő nem arra van. Jó, akkor menj egyedül, tessék. Most mit akarsz a konyhafiókban, mond már meg. Mit simogatsz a kenyérmorzsákat? Nem volt elég mára, hogy telepakoltad a zsebeidet késekkel, hogy sikeresen lába kelt a szobakulcsomnak?

Na tűnjél befelé! Nem érek rá a cirkuszodra, a kiselőadásodra. Ne félj, fogom a kezed, te csak lépjél. Lépjél már! Ne kapaszkodj se a fregoliba, se máshova. Csak lépjél. Na végre. Olyan nehéz volt, olyan teljesíthetetlen feladat? Jó a víz? Mi az, hogy attól függ. Mi az, hogy mire? Be kell rajtad rosálnom. Na, fogd meg a szappant és dörzsöld át magad, mindenhol alaposan. A hajadat is mosd meg, és ne siránkozz. Akkor kellett volna gondolkodnod, és a fejedet fognod, mikor összerondítottál mindent. Még hogy nem te voltál. Akkor ki a fene? Kicsoda? Malvin? Malvin már tizenvalahány éve halott. Egykor te ápoltad őt, most én csinálom ezt veled. Bár, nem mondanám ápolásnak azt, amit műveltél a saját testvéreddel, nővéreddel, akit te állítólag annyira szerettél, akit rajongásig imádtál. Akit szeret az ember, azt általában nem veri félholtra, kékre és zöldre, azt nem madzagolja az ágyhoz, azt nem tépi meg, és nem püföli tele szatyrokkal az utca közepén. Egy szót sem szólhatnál, ha követném az ápolási módszereidet. Ahogy a Malvin túrt, úgy kellene túrnod neked is. Pedig ő ahelyett, hogy keresztbe tett volna neked, mindig azt leste, hol és miben tud a segítségére lenni. Te meg úgy osztogattad neki a maflásokat, hogy ez akkor sem tűnt fel, mikor ismerősök, vagy rokonok jöttek látogatóba, ünnepekre. Persze ők sem szóltak, inkább csak elnéztek jobbra vagy balra, és hallgatták a gondjaidat, sirámaidat. Na, erre én nem vagyok kíváncsi, és nem is leszek. Nekem panaszkodhatsz, nem tud megrázni. Ami tőlem telik, azt megcsinálom, de cserébe mit kapok? Arra nem vagy képes, hogy egyedül megfürödj. Hogy megtörölközz.

Engedd el! Engedd el!! Nem vagy te normális! Képes lennél az ingemmel törölközni? Én már ezt nem bírom. Nem, nem és nem!

Mit mondasz? Mit? Hogy gonosz vagyok? Hogy én vagyok gonosz? Én? Nem a drága testvérem, az az áldott bátyám, aki hetente egyszer dugja ide azt a nagy arcát, és hoz két banánt, meg egy sólet konzervet? Aki öt percig nincs itt, pedig két éve nincs melője. Aki elszedi a nyugdíjadat, és talán még rád sem köszön. Annak is csak arra van esze, hogy süteményt vegyen neked, hogy azzal tömd magad tele, mert persze azt megeszed, mert persze neki nem produkálsz magad. Arra volt eszed, hogy leverd a tévét, de arra nincs, hogy az újat kikapcsold. Addig bömböl, amíg ki nem jövök leoltani.

Ide jutottam, ötvenöt éves fejjel. Ki lett otthonról rakva a szűrőm. Azt mondta a Gabi, boldoguljak, ahogy tudok. Hogy tegyek érte.

Látom, megint megtaláltad az egyetlen ablakot, amit még nem szögeztem be. Meg lehet fagyni, de tárva-nyitva van megint. De tudod mit: jobb is ez így. Boldogulj egyedül. Drága édesanyám.

Három emelet. Talán megteszi. A házmester majd szitkozódhat, hogy ilyen sem történt még, amióta azt a kevés eszét tudja.

A jó keresztény

Most is, mint majdnem mindig, csak sóhajtozott a szegény ember, vagy ha már megunt a nagy jajgatást, rekedten énekelni kezdte, csak úgy maga elé, a halálra szántak részeg toborzóit. Nem maradt sok kedve tovább olvasni az éppen a keze ügyébe került könyvet, amibe olyan dolgokat olvasott, mint például a következő bekezdést:

Véleményem szerint (mármint a szerző véleménye szerint) egyeseknek a gazdagsághoz, míg másoknak a szegénységhez van tehetségük. Hangsúlyozom: tehetségről van szó! Nos, ha valaki például a gazdagság talentumával jön világra, de sorsa netán nyomorúságba taszítja, szenved, átkozza a világot, és mindenkit, aki többre vitte, mint ő, ellenségének tekint. Ám ha az ember a szegénység tehetségével születik, szerencsétlen lesz, ha véletlenül gazdaggá válik, a vagyonát el fogja herdálni, emiatt lelkifurdalása lesz, de egyébként is baklövést baklövés után fog elkövetni financiaális ügyeiben. Ám ha sínre kerül, vagyis a szegénység lesz osztályrésze, kitűnően fogja érezni magát, nem kell a pénzzel bajlódnia, a tolvajok sem foszthatják ki, függetlennek, szabadnak érezheti magát, bizonyos értelemben éppúgy, mint a gazdag, hiszen gondtalanul élhet.

A szegény ember nem hibáztatta magát sanyarú sorsáért, inkább csak nyugtatgatta magát: nem lehet a szememre vetni, hogy rossz keresztény lennék, hiszen minden húsvétkor meggyónok, böjtölök, és ha kevés is van belőlük, de a magam módján még szeretem is a felebarátiamat, és ami kevés értékem van, azt még kérés nélkül is szívesen megosztom velük. Sőt, amilyen naiv és emberszerető vagyok, még a legádázabb rosszakaróimat és ellenségeimet is a keblemre ölelném, és mégis, és mindezek ellenére és dacára, nem tudok megélni, éhen kell pusztulnom, előbb, mint utóbb.

Pedig tudta, vagy legalábbis sejtette, hogy a kerek nagyvilágon nincs ember, aki annyira megérdemelné a jólétet, vagy legalábbis a jobb létet, mint ő maga. Bozótból bozótba vándorolt, vagy menekült szakadatlan, mint akiről már az árnyéka is leszakadt, mint aki előtt minden jobb érzésű gazda bezárja az ajtaját.

-Fű és lár alatt, elfeledett erdők éjfele alatt lakom, kezemben furkóvá rándul a virágos ág is, és éhes vagyok, sóhajaimtól lebben a rengeteg. Úristen, segíts!

De a százszor és ezerszer megszólítottatott Úristen mintha mi sem lenne természetesebb, a szegény ember beszédére nem hogy a füle bojtját nem mozgatta, de még a kisujját sem. Az ördög azonban gondolt egyet, és bár szívesen időzött volna még birodalmában, mégis elment a szegény emberhez, egy filantróp amerikai bankárnak öltözve, hiszen nagy átváltozó művész hírében áll ugye, és a megjelenésre bizony adni kell.

-Hallod-e, te szegény ember! Adok én neked egy milliót, s ha igazán jó keresztény módjára bánsz a pénzzel, egy esztendeig még nálad is hagyom.

A szegény ember nem gondolkodott sokáig, bár jó szokásához híven azért meghívatta magát egy fröccsre, mert bizony kiszáradt a szája a sok magában beszéléstől, és az Istennel folytatott egyoldalú rimánkodásban. Belecsapott az ördög (ez alkalommal) sima és kövér kezébe, és ezzel az üzlet megkötött.

Az ördög ott helyben kitöltötte a csekket, amit emberünk még aznap be is váltott, bár nem ment könnyen, hiszen először még a kiszemelt bank környékéről is el akarták kergetni, de aztán a zárás előtt pár perccel mégis bebocsátást nyert az öreg. A bank dolgozói nem kicsit meglepődve vizslatták a csekket, és bizony el-elhúzták a szájukat, mikor kifizették a szegény embert, aki köszönte szépen a kisasszonyok kedvességét, még meg is emelte a lyukas kalapját, majd huszárosan összecsapva a két lábát, hátat fordított, mind a banknak, mind a sanyarú életnek.

Volt egy milliója, ami euróban értendő természetesen, hiszen egy ördög csak nem lesz olyan smucig, és kisztílú, hogy egy megkeseredett szegény ember szemét kiszúrja holmi egy millió

forinttal, hiszen azzal mire megy ebben a világban bárki is, nem hogy egy toprongyos vénember.

A szegény ember, jobb ötlet hiányában, úgy örült a temérdek, tengernyi pénznek, mint még semminek és soha. Mit bánta, hogy két gyermekéről évek óta nem hallott se jót, se rosszat, hogy lövése sincs, a felesége él-e, vagy sem. Már nem is gondolkodott azon, hogy volt feleségét kismagizni a saját lakásából, ahonnan az a romlott és féleszü asszony volt olyan kedves, és az utcára penderítette, egyik napról a másikra, annyit sem mondva, hogy fapapucs. Nem akart ő vitatkozni, de időről-időre bosszút esküdött, hogy aztán ezeknek a nagy elhatározásoknak csak jajgatás, könyörgés és káromlás legyen a vége.

De most minden megváltozott. Hogy dúsgazdag lett, s hogy felvetette a pénz, nem újságolta el senkinek, hiszen nem evett meszet, meg amúgy sem most jött le a falvédőről, hiszen tudja, hogy milyen ez a világ, és mire menne azzal, ha eldicsekedne fünek és fának, hogy bizony rámosolygott a jó szerencse, végre megfogta, ha nem is az Isten, de az Ördög lábait.

De akárhogy is óvakodott minden árnytól és embertől, egy még nálánál is szegényebb rokonnak sikerült kilesnie pont azokban a pillanatokban, mikor a pénz fölött érzett örömét bizony alig tudta magában tartani.

-Drága barátom, édes egy komám, tudom én, hogy jó keresztény vagy, aki egy légynek sem tud ártani, oszd hát meg velem a vagyonodat, hiszen jutna is, maradna is, ahogy a közmondás is bölcsen mondja.

-Nem oda Buda, drága felebarátom! Nesze, itt van 50000 euró, de soha a bűdös életbe ne lássalak még csak a közelemben sem, mert nem tudom, hogy mit csinállok veled, főleg ha még el is jár a szád, az én nagy vagyonomról, amihez neked amúgy az égadta egy világon semmi közöd nincs! Hogy lásd, kivel van dolgod, hogy kivel hozott össze a jó sorsod, vidd ezt az ötvenest, és élj meg belőle, ahogy tudsz, a többi már nem az én dolgom.

Szedte hát a sátorfáját a szegény ember még szegényebb rokona, keserves képet vágva, hogy így el lett intézve, de hát mit tehetett? A szerencsés szegény ember pedig továbbra is osztogatta a pénzét, uzsorára persze, teszem hozzá, hiszen lehet, hogy kereszténynek keresztény volt, de azért nem hülye. Így még egy év sem telt el, és kettő, azaz 2 millió eurót számolhatott össze, ami forintban sem kevés. Abból még arra is futotta, hogy nagylelkűen elosztogasson százezret, de persze nem azoknak adott a tengernyi pénzéből, akiknek már évek óta tartozott, inkább csak úgy találomra. Számolgatta a pénzt, és várta az ördögöt, aki most kosztüm nélkül jött.

-Na, kedves barátom, hogy vagyunk azzal a kis pénzekkel? -kérdezte, és már jó előre mosolygott.

-Mint egy jó keresztény! -felelte a szegény ember bátran, és amit már majdnem egy éve nem cselekedett: keresztet vetett. Az ördög nem szaladt el, nem is dicsérte meg az egykor volt szegény embert, inkább a pénzt akarta látni, amit meg is olvasott, majd így szólt:

-Te öreg! A pénzedet megkétszerezted, ezt jól látom, holott az első szembe jövő emberrel meg kellett volna osztanod. Fiam, így azt mondom: ez nálad nem maradhat egy fertály óráig sem. Adieu! -És hóna alá csapva, elvitte a kétmilliót.

-Ilyen ez az átkozott ördög, és ilyen balga vagyok én- morfondírozott a szegény ember, majd rekedten énekelni kezdte csak úgy maga elé, a halálra szántak részeg toborzóit.

A kabát

Jenő, talán mert fázott, talán csak a megszokásból, de újra összébb húzta magán a koldushacukáját. Melegebbnek hitte, és úgy emlékezett, hogy a tavaly ilyenkor milyen jó szolgálatot is tett neki, hiszen túlélte, átvészelte a telet, és nem fagyott el egy testrésze sem. Megszerette kabátját, hozzá tartozott, a testrészévé vált a hosszú hónapok alatt. Sokszor még nyáron, a legmelegebb napokban is magára kapta, mert valahogy úrnak tudta magát érezni ebben a ruhadarabban, amit sajnált a sok kacatot rejtő szatyrába tömni, de mikor felvette, féltette, mint a saját szeme világát. Vigyázott, nehogy leegye, félt, nehogy borfolt essék rajta. Sokszor ki is nevették, újjal mutogattak rá, mikor az ingyenkonnyhán partedit kanyarított a nyaka köré, vagy amikor élére hajtva tette a becses ruhadarabot a mellette lévő székre. Ha meg is esett volna a csúfság, a szégyen, hogy bepiszkolódik a kabát, bizony sokáig elvacillált volna rajta, hogy tisztítóba adja, mert mi van, ha nem kapja vissza, ha elvesz a kabát, vagy a cetli amivel bizonyíthatná, hogy az övé, vagy mi van, ha nem marad egy árva garasa sem, hogy kiegyenlítse a ruhatisztítás számláját?...

Szeretni, persze hogy szerette kabátját, ahogy természetes volt, ragaszkodott hozzá, de ő is belátta idővel, hogy lassan megveszi az Isten hidege, és ha így folytatódik, nem sok jót jósolhat magának. Még csak november eleje volt, de sokszor érezte, hogy a következő napot ha túléli, fel fog érni egy kisebb csodával. Ideig-óráig segítségére volt a tea, a pálinka, a több réteg takaró, de akkor is tudta: ideje szert tennie egy új kabátra.

Persze könnyű ezt mondani, mikor a magafajtnak a pénze legfeljebb az aznapi élelemre, de inkább itókára és cigarettára elég. Nem is foglalkozott aznap többet ezzel a teával, inkább húzott egy istenest a borosüvegből, álláig betakaródzott, és azon nyomban el is nyomta az álom. Mikor felkelt, mindenre számított csak arra nem, hogy olyan szerencse éri, amilyen egyszer ha megesik egy koldussal ebben az átkozott életben.

A földön, mintha csak valaki odatette volna, egy tízezres hevert. Először nem is hitt a szemének, be is csukta egyszer, majd kinyitotta, újra becsukta, újra kinyitotta, de a pénz még mindig ott hevert. Második gondolata az volt, hogy valaki a bolondját járátja vele, hogy valaki gúnyt akar űzni vele, és mire lehajol a bankóért, egy madzaggal arrébb rántják, majd jól kiröhögik, hogy milyen ostoba egy állat. De aztán erőt vett magán, meg is rántotta talán a vállát, hogy lesz ami lesz, egy próbát megér. Végül maga sem hitte, mikor a kezében tartotta a tízezrest. Forgatta jobbra és balra, majd jól megköpdöste, és a kabátja belső zsebébe csúsztotta. Párszor még megtapogatta, majd újra összébb húzta magán a koldushacukáját.

Kedve lett volna újra álomra szenderülni, de sehogy sem elaludni. Minduntalan az járt a fejében, hova rakja, mit kezdjen ezzel a számára hatalmas összeggel, amilyennel még nem is volt dolga, mióta koldussá tette ez a fene élet. Eldicsekedhetne vele a szállón, vagy az első útjába eső kocsmában meghívhatna minden ismeretlen ismerőst egy, vagy két fröccsre, röviditalra, cigarettára, vagy el is verhetné egy játékgépen, abban a reményben, hogy pénzből lehet csak pénzt csinálni, rövid időn belül már húszezer, még egy kis türelemmel és kitartással pedig már harminc, vagy negyvenezer forint nyomja majd a zsebét.

Az útja mégsem vitt a szállóra, mégsem tért be a zónázóba. Ehelyett inkább a kirakatokat nézegette, amíg meg nem akadt a szeme egy csodaszép kabáton, de hamar tovább is állt volna, mert tartott tőle, hogy az ára többszöröse annak, ami a zsebében lapul. Mégis bemerészkedett a használtruha boltba, és egy kis ácsorgás, zavart nézegetés után csak rászánta magát, és rákérdezett az eladónál, hogy mit is kér a kirakatban álló kabátért.

A kabátért hatezret kért volna az eladó, de volt olyan úriember, hogy a közelgő karácsonyra és az érdeklődő fizimiskájára való tekintettel, elengedni is hajlandó volt egy ezrest, és egye fene alapon, ötezerért számlázza Jenőnek.

Aki köszönte szépen, és élt a kínálkozó lehetőséggel. Bár előbb még felpróbálta a kabátot, amit mintha rá szabtak volna. Mi több: kényelmes volt, meleg is, jól is állt rajta, a színe, a fazonja is elnyerte tetszését. Mintha csak ő álmodta volna saját magára.

Régi kabátjából előhalászta a tízezrest, és örömmel nyújtotta át a grimaszokat vágó eladónak, aki már átkozta magát, amiért nem kért a hatezer helyett hétezret vagy nyolcezret. Jenő persze azt hitte, hogy csak a szaga miatt húzza az orrát és a száját az eladó, amíg a piszkos tenyerébe számolta a visszajárót. Az eladó felajánlotta ugyan a lehetőséget, hogy hagyja itt, és Jenő ebbe bele is ment, hiszen minek az már neki, csak felesleges súly és teher lenne számára.

Az „új” kabátot mintha tesztelni akarná, hol kigombolta, hol begombolta, fel-alá mászkált benne, amíg el nem fáradt, és csak betért a zónázóba.

Új kabátját nem szúrta ki senki, pedig kedve lett volna elbűszkélkedni vele, elmesélni hogy milyen nagy szerencse érte, hogy milyen jó üzletet sikerült nyélbe ütnie. Mire megitta a szokásos kis és nagyfröccseit, még meg is sajnálta a használsruha bolt eladóját, hogy egy ilyen kiváló árutól ilyen jutányos áron szabadult meg.

Amíg sajnálta az eladót, kint eleredt az eső. Még maradt volna, bevárt volna egy-két cimborát, ismerőst, de már közel volt a záróra, így hát kénytelen-kelletlen, de nekivágott a visszafelé vezető útnak. Alig ért ki a sarokig, a lábai előtt festéktócsa kezdett terpeszkedni. A kabátjáról folyt le a festék, és a szemei előtt változott az „új” kabátja, egy szürke, foszlott, feslett semmivé. Egy ócskasággá, amiért nemrég dobott ki ötezer forintot az ablakon, aminek pedig annyira örült.

Szedte a lábát amennyire tudta, dühösen és bosszúsan, reménykedve abban, hogy még nyitva találja azt az átkozott használsruha boltot. Szerencséje volt. Még volt pár perc a zárásig.

Az eladó már előre köszönt, bár tartott tőle, hogy miért tért vissza legutóbbi vendége, és újra szidni kezdte magát, hogy miért nem húzta le ma pár perccel előbb a redőnyt, és átkozta az égietket, hogy miért nem tudtak várni addig, míg haza nem megy.

Jenő elpanaszolta gondját és baját, és amíg elmesélte az új kabátjával történeteket, megakadt a szeme egy újabb kabáton, ami talán még annál is szebb volt, mint amilyennek a mostani feslett vackot látta. Szépen kivasalva, a hibák kijavítva, befestve, a gombok újra varrva. Mintha mindig is ilyenre vágyott volna, mintha már találkozott volna ezzel a kabáttal. És persze, hogy találkozott, persze, hogy ismerte: ez a régi kabátja volt, kipofozott formában, eladható, szinte új állapotban. Vissza akarta szerezni, minden áron. Addig erősködött, addig fűzte az eladót, míg belement abba, hogy Jenő visszaszolgáltatja a festéket eresztett kabátot, és odaadja a tízezes másik felét is.

Jenő nem is tudta, hogy mondjon köszönetet, hogy fejezze ki a sírig tartó háláját. Még kezet is csókolt volna az eladónak, aki végül csak elmosolyodott, hogy milyen jól is csinálja a tanult szakmáját.

Jenő, talán mert fázott, talán csak a megszokásból, de újra összébb húzta magán a koldushacukáját, és miután kibosszankodta magát, egész a szállóig nevetett.

A kilences kórterem

A kórteremben egy ideig még az orvosok, ápolók voltak többségben, de ahogy híre ment a kettes ágyon fekvőnek és lábadozónak a hőstette, egyre-másra akartak bebocsátást nyerni a bulvárlapok fiatal és agilis újságírói, hogy legalább egy fényképet hadd készítsenek, a cikket majd kiötlik ők maguk. Egymás sarkát taposták a minden részletre kíváncsi, információsóvár tollforgatók, csepürágók, mert sietni kell, határidő és lapzárta is van a világon, és amúgy is: holnap már másik hősré, szerencsétlenre van szükségük, még arra is rá kell akadni.

A kettes ágyon fekvő nem mindig tudta, hogy mi, és miért történik körülötte. A nem kívánt és nem is várt látogatók jó ha egyike-másika kedveskedett neki valami aprósággal, de ezeknek sem látta sok hasznát. Kapott virágcsokrot, üdvözlő kártyát, de a fenyegető, vagy igazságtalan lapokat az ápolónők hamar a szemeteszsákba hajították. Akárhogy is erőszakoskodtak, követelöztek jegyzetfüzeteikkel a látogatók, nem akart szót vesztegetni, és sokadszorra is elismételni, hogy nem tett mást, mint amit a jó érzése diktált.

Tudta, persze hogy tudta, hogy túlerővel szemben lép fel, hogy pórul fog járni, hogy nagy valószínűséggel ott hagyja a fogát, hogy a kutya sem fogja megvédeni, segíteni rajta, de egyszerűen nem tehetett mást, nem nézhette tétlenül, ahogy három markos legény próbál meg magáévá tenni egy, a húszon évei elején járó lányt. Akkor is ezt tette volna, ha egy idős asszonyt taszigálnak és pofoznak fel, akkor is fellép a támadók ellen, ha el is futhatna, kereked oldhatna. Előadhatta volna, hogy nem hall és nem lát semmit, hogy csak egy szerencsétlen világtalan, aki melleleg még nyomorék is. Körtölhatott volna a kannás borból, és végignézhette volna, hogyan erőszakolnak meg, becstelenítenek meg, vernek agyon egy védtelen fiatal. Sajnálhatta volna magát, hogy amikor őt kirakták az utcára, amikor kirúgták az állásából, amikor a saját gyerekei akarták pofán verni, akkor nem segített neki senki, nem kérdezték, hogy mi baja, miben tudnák támogatni. A szomszédok is csak az elhúzott függöny mögöl lestek és skubiztak, hogy mit áll olyan szerencsétlenül a saját lakásajtaja előtt, azzal az ütött-kopott bőrönddel, amit még a nászútjára vitt magával.

De mégsem bámult tovább maga elé bárgyú ábrázattal, nem leste az üresen árválkodó kalapját, inkább felállt, és elindult a három férfi felé, akik észre sem vették, vagy rá sem hederítettek, mert ugyan mit akarhat tőlük egy hozzájuk mérten vézna, öreg bolond. Ő is meglepődött azon, hogy nem remegett a lába, nem lett úrrá rajta a páni félelem, és akkor sem gondolta meg magát, akkor sem tért jobb belátásra, mikor még lehetősége akadt volna erre. Mondhatta volna, hogy pár forintért cserébe megígéri, ha faggatják sem fog semmit mondani. Ehelyett felemelte a kezét, és megütötte a legvadabbikat a három közül, mire a másik kettő figyelme is rá irányult, a lány mintha megszűnt volna létezni számukra, mintha már más örömök kezdenék felcsigázni őket. Egy pillanatig csak bámultak, mert ők maguk sem tudták, hogy ez a töpörödött, bűdös kis senki, honnan vette a bátorságot még ahhoz is, hogy megzavarja őket, arról már nem is szólva, hogy kezét emelt a főnökre, a góréra, aki már feleselésért is csúnyán ellátott egy-két jókötésű ürgét. Erre itt van előttük ez a paprikajancsi, ez a bűdös, borostás, gyérhajú, szakadt gatyás-cipős, beesett szemű, elálló fülű gennygombóc, aki maga sem tudja mit cselekedett. Könnyöröghetett volna, hogy ne bántsák, nem ezt akarta, nem úgy gondolta, hogy belátja, nagyot hibázott, csúnyán vétett, de ehelyett egy kérdést intézett a vele szemben álló, húsrá és bosszúra éhes vadakhoz: Hát emberek maguk? Nem szégyellik a pofájukat? Akasztófakötél vagy villamosszék járna az ilyen és ehhez hasonló naplopóknak, akiket talán nem is anya szült!

Hogy nyomatékokat adjon szavainak, még ki is húzta magát, megigazította ruháját, amit pár másodpercen belül vér borított, amíg záporoztak a pörölycsapások az arcára, a mellkasára, a hátára, majd, hogy ne legyen monoton a verés, a kivégzés, a bakancsos lábakkal folytatták a

móresre tanítását. Jó darabig bírta, még ellen is állt, harcolt, küzdött az utolsó leheletéig, nem adta fel, bár tudta, legjobb lenne, ha csendben tűrne, akkor talán megúszná pár törött foggal, bordával. Mégis minden erőtartalmát elővetette, és csak akkor volt hajlandó térdre esni, mikor eltörték a lábszárcsontját, mikor vasökölrel kapott a koponyájára, mikor csomóban tépték ki a maradék ősz haját is, amikor már félholtnak is nevetséges volt. A földön is kapott még párat, leköpték, még le is vizelték, és nagyokat röhögtek rajta. Elmondták köcsögnek, buzinak, mindennek.

Talán azért is hagyták abba püfölését, mert azt hitték, hogy kimúlt, hogy kampec dolóresz, hogy bedobta a törülközőt, mert egy hangot sem adott ki, nem nyöszörgött, nem kapkodott levegő után, nem tapogatta hiányos fogsorát, az abszurd pózba tekeredő lábait. Csak feküdt, és hallgatott.

Az aluljáróban senki nem bukkant fel jó darabig, és a rendőrséget, a mentőket is csak az egyik sorstársa értesítette, akinél nem lévén semmi pénz, a járókelőktől kért telefonra, de még akkor sem hitték el, hogy a társa mindjárt meghal, ha nem hív segítséget, amikor újjal mutogatott a földön kiterültre. Gondolták, ezzel akarja őket palira venni. Ennél még mindig jobban járna, ha egy kölyökkutyát ültet maga mellé, vagy ha egy kisgyereket ültet az ölébe, vagy egy táblára felírja, hogy hét éhes gyermek vár otthon, satöbbi.

A rendőrség és a mentők is legszívesebben lerakták, akarom mondani lecsapták volna a kagylót, de mivel annyira meggyőző volt, ha vonakodva is, de kiszálltak a helyszínre. Egy darabig csak tehetetlenül álltak, a vállukat vonogatták, de végül is a mentőkocsi hátuljába rakták, és sziréna nélkül vitték a legtávolabbi kórházba, mert hogy sehol nem fogadták, mindenhol telt ház volt.

Az egész esetről egy hajléktalanok által árusított lap írt, egyes együtt érző fedél nélküli még verseket is írt, grafikákat is kerekítettek. A vele foglalkozó lapszám, hogy, hogy nem, egy országos napilap egyik rovatvezetőjének a kezébe került, aki fantáziát látott a dologban, mint annak idején Truman Capote a Holcombi Clutter család kivégzésében. Gondolta, ebből még egy komoly visszhangot kiváltó cikk is születhet. Arról már nem is beszélve, hogy egy kitüntetés, egy elismerés is adhatná magát. Kis háttér munka után nyomára bukkant a ketteskének, és kérdezte, és kérdezte. Arról, hogy milyen gyermekkorra volt, hol született, mit tud a szüleiről, vannak-e testvérei, tartja-e velük a kapcsolatot, mit dolgozott eddig. De az újságírói szeme előtt már magát látta, amint egy zsúfolásig megtelt színházterem pódiuma felé ballag a csak erre az alkalomra vett méregdrága, és bünszép ruhakölteményében, hogy átvegye az Év riportja címet, a vele járó milliós támogatással, majd kezét rázva a miniszterelnökkel, köszönetet mond édesanyjának, aki mindig hitt benne, a munkatársainak, az olvasóinak, és persze erre a megtisztelő címre őt jelölőknek. Efelé jó úton haladt, hiszen a cikkét címlapon hozták, és a lapból minden eddigénél többet adtak el. Százával futottak be a szerkesztőségbe a levelek, a telefonok, az online oldal is izzott, mindenki segíteni akart, együttérzéséről biztosítani a ketteskét. Volt, aki kompótot szeretett volna vinni neki, volt aki egy televíziót ajánlott fel ingyen és bérmentve, valaki a feleslegessé vált tolokocsiját szeretne volna nagylelkűen neki adományozni, és olyan asszony is volt, aki gondolkodás nélkül hozzá ment volna feleségül.

Hamarosan a kereskedelmi és a közszolgálati tévé is hosszabb riportfilmet készített az esetről, és ketteske országos népszerűsége tett szert. Az Interneten külön oldal nyílt számára, arcát kiplakátolták, tévéviták foglalkoztak hőstétével. Még a volt feleségének is megesett rajta a szíve és nem sok kellett hozzá, hogy visszafogadja őt.

A megmentett lány is jelentkezett, aki naponta látogatta, ápolta, gondozta, lánya helyett lánya volt a kettesének. Felajánlotta, hogy befogadja, hogy ellakhat a szüleitől kapott lakásában, nem fog senkit zavarni.

De a sérülések súlyosabbnak bizonyultak annál, mintsem hogy sok jóban reménykedhetett volna ketteske és pártfogoltja, és az orvosok sem kecsegtettek sok jóval.

A kórházkapuban egy paraszttasszony jelent meg egy dobozzal, tele krizantémmal. Minden nap itt árul. Mintha megsejtette volna, hogy pár percen belül kilép egy lány a kapun, aki vesz pár szálat tőle, felviszi a kórterembe, majd hazamegy, és előveszi a legfeketébb ruháját.

Ketteske temetésről egy lap sem adott hírt, és a temető sem volt telezsúfolva aznap.

A rovatvezető főszerkesztővé lépett elő, és első dolga az volt, hogy ukázba adja: a lapban a továbbiakban egy bűdös szót nem akar olvasni fedél nélküliekről, és bárgyú meséikről, hőstetteikről. Ezt meghagyja a szennylapoknak. Ezeket persze már a díjkiosztó gála után mondta, ahol jól érezte magát, sütkérezett, bár kevesebb pénzt kapott, mint remélt.

A kocka...

A legismertebb orvosi szaktekintélyek is értetlenül, széttárt kezekkel álltak szemben az esettel: Egyik napról a másikra, amíg mások az igazak álmát aludták, az összes hajléktalan szőrén-szálán eltűnt az aluljárókból, a kapualjakból, a hidak alól, a padokról, egyszóval mindenhonnan. Bottal sem lehetett volna őket ütni, az sem talált volna közülük egyet sem, aki szeretett volna. Még csak mutatóban sem maradt egy megveszekedett példány.

Eleinte valami rejtélyes vírusra gondoltak, ami csak a fedél nélküliek között szedte áldozatait, de hova tűnhettek a holttestek?

Egy, a hajléktalanokkal foglalkozó lap különszámot szentelt a különös esetnek, és oldalakon keresztül sorolta fel minden érintett nevét, mély fájdalomnak adva hangot. Bár a szerkesztőktől szép volt ez a tett, de nem tudták, hogy ez kit fog érdekelni, másfelől, hogy fog eljutni az olvasókhoz, hiszen nem volt többé, aki terjessze a lapot.

Napok, hetek teltek el, és nem jelentkezett senki versekkel, prózával, se semmivel. A postaláda is üresen árválkodott. Majd egyszer csak dőlni kezdtek a levelek. Eleinte tízesével, majd százasaival, végül már külön postáskocsik hozták és borították a borítékokat a szerkesztőség udvarára. A szerkesztők csak vakarták a fejüket, nem is tudták, mit csináljanak a küldeményekkel. Első felindultságukban úgy gondolták, hogy máglyát csinálnak belőle, és elégetik. De mivel idejük annyi lett, mint a tenger, hát szortírozni kezdtek, és mindenki a neki kiosztott pár ezer levélnek (ha ódzkodva is, de) nekilátott. Olvastak reggeltől estig, estétől másnap reggelig. Volt, aki azt írja, hogy volt munkahelyén üresedés volt, és a munkáltatók órá gondoltak. Csak őt tudták elképzelni, mint új-régi munkatársat. Volt, aki visszakerült a családjához, és mint megtudta: bár apaként ment el, nagyapaként tért vissza. Valaki külföldön adta fel levelét. Hogy pontosak legyünk, egyenesen a Hawai szigetről, hiszen a lottón megütötte a főnyereményt, és egy humoros kép kíséretében köszönt meg mindent, és üdvözölte a szerkesztőséget.

De mindez csak három, a fülénél előrángatott válasz arra, hogy kivel mi történt. Úgy belemerültek a szerkesztők az érdekesebbnél érdekesebb, meghatónál meghatóbb, a szívszorítóbbnál szívszorítóbb történetek olvasásába, hogy észre sem vették, ha az éhség, vagy ha a szomjúság tört rájuk. Mellékhelyiségbe sem jártak, az udvarra sem látogattak ki egy-egy cigarettára. Egyszóval, ki sem mozdultak a szerkesztőség épületéből. Telefonokat kikapcsoltatták, az ajtókat bezárták, és a kilincsre „ne zavarjanak” felirat került.

Hol sírtak, hol nevettek, hol megosztották a mellettük lévővel azt, amit éppen olvastak. Tudták bár, hogy napjaik meg vannak számlálva, hogy nem lesz munkájuk, hiszen nincs miről, kiről írjanak. Mint olyan, megszűnt a munkaeszközük.

Az elolvasott leveleket a falra ragasztották, és szép lassan minden zeg-zugot beborítottak a képek. Hol egy megborotvált, hibátlan fogsorú fickó nevetett, kezében egy újszülöttel, hol egy büszke apuka húzta ki magát a frissen diplomázott gyermeke oldalán, hol egy régi ismerős dőlt neki elégedetten egy sportkocsinak. Mire az utolsó levél is kivégeztetett, törték a fejüket a szerkesztők, hogy mi legyen a sorsuk. Gondolták, kiadják könyv formában a leveleket. Hogy honnan szednek erre szponzort, mecénást, még kérdéses volt, de abban egyetértettek, hogy ezt a sok örömhírt meg kell osztaniuk a létező legtöbb emberrel. Elő is keresték a bejárati kulcsot, kiléptek a szabadba, de egy embert sem láttak. Minden olyan ember eltűnt, akivel megoszthatnák a történeteket, a volt fedél nélküliek megtérését, hazatalálását. Elkecsereedésükben ellátogattak egy aluljáróba, inni egy (két, hár...) jó pofa hideg sört. De nem tudták még csak a kricsmi közelébe sem verekedni magukat, mert az aluljárót ellepték a volt menedzserek, ingatlan értékesítők, PR-asszisztensek, orvosok, politológusok, politikusok, és többek között a legismertebb orvosi szaktekintélyek...

A Mester

Kovácssevicse élete vége felé idejének nagy részét a számára oly kedves ligetekben, parkokban töltötte, esze ágában sem volt hajléktalan szállóra költözni, és nem érzett ahhoz sem sok gusztust, hogy aluljárókban húzza meg magát, és kartonlapokon heverve várja be a halált. Ereje, bár sokszor elhagyta, és már egyes mozdulatok is fájdalommal jártak, de nem hagyott fel eddigi munkájával, hogy társaival házról-házra járjanak, adományokat gyűjtsenek. Mind gyakrabban telepedett le egy-egy padra, zsebében cigaretta után matatva, és jólesően húzott a maga mellé szorosan odatett borospalackból, mintha félne, hogy ettől az egy örömetől is megfoszthatják. A füstöt eregetve Jutkának nem is a panaszkodás szándékával, inkább csak ténymegállapításként kezdett mesélni, pedig soha nem a beszélőkéjéről volt híres.

-Tudod, Jutka, a testem, ez az átkozott, olyan, akár egy kiszolgált, rozoga szekér. Hiába gondoskodom róla, alig halad. Tudom persze, ne is mondd, hogy le kellene mondanom a bagóról, az itálról, de akkor mi maradna nekem?

Kovácssevicse általános gyengeségéhez, letörtségéhez, görcsök és fájdalmak is járultak. Nem tudta, és nem is volt kíváncsi arra, hogy miféle kór gyötri, miféle betegség ragadta magához, csak azt tudta, hogy kegyetlenül szenved. Próbálták rábeszélni és jobb belátásra bírni többek, hogy menjen orvoshoz, szedjen gyógyszert, járjon a végére betegségének, de ha eddig is elkerülte az orvosokat, hát ezen a jó szokásán eztán sem változtat. Időként erőt véve magán, minden akaraterjét összeszedve sikerült valamelyest mérsékelni gyötrelmeit. Mind gyakrabban merült el, és feledkezett meg a világról, s ezzel könnyítette testi szenvedéseit. Tudta, hogy társa, Jutka nem egy hívő alkat, hogy még csak templom közelében sem látta, de régi barátságukra tekintettel arra kérte, hogy ha nincs nagyon ellenére, esténként, vagy amikor úgy gondolja, imádkozzon érte, mondjon el pár fohászt. Ennyit igazán megtehet.

Ennek ellenére megadta, alávetette magát a rá kimért sorsnak, a végnek, mely elpusztít mindent, amit eddig létrehozott. Ha számára ilyen sors van megírva, ő mit is tehetne ellene, miért is próbálna meg ideig vagy óráig ellenkezni, kevés ő ehhez.

Bár nem volt egy könnyen kétségbeeső alkat, mégis nyugtalanság kezdett erőt venni rajta. Nem találta a helyét, ahol eddig elidőzött, ott sem volt képes pár percél tovább maradni. Mindig valahova tartott, és ha megérkezett, idegenebbnek érezte magát, mint bármikor ezelőtt. Mikor már minden kedvenc helyét felkereste, és már nem tudott új úti célt kitalálni, eszébe jutott egy régen látott barátja, akinek a címét bár tudta, a neve valahogy kiment a fejéből, csak annyi tudott, hogy volt iskolatársa cipésként dolgozott. Őt is meglepte, hogy mekkora örömmel és közvetlenséggel fogadták és tessékelték beljebb, és ültették az asztalfőre. Borospoharat tett elé barátja, de sajnálatának adott hangot, széttárva kezeit, hogy nem tudja mással kínálni, merthogy csak szárított hús van itthon. Kovácssevicse elfogadta, és köszönte szépen, mert nagyon is megéhezett az egész napos városban járkálástól. Ahogy önkéntelenül, és zavartan a cipőjére nézett, bizony nem volt a legjobb állapotban. Barátja finoman célzott is erre, és pár perc alatt helyreporcozta. Kovácssevicse úgy bújt vissza bele lyukas és felemás zoknijával, mintha vadonatúj lenne a sokat látott lábbeli.

Falta a húst, nyelte hozzá a bort, és nem is tagadta, ilyen jóízút már rég evett. De a durva étel után iszonyatos fájdalmak törtek rá, és bár nem kevés bort gurított le, mégis szomjúság gyötörte, a lába felmondta a szolgálatot. Rádöbbsent, hogy itt lenne az ideje lepihennie, hátha kifekszi ezt a borzalmas állapotot. Barátja látva, hogy nincs éppen a legjobb bőrben, a kisszobába vezette, és a szekrényből egy tiszta pizsamát adott neki, és egy pokrócot is előhalászott. Miközben vetkőzni kezdett, megkérte barátját, hogy hadd telefonáljon egyet. Jutkát hívta, akinek egyedülként büszkélkedhetett egy, bár öreg, de működő mobillal. Nyögve és nyelve mondta el, hogy pontosan hol van, és kinél húzta meg magát.

Jutka egy jó félórával később már az ajtón kopogott, és pár perc múlva, miután bemutatkozott és válaszolt pár kérdésre, barátja ágya szélén ült, és zokogásban tört ki. Kovácsevics vigasztalni próbálta:

-Jutka, hát nem megmondtam, hogy a természetben számunkra oly drága dolgoknak az a sajátja, hogy egyszer örökre el kell válnunk tőlük?

Pár percig mintha nem is lenne magánál, a plafont bámulta, majd folytatta:

-Jutka, minden ami létezik, elpusztul egyszer. Ennek így kell lennie. Hogy miért, ne kérdezd. Jutka érezte, hogy barátja a végét járja. Mintha már nem is az lenne, akit annak idején megismert a kerületi kocsmapultnál. Rosszul esett neki, hogy az is lehet, egy számára vadidegen embernél fogja kilehelni a lelkét, mert Kovácsevics egyszer sem mesélt barátairól, de még csak a gyermekkoráról sem. Most döbönt rá Jutka, hogy jóformán semmit sem tud Kovácsevicsről.

Kovácssevics nem tulajdonított különösebb jelentőséget ennek. Inkább az nyugtalanította, hogy ki fogja végezni munkáját, mi lesz a barátaival. Szerette volna tudni, hogy Jutkának van-e bármilyen kérdése hozzá, és bár Jutkának lett volna nem is egy, ám mégsem akarta nyugtalanítani a haldoklót.

Kovácssevicset nyugalommal töltötte el, hogy elégedett lehetett barátaival, akik hittek neki, és akik szerették. Papírt és ceruzát kért, és pár címet, nevet és utasítást kapart rá, alig olvashatóan.

-Jutka kérlek, ne itasd itt az egereket. Semmi szükség erre. Tudom, hogy nehéz lenyelni, de előbb vagy utóbb meg kell válnunk attól, ami a legdrágább volt számunkra. Testünkben van kellő erő, mely képes mozgatni, működtetni bennünket, ám ott vannak benne a pusztulás csírai is. Mondd meg őszintén Jutka, vajon létezik valami, ami nem omlik szét alkotóelemeire? Egyszer te is ugyanígy megszabadulsz ettől a kísértettől, az érzések világától, a változás törvényétől. Kérlek, tudasd a többiekkel, hogy ha meghalok, és többé már nem leszek veletek, ne gondoljátok, hogy elhagytalak benneteket. Veletek maradnak gondolataim, emlékeim. S miközben őrzitek emlékeimet, szeressétek egymást, ahogy engem szerettek. Soha ne feledjétek, hogy az, ami létrehozza az életet, az egyben a pusztulás és a halál oka is: fogadjátok el ezt az igazságot.

Kovácssevics bár úgy képzelte el halálát egykor, hogy Szókratészként hisz majd a halhatatlanságban, mégis úgy fog elmenni, mint olyan ember, aki elfogadja ennek a világnak a gonoszságát, és aláveti magát.

Minden mulandó, minden változik.

Kovácssevics halálát követően beborult az ég, villámok kezdtek csapkodni az égből. Úgy tűnt mintha kialudni akart volna a világosság a földön. Amikor eljött a temetés ideje, nem is volt szükség hamvasztásra - Kovácsevics teste magától lángra lobbant és tűznyelveket hányt. Kovácsevicsbe sztoikus magatartása ellenére egy kis szomorúság és elkeseredés mégis vegyült, ahogy a halált fogadta:

-Senki sem védheti meg azt, akit a halál magához ragadt.

-Belemerülök a halhatatlanságba, - mondta utoljára Jutkának, akit azzal vádoltak meg barátai, hogy nem mentette meg Kovácsevicsét, nem öntött lelket bele, miért engedte hogy így menjen el? Jutka nem tudott mit válaszolni, mint ahogy nagyon ellenkezni sem volt képes, mikor éjfél körül egy erős kéz megragadta a száját, és egy másik elvágta a nyakát...

A sikertelen küldetés

1.

Nem, ti bizonyára nem tudnátok embert ölni - kezdte a Főtanács elnöke a két fiatal katonájához fordulva, akik ugyan minden kétséget kizárólag a legjobbak voltak a korosztályukból, de a gyilkolásra eddig még csak álmaikban sem gondoltak. De nem lehetett kérdés, hogy a rájuk váró feladat nemes, hiszen máskülönben nem hívatta volna őket a Főtanács.

Hogy a „gyilkosság” mit jelent, ahogy sok ezer társuk, úgy ők sem tudták, nem értették a jelentését, hiszen bolygójukon mindenki halhatatlan, így a vérontásnak, az egymás lemészárlásának itt semmi értelme sincs. Már maga a vér fogalma is zavaros és megfeythetetlen volt mindkettőjük előtt, amíg be nem tessékelték őket a vetítőterembe, ahol rajtuk kívül csak két biztonsági őr volt jelen, de ők is háttal álltak a nagy és villódzó vászonnak, hogy még csak véletlenül se próbálja bárki is megzavarni az oktató-film lejátszását. A kópia, emberi léptékkal mérve évtizedek, de lehet, hogy már évszázadok óta porosodott és hányódott a többi kincstári kacat között. Ami most mégis aktuális lett.

A. és B. nem tudták mire vélni ezt az egészet, a nagy titkolózást, a biztonsági intézkedéseket, bár azzal tisztában voltak, hogy nagy megtiszteltetés érte őket, miért is kiválasztottak lettek. Nemet mondani még véletlenül sem mertek sem a Főtanácsnak, sem az előjáróiknak, hiszen egész karrierjüket és további szakmai előmenetelüket tették volna kockára egy elutasítással, amit biztos nem vettek volna jó néven még a szüleik sem, akik eleinte ellenezték, hogy holmi katonának álljanak, hiszen ahogy mondták: annyi más szép szakma van ezen a bolygón, miért pont ezt a katonásdit erőltetik. A végén persze ők voltak a legbüszkébbek, bár beszélni nem beszélhettek senkinek fiaik a Tanács elé járulásáról, hiszen ennek akár végzetes következményei is lehettek volna. Földi nyelven szólva földönfutókká válhatnak egyik pillanatról a másikra, elvehetnék összes vagyonukat, és egy rab-bolygóra szállíthatnák őket, ahol ki tudja, hogy milyen hányatatott sors várna mindannyiukra.

A. és B., ha tudták volna, hogy mi is az az „ölés”, talán iszonyodva utasítják vissza még a gondolatát is, de ismeret hiányában óráig lesték a vetítőteremben a csak és kizárólagosan a számukra tartogatott „csemegét”. Sikolyokban, szenvedésben, megaláztatásban nem volt hiány, és végignézhették, ahogy az „emberek” „embert” ölnek, ahogy az „emberek” „állatokat” mészárolnak le.

Először mindketten fészkelődtek egy kicsit a székekben, aztán sírhatnakjuk támadt, de könnycsatorna és érzelmek nélkül ez sajnos nem ment, pedig a főcímmzene andalító volt, és romantikus, bár, ami utána következett, az a véres valóság képei voltak, kendőzetlenül és széles vásznon. Nevethettek volna talán, mert olyan furcsa hangja volt a narrátornak, és olyan furcsa és ismeretlen szó volt a számukra az „ember”, ahogy az „ölés” is, de aztán idővel megszokták mindkettőt. Az elején oda-oda sandítottak egymásra a tanácstalanságukban, de idővel egyre jobban élvezték a kaszabolást, a hörgő hangokat, a segélykiáltásokat, és a többi izgalmat. Láttak megcsonkított állattetemeteket, felfújódott szarvasmarhákat. Ilyen brutalitásra, mármint az állatok leölésére csak a Varbungok képesek, adta tudtára A.-nak és B.-nek a narrátor, aki az elkeseredettségének adott hangot, hogy ezért is alakulhatott ki a Földönkívüliekről az a téves kép, hogy vérszomjas és brutális faj, amely a föld leigázására készül, pedig ez nem igaz.

2.

Egy-két kirívó eset ugyan történik, még arra is volt precedens, hogy a Karbungok közül követetett el egy-két meggondolatlan katona mészárlást, de ez inkább az elmaradottabb Varbungokra volt jellemző, amíg karanténba nem zárták őket, valami szivacsos-agyvelő-gyulladás, amit csak maguknak köszönhettek, hiszen nem érték be a csonkításokkal, de még nekiálltak lakmározni is. Sorsukat nem kerülhették el, mint ahogy azok a katonák sem, akik az éj leple alatt fogták magukat, és meglovasítottak két repülő csészealj, és „kirándulni” indultak a tiltott zónába, magára a Földre, ahol tisztességes katona, de még felderítő sem járt, hiszen milyen érdekességgel szolgálhat egy olyan hely, ahol silány hasonmásai élnek a teremtőnek, ahol halandó és múlandó mindenki és minden. Milyen információval is szolgálhatnának az olyan két lábon csúszók és mászók, akik még az univerzum legalapvetőbb kérdéseire sem tudják a választ, hogy honnan jöttek, hogy mi dolguk van életükben, és hogy hová is tartanak. Még azzal is hadilábon állnak, hogy magyarázattal szolgáljanak az úr titkairól, hiszen több millió év is csak arra volt elegendő számukra, hogy a Holdra lépjenek, ha ez egyáltalán megtörtént.

A törvényszegő fiatalokat mindez hidegen hagyta, és felöntve a garatra, a kék-bolygó felé vették az irányt, hogy megtudják: mire ez a nagy közöny, miért tabutéma ez a hely. Élvezték a szabadságot, hogy nem köti őket semmilyen szabály és etikett, hogy nem néz a körmükre senki, így oda-oda léptek a gázpedálra, és nemegyszer a fénysebességet is túllépték, amiért szigorú büntetés járna a Reintern bolygón, ahonnét is megszöktek, és ahol talán már a keresésükre is indultak. Ide-oda cikáztak, versenyt futottak egymással és az idővel, hogy a Föld légterében is folytassák a „játékot”, igaz itt már visszavettek az örült iramból. Egy kietlennek tetsző tájon verték fel a port, de ők sem kerülhették el a sorsukat, és ahogy az ittas vezetőknél elő-előfordul, frontálisan ütköztek egymással, és a repülők darabokra törtek, az utasok közül pedig csak egy maradt életben, akinek megpróbáltatásai és hanyattatása nem ért véget, hiszen hosszú vizsgálatok vártak rá, hogy a végén egy baktérium legyen a veszte, ami a Reintern bolygón nem ismert fogalom.

3.

A Narrátor szerint az emberi faj szereti megrövidíteni még a saját életét is, egészségtelen ételekkel, rákkeltő anyagokkal, és még fizet is azért, hogy a tüdejét roncsolja, hogy a máját tönkretegy. Az „ölés” ugyan a legtiltottabb dolgok közé tartozott a Reintern katonái számára, ami a Föld nevű bolygóra vonatkozott csak, hiszen a velük szomszédos bolygókon hozzájuk hasonlóan mindenki örök életre volt kárhoztatva. De egy idő után a Főtanács tagjai megcsömörlöttek az Altanácssal vívott szócsatáktól, és meddő vitáktól, amelyek nem szóltak másról, csak az egymás ócsárlásáról és besározásáról, mert érdemi ügyekben nem vitatkozhattak, hiszen a Reintern-bolygón, minden iparág virágzott, mindenki jól élt, csak a megkeseredett Tanácstagok nem tudtak mit kezdeni hatalmukkal. Elkezdtek hát kutatni a hét lakattal őrzött Irattárban és Zsákmányolt-kincsek-kamrájában, ahol olyan dolgokat tároltak, amit a Földről loptak az olyan „svihákok”, mint a Roswellnél szerencsétlenül jártak.

Itt találták a videókazettát is, a lejátszót, és szembesülhettek azzal, hogy az emberek mire nem képesek az olajért, a hatalomért, a pénzért. Ez pedig az ölés volt, ami megtetszett nekik. Több napos tárgyalások végén megegyeztek az addig örök-ellenségek, hogy érdekes lenne „élőben” is megtekinteni egy, vagy több ember „működésképtelenné válását”, hiszen ahogy fogalmaztak, ez jó mókának, és férfimunkának ígérkezik.

Egymás kezébe csaptak, a szükséges engedélyeket aláírták, és útnak is indították a két fiatait, A.-t és B.-t, akik majd kielégítik vágyaikat. Az indulás előtt a lelkükre kötötték, hogy ne gondolkozzanak, csak cselekedjenek, minden idegszálukkal azon legyenek, hogy teljesítsék a feladatot. Minden megölt emberrel nő majd az a jutalom, ami visszaérkezésükkor őket megilleti. Ahogy nem lehet kérdéses az sem: a sikeres küldetés után olyan ünneplésbe lesz részük, amit még nem látott Reintern.

4.

A. és B. útnak indult, felfegyverkezve, álruhába öltözve, hogy még véletlenül se ismerjék fel őket a földlakók, akik közül most párnak az életére törnek. Nem mérlegeltek, nem gondolkodtak, pont, ahogy a Tanács tagjai kérték őket, így hát egy fiatal hölgy hálósobájában álltak, alig pár perccel a sikeres landolás után. Ahol most először szembesültek életükben a „szépséggel”, a „sebezhetőség” fogalmával, és valami furcsa bizsergés is végigfutott mindkettőjük testén, amit nem tudtak mire vélni. Közel hajoltak a földlakóhoz, akit valami finom illat lengett körül, amitől megijedt a két kadét, hiszen eddig még nem éreztek ilyet. De, ahogy a Tanács a dekrétumában le is írta: *amit nem ismerünk, az csak rossz lehet, az csak árthat nekünk, a demokratikus berendezkedésnek, a normális társadalomnak, a tisztas embereknek, a nemes hazafiaknak, tehát megsemmisítendő, és likvidálandó.*

A passzust bár mindketten kívülről fűjták, most mégis kedvük lett volna vitatkozni a Tanács megöszült tagjaival, ezt azonban egyrésztől nem tehették meg, másrészt egy nemes küldetés útjába nem állhat holmi személyes érzelem és szimpátia. Nem eshet kútba egy ilyen misszió. Ezért megegyeztek abban, hogy nem csapnak nagy zajt, és a fegyverek helyett ez esetben inkább a „kést” választják, amivel szíven is szúrhatják a leendő áldozatukat, de el is vágthatják a nyakát, még mielőtt felkel, mert ez a fajta nagy lármát tud csapni, ami veszélybe sodorná a további akciókat. Most már csak az volt a kérdés, hogy ki lesz kettőjük közül a bátor, és ki vállalkozik arra, hogy kiontsa egy ártatlan fiatal életét. Egyik lábukról a másikra ringatóztak, meg-megvakarták a fejük búbját, de nem mert egyikük sem előbb lépni, ezért úgy gondolták, biztos ami biztos, és amúgy is: jobb a munkamegosztás, egyikük a hölgy szívébe mélyesztí a kését, a másik pedig elvágja a nyakát, pont úgy, ahogy az oktatófilmen látták Ott olyan egyszerűnek tűnt, ott olyan könnyen ment minden. Talán itt is jól alakulhattak volna a dolgok, ha a kiszemelt áldozat nem kezd el mocorogni, és ha nem nyitja ki a szemét, és nem veszi észre a két idegent, kezükben a késsel. A hölgy először valami viccnek gondolta az egészet, hiszen a két alak olyan furcsán festett harisnyával a fején, mintha valami rossz bankrablót játszanának, és a kés is olyan szerencsétlenül állt a kezükben, hogy csak nevetni tudott, ahelyett, hogy a hideg víz verte volna ki, ahelyett, hogy a véres rémület ült volna ki a szép arcára. A két idegen, mint akik teljesen elfelejtették, hogy miért is jöttek, előbb elpirultak, zavarba jöttek, majd a földre ejtették a késeket, és csak álltak tehetetlenül, földbe gyökerezett lábakkal. A hölgy pedig csak nevetett és nevetett, talán azt hihette, hogy még nem ébredt föl, és csak a képzelete játszik vele, hiszen eddig is voltak már furcsa álmai és látomásai, de ez a mostani, minden korábbi eseten túltesz. Két idegen, harisnyanadrággal a fején, játékkéssel a kezében, ez még neki is sok volt a jóból. Úgy festett a két katona, mint a megszeppent gyerekek, mikor az apjuk fegyveres-szekrényében kutatnak, és rájuk nyitja a szülő az ajtót.

A két katona lányos zavarában nem is tudta mit cselekszik, ezért a hölgynek estek, hogy majd megfojtják, és kiszorítják a szuszt is belőle, de olyan szerencsétlenül sikerült a feladat, és olyan erőtlen volt a szorításuk, hogy a hölgy okkal hihette, ezt valamifajta közeledésnek szánták, s az egészből egy szerelmi légyott kerekedik ki.

A falat ahelyett, hogy a kiontott vér festette volna vörösre, a hajnali napfény tette azt, ami ott találta a két idegent és a hölgyet, akik egymásba gabalyodva élvezték a gyönyörök eddig még soha nem tapasztalt dimenziót. A fénytől a két katona elgyengült, és maradék erejét is elveszítette.

A Reinternen általában félhomályban, vagy a teljes sötétségben élnek, és a Földre is az éj leple alatt érkeztek, de nem számolhattak azzal, hogy így elszalad az idő, és hogy ennyire elveszi majd az eszüket egy hölgy, aki most értetlenül állt a két, földön fekvő előtt, akik semmilyen életjelet nem adtak magukról, pedig alig pár perccel ezelőtt még olyan virgoncak és aktívak voltak. Felnyalábolta hát mindkettőt, és a fürdőszobába vitte, hátha a hideg víztől majd magukhoz térnek. És bár éledezni kezdtek, de pár másodperccel később örült vonaglásba kezdtek, az arcuk eltorzult, a mozgásuk szaggatott lett, és ijesztő hangokat kezdtek el hallatni. A szemük fennakadt, a kezeikkel hol magukat, hol pedig egymást tépték, amíg köddé nem váltak.

5.

A hölgy a nagy ijedtségében az udvarra rohant, hogy kiszelőztesse a fejét. Mikor már jobban érezte magát, visszament a házba, lefőzött egy jó erős feketét, és azon kezdett el gondolkozni, hogy mit csináljon a háza előtt álló repülő-csészével. Szerette volna, ha tiszta fejjel tud segítséget hívni, ezért a zuhany alá állt (észrevehetően kigömbölyödött pocakkal) de nem merte megnyitni a vizet. (Talán még mindig ott áll, ha csak meg nem halt...)

A tűz

Megint ebben a lepusztult egérlyukban ébredt, amit nevetséges lenne akár csak egy cselédszobának is mondani. Dohos és sötét, mint egy pince, valami rothadt szaggal, amit kiszellőztetni egyenlő a lehetetlennel. De kedve sem volt kinyitni az ablakot, igaz nem is tehette volna, hiszen az anyósa rozsdás és arasznyi szögekkel verte tele, hogy még csak az eszébe se jusson megszökni, igaz nem is volt eddig rá példa, de ahogy az öreg mondta, jobb az óvatosság, mert az ilyen fajtáknál nem lehet eztet tudni. Jobb az óvatosság. Hálás is lehetett volna ezen anyai gondoskodásért, mert mintha csak azt nézték volna, hogy hol és mivel ronthatnák el maradék jó kedvét, mert néha bizony mosolyogni is volt kedve, sőt füttyörészni és énekelgetni, dalolgatni, még kiskorában tanult dallamokat. A kezed járjon, ne a szád-at sokszor a fejéhez vágták, pedig kevés asszony akadt, aki annyit és olyan szorgalommal és odaadással dolgozott volna, mint ő. Cserébe ugyan nem kapott egyebet, csak nagyritkán egy foghegyről odavetett dicséretet, ami inkább úgy hangzott, mintha kivételes ügyességéért is csak az anyósának lehetne hálás, aki megtanította a házvezetés csínjára-bínjára, pedig az igazság az, hogy az öreg mit sem törődött a tanításával, vagy taníttatásával. Mikor a házhoz került, szinte térden állva könyörgött, hogy hadd folytathassa az iskolai tanulmányait, mert tanulni mindig is szeretett. Nem hiába szerették szülőfalujában annyian. Mindig egy komoly, céltudatos kisleány volt, akin nem győztek csodálkozni a szülei sem, akik kétkezi munkából éltek, de akármennyit is törték magukat, egyre nehezebbé vált a sorsuk. Eleinte még a szomszédok ezzel-azzal segítették őket, de nekik sem volt könnyű. Szerették és óvták őt, mint egyszem lányukat és büszkeségüket, mert tudták, hogy többre viheti, mint ők, vagy akárki a családjukban, ahol akadtak nem kis számmal ingyenélők, naplopók, csavargók, koldusok, szédelgők, útonállók, címeres gazemberek, börtönviseltek, és még ki tudja mennyi fajta. Egy nap nagynevű ember érkezett a falujukba, hogy felmérje a területet, hiszen nem kevés pénzt akart áldozni és befektetni a földekbe. Mivel a falu olyan szegény volt, hogy egy jóra való ebédlője sem volt, egy találomra kiválasztott házba kopogtatott be a nagynevű úr, ami éppen M.-ék kis kulipintyója volt. M.-ék nem tudtak hova lenni, nem tudták hogyan viselkedjenek, hogyan szedjék magukat ráncba, mert nem járt náluk még vendég, főleg nem egy nem akárki. Nem akárkit kis habozás után hellyel kínálták, és próbálták a legkevésbé ütött és kopott székre leültetni. M. úr lapátkezeivel egy mozdulattal lesöpörte az asztalról a kenyérmorzsákat, és helyet csinált egy jó üveg bornak, amit még hónapokkal ezelőtt kapott kézhez egy munkájáért, merthogy ennél-annál a háznál besegített, ha olyanról volt szó, mert értett ő mindenhez, az ácsmunkán át a malterozásig. Nem akárki megköszönvén az invitálást, egy nagy torokköszörülés kíséretében érdeklődött a háziak hogyléte felől, hogy és miként megy itt a soruk, hogyan képzelik el a jövőjüket. Igazán nem is tudták mit feleljenek, mert ugyan nem élnek nagylábon, örülnek ha a napi betevőjük megvan, de orvos még nem látta őket, betegség nem sújtotta hármójuk közül egyiküket sem.

-Hármójuk? - Kérdezte meglepődve Nemaakárki. És ki lenne a harmadik?

-Hát csak a mi kislányunk, tekintetes uram.

-Tekintetes uram? Hagyja már. Hívjon egyszerűen Nemaakárkinek.

Nem volt megszokott a kis faluban, hogy egy háznál kislány van, hiszen nagyrészt mindenhol fiúk serénykedtek és dolgoztak már igen fiatalon, a lányokat vagy világgá zavarták, vagy a városba küldték szerencsét próbálni, de olyan is megesett, hogy kútba ölték őket. L. éppen az állatok etetéséből érkezett, és Nemsenkinek rögvest szemet szűrt, hogy igen tetszetős, formás kis lány, pedig alig lehetne az unokája.

Fel sem állva a székről (amelyiknek mindkét oldalán igencsak lelógott a terebélyes alfele) kezdett kérdezősködni, hogy nem lenne-e kedve az ő fiához behurcolkodni, aki igen fess fiatalember, igen jó keresettel. Nem bánná meg. Nem kért rögtön választ, de igen örült volna, ha mihamarább értesítik a döntésről.

Este nem akaródzott egyiküknek sem szólni, mert hogyan is válnának meg egyszer kincsüktől. Inkább vágnák le a kezüket töből, kössék inkább szekér után őket, de azt ne kérje tőlük senki, hogy attól váljanak meg, aminél nem is létezik számukra nagyobb érték. Tudták, hogy nem kevés pénz ütné a markukat, hogy a lányuknak talán jobb sorsa lenne, de miért állítja őket a sors ilyen válaszut elé?

L. mélyen aludt, már el is felejtve Nemaárki kérdéseit, nem is óriási házról és gazdagságról álmodott, hanem egy fiúról a falú végéből, aki a világítótoronyban lakott, és aki már nagyon régről tetszik neki. Reggel az álmodást törölgetve a szeméből, nem tudta mire vélni, hogy a bőröndje, ami mindig a szekrény alján árválkodott, most az ágy végébe állított széken van, és az édesanyja pár darab ruháját hajtogatja és teszi bele. Láta, hogy édesanyja a könnyekkel küszködik, látta, hogy édesapja a konyhai ajtófélfának támaszkodik, és bőszen gyújt egyik cigarettáról a másikra. Tudta, hogy várnak valakit, és tudta, hogy ő nem akar sehova menni.

Kopogtak, és mintha minden felgyorsult volna. Egy erős kéz csuklón ragadta, és már egy szekér hátulján csücsült, mellette a megviselt bőrönd. Az ajtóban megtörve a szülei álltak, hol integetve, hol a földet nézve, hol egymásra borulva, és a végén a szekér után rohanva.

L. legszívesebben az istállóban hajtotta álomra fejét, mert utálta, ki nem állhatta azt a kis lyukat, amit szobának mertek nevezni. Akármilyen szegények is voltak a szülei, a szobája egy kis kuckó volt számára, ahol biztonságban érezte magát. Itt akármilyen szép is a ház, ez a szoba egy állatnak sem kellene. De megint itt ébredt, egy mocskos matracon, ami úgy nyomta a derekát, hogy akár a hideg kövön is aludhatott volna. Biztos rajtaütött megint az anyósa, és behozta őt ide. A vén ördögné, akiről nem tudott túl sokat, de talán jobb is, ha nem vájkál a múltjában. Annyit azért mégis sikerült kihúzni a falubeliektől, hogy tíz testvére volt az anyósának, de egyedüli lány volt, a testvérei mégis tartottak tőle, mert sokan boszorkánynak tartották. Volt, akit megátkozott, volt, akire rontást küldött, és akárhogy is, de az ellenségei már mind a túlvilágon vannak. Hogy mennyi idős, senki nem tudja. Van, aki esküszik rá, hogy már elmúlt nyolcvan is, mások mérget vennének rá, hogy már a faluval egyidős, pedig az már száz éves is meglehet.

Szipirtyó volt, egy álnok kígyó, akiért mégis odáig volt a fia, L-nek a férje, merthogy erőszakkal, de elvette őt. Egy alkoholtól bűzlő, kócos és tagbaszakadt pap boronálta őket össze egy vasárnapi napon. Emlékszik, hogy rettentően zuhogott, és bőrig ázott. Esernyőt senki nem tartott fölé, és egy forró teát is lopva tudott csak főzni magának.

Anyósa rengeteget és borzalmasan főzött, vagy inkább kotyvasztott, amit a malacok sem szívesen rágnának meg. De olyan büszkén húzta ki magát miközben tálalt, hogy az ember azt hihette, a világot váltotta meg.

Egy idő után L. vette át a főzőkanalat, mert anyósa betegeskedni kezdett, ami persze hazugság volt, hiszen ahogy a fia kitette a lábát a házból, máris két lábra pattant, és szapult L.-t, hogy mit képzelsz magáról, örülj, hogy idevették, hogy megtűrik itt, hogy a fia úgy is jobbat érdemel. Nem egyszer csúnyán helyben is hagyta. De L. sohasem volt az a síró fajta, és inkább csak nevetett az egészen, amivel csak még jobban felbőszítette anyósát, aki kimerülésig vágta a hátát, hol a partvissal, hol egy fakanállal, hol a botjával. A fia, aki messze volt az apja által lefestett fess külalaktól, de még rondának is csak jóindulattal volt nevezhető, gyászkeretes körmök, lúdtalp, ó-lábak, sárga fogak, elálló fülek, kampós orr, mélyen ülő táskás szemek. Az orrából, a füléből csak úgy burjánzottak a szőrszálak, és a szemöldöke az orrnyerge fölött úgy futott össze, mintha szénnel rajzolták volna. A haja koromfekete volt, és göndör, amit ha megvakart, csakúgy hullott belőle a homok és a korpa, vagy a tetű. Ki tudja. Nem volt egy üdítő látvány.

L. egyre szebb lett, de egyre elkeseredettebb is. Úgy érezte, minden nap egy követ varnak a hasába, hogy a szívéből minden nap kimetszenek egy keveset. Nyomasztó volt számára már a lélegzetvétel is. Ha a patakhoz ment vízért, vagy ruhát mosni, szabadnak és boldognak érezte magát, ahogy a tükörképével beszélgetett, vagy ahogy a patak kis halait kergette, és próbálta őket megfogni. Egyszer sikerült is megragadnia egy csellét, és mókásnak tartotta azt, ahogyan az életéért küzd. Hirtelen a földhöz csapta, de mivel még tátogott, megragadta és kettétépte. Hirtelen megijedt, mert eddig még a hangyákra sem szívesen lépett. Rettegett, hogy ezért meg fog lakolni.

Az anyósa már várta, hogy elküldje fiához az ebéddel. Minden nap megtette a majd' egyórás utat gyalog, amit a férje szekérrel tett meg. Ezen a napon olyan meleg volt, hogy sokszor csak sárga foltokat látott, az arca lángolt. Már nem járhatott messze, mikor elsötétült előtte minden, és már csak arra emlékezett, hogy összeesik. A férje ébresztgette, vigasztalta, hogy nincs semmi baj, biztos kimerült, pihenjen csak, majd ő ellátja az állatokat, és a főzésre se legyen gondja. Most pihennie kell, kímélni magát, és idővel helyre jön. Orvost persze eszük ágában sem volt kihívni, igaz, talán jobban is tették, hiszen az orvosnak annyi betege és delikvense volt, hogy mindenkit csak tessék-lássék módon látott el, és haltak is meg többen.

L. nem akarta, hogy a férje simogassa, hogy becézgesse, hogy csókolgassa. Már a nézése is idegesítette. Ahogy a vizes borogatásért nyúlt, ahogy sürgött és forgott körülötte, ahogy fontosnak akart látszani. Mindent megadott volna azért, hogy kikaparhassa a szemét, hogy felpofozza az anyósát. Nem akart másnap is itt ébredni. A hulló vakolatú plafont bámulni, a rothadt szagú szobát elviselni. Nem is tudta mitévő legyen, de tudta, hogy valamit tenni kell, mert ez így nem állapot. Este a konyhába ment egy pohár hideg vízért, és akkor látta meg a gyufásdobozt, amit automatikusan zsebre vágott. Miközben a pohár frissítőt egy húzásra lenyelte, kikristályosodott benne a terv. Ujjai közé fogott néhány szál gyufát, majd pár pillanatig csodálva a kis lángot, ráhajította az istálló egy szalmakupacára, és csodálattal nézte, ahogy terebélyesedik a tűz, ahogy a hüvelyknyi lángból már a tetőig érő lángok lettek, majd ember nagyságú lángoszlopok, végül egy óriási szörny, egy sárkány, amit már senki nem állít meg. A tűz hamar áterjedt a ház tetejére. Máglyaként világított. Áldozata pedig a két bűnös lélek. L. örömeiben egyik lábáról a másikra ugrált, kipirult arcán le nem törölhető mosollyal.

A vége az, hogy meg kell halni

(párhuzamos történetek)

*„Városban az ember akár száz évet is élélhet úgy,
hogy nem veszi észre, hogy már régen meghalt”.*

Lev Tolsztoj

Felhajtotta a kávéját, majd az íróhoz fordult, akinek a mai nap sem ment a betűvetés. Tudja, Kedves Író Úr, én csak négy dolgot nem szeretek; a tavaszt, a nyarat, az őszt és a telet. És tudja hogy miért? Ennek egyszerű és prózai oka van: mert ilyenkor új cipőt kell vásárolni. Különben minden stimmel.

Jolán amúgy egy sokat látott, sokat próbált papucsban álldogált a pultnál, és várta, hogy az író majd mond valamit, hogy szóba elegyedik vele, mert abból már bármi is lehet. De az író hallgatott, bámult, ivott, és bele-bele szívott cigarettájába, miközben hallgatott és bámult. Pedig elmondhatta volna, -igaz jobb hallgató közönségnek is- hogy gondban van, hogy megunta az egészet: betűket írni fehér papírra, történeteket kiagyalni, neveket keresni, begyömöszölni a hömpölygő anyagot holmi feszes szerkezetbe. Azt a kérdést is feltehetné volna Jolánnak (merthogy ez lett volna a neve a foghíjas nőszemélynek), vagy inkább magának: hogy hol van a szavak színe, selyme, tüze, zenéje, amely utolérhetné a hangulat némaságát. De nem tette fel. Miközben azon agyalt, hogy miért nem lett inkább költő. Az éjszakai égbolt lehetne az első verseskötet, a csillagképek az első versek. Hiszen már csak a tömondatokat szerette, vagy már azt se. Egzakt közlések után áhítozott; egzakt közlések után, melyek erőszakos személyiségétől függetlenek. De tudta: az egzakt közlés az irodalom fő ellensége, a halál maga. Úgy akart volna írni, hogy azonnal megértsék, mit akar mondani. De, már mindent megélt, földolgozott, és végül is elég öreg, s eleget hagyhat hátra.

Három gyereket hagytam a férjemre, hogy viselje gondjukat, ügyeljen rájuk, mert utolért engem is a végzet, és nem is egyszer, de nem is százszor. Mert sokat látott asszony vagyok én, aztat meg köll hagyni. Otthonosan mozgok én má a rendőrség épületében, ahol legutóbb, (ha jól mondom, de ha nem, nyugodtan javítson ki, hiszen Ön lenne a szavak nagy embere) valami többrendbeli lopás megalapozott izéje miatt, előzetes letartóztatás mellett hallgattak ki. De sokat szelídültem én azóta, hogy négy és fél év szabadságvesztésből szabadultam. Korábban pedig előfordult, hogy fiatalon, családanyaként rablásokba keveredtem, és besurranós módszerrel idős emberek lakásaiból elemeltem és elcsentem ilyen-olyan értékeket. Olyan is volt (talán rémesen is festett), hogy baromfilopás közben, az éjszaka közepén a járőrök botlottak belém, ahogy tollasan és véresen álltam előttük. Mert mit tehettem mást: átharaptam a szárnyasok torkát, hogy ne csapjanak zajt.

Zajos sikere nem volt, bár kijutott több plecsniből is, mint író. Bár költő is lehetett volna. De ő is belátta, elismerte, hogy a költő, az születik. Igen, mint a hadvezér, a politikus, a zenész, szóval minden, ki egyre-másra hivatva van. Kire génusza nem mosolyog, az semmi stúdium után sem viheti előbbre ügyét.

Az ügyemet nemsokára a bíróságon vesézték ki. Ahol azt is elmondtam: a zsákmányból lehet, hogy sajátosan készítettem a levest, hiszen a földből kihúzott répát, ahogy termett, ahogy vót, a tyúk mellé hajítottam a fazékba. A fazék persze nem volt elmosva, a tyúk meg nem volt megtollfosztva. Biztos be voltam csípve, -vihogott Jolán, a pár, még megmaradt, de épek éppen nem mondható fogával.

Az idő is eljárt, sejtjei belefáradtak a folytonos újjászerveződésbe, testében a biológiai rend – mint a molyos bunda varrata- hol itt, hol ott feslett fel, szinte szégyellt már panaszaival orvoshoz járni, attól félt, hogy egy szép napon az orvos megcsóválja a fejét, két ujjja közé szorítja az egyre laposodó mellkast, s a szakértő megfellebbezhetetlenségével így szól (hangjában a kötelező sajnálkozással):

–Ezt már nem érdemes... Dobja el. Dobja el, ha mondom!

Ha mondom, így volt. Szabadulásom után ismét tyúkot loptam a saját falumban, de az az átkozott házigazda elkergetett. Két hétre rá egy tari asszony, az előszobában felejtett bukszájából lovasítottam meg hétezer forintot. Nem tagadom, a sikertől vérszemet kaphattam, mert egy hét sem telt el, aranyakat és készpénzt próbáltam lenyúlni egy idős nő otthonából, aki lehet, hogy nehezen mozgott, hogy húzta a lábát, hogy járóbottal közlekedett, de képzelje: az a vén szipirtyó egészen a vasútállomásig követett, ahol volt ereje lerángatni a Salgótarján felé induló vonatról. Ekkor kaptak el a zsernyákok.

El kellene kapni a fonalat, mert azért egy utolsó írás kellene. Végrendelet helyett. Valami csúcsnovella. Súlyos pont a panaszos, dallamos mondat végére. Kupolaféle az építmény tetején, visszavonhatatlan jelzés, hogy minden elkészült. Kívül-belül minden. De azért egy utolsó írás kellene, és ha az ihlet lovára nehéz felkapaszkodni az embernek, de ha egyszer nyeregben van, akkor nincs leszállhatnékja addig, míg le nem szédül, -az író segítségül az asszonyához fordult.

Nem segített énrajtam senki. Nem jogerősen kaptam nyolc hónapot. Nyolc hónap szabadságvesztést. Szabadlábon védekeztem, de megint besurranáson értek tetten, vagy min. Jó, most mondhatta, hogy hülyeséget csináltam, hogy újrakezdttem,- siránkozott Jolán, majd felhajtotta az újabb kávéját, és az íróhoz fordult, akinek a mai nap sem ment a betűvetés. Hülyeséget csináltam, na. Siránkozott a nyári kánikulában is harisnyában, hosszan felsliccelt ruhájában. A hasán megkötött blúzban, papucsban domborítva. Hülye voltam, nem gondolkodtam én akkor.

Az asszony gondolkodott. Tartós maszkot keresett, ami mögé ezt a védtelent elbújta. Erős maszkot, amelyik szorosan tapad a bőrre.

–Légy elégedett –mondta hittel, s két V alakra tárt ujjával mosolyba csípte a férfi ajkát. A mosoly illedelmesen rögződött, de mögüle még ijesztőbben kitetszett a tekintet kétségbeesése, az árulkodó szemkivágás az alkalmi papírmunkán.

Papírmunkát nem keveset adtam. Bánt a butaságom, nem is tudok enni a börtönben, pedig jó a koszt. Tíz éve vagyok besurranó, mára kijöttem a rutinból. Jártam az utcákat, és mindenhol megnéztem, hogy nyitva van-e a kapu. A módszerem, hogy óvatosan benyitok, a házhoz osonok, és kihallgatom, melyik szobában vannak a háziak. Leveszem a cipőmet, úgy lopódzok a többi helyiségbe. Akkor is így tettem, de lebuktam. Mert sokáig jó volt, ami volt, ami adatott, de egy idő után besokalltam, irigyeltem a másét. Nem voltam elégedett. Maga talán az?...

Elégedett vagyok – felelte az író, és bólogatott. Vállá meg-megrándult, ide-oda pásztázott pillantása. Mint a gondos mesterember, aki dolga végeztével széthagyott szerszámaint keresi. Mehetnékje volt már, az új címet is tudta, csak az utak között kereste még a legtisztábbat, legtökéletesebbet. Az asszony hallgatott. Lépegettek, figyelték a közelítő zajokat, vártak valami üzenetet. De csak a nappal távozott, s emelkedett a köd, mint a mérges gáz, fenyegetően, egyre följebb. Az író mindössze meghűlt, tüdőgyulladással ágnak esett. Veszélyes –mondta az orvos. –Leromlott szervezet. Az asszony sírt, már félig eltemette.

Volt, hogy élve temetett el az a szemét strici. Képzelve csak el. Télen-nyáron a huszonegyes út mellett stricheltem, hosszú-hosszú éveken át, mert tisztességesebb munkát nem kaptam, hiába is kilincseltem és könyörögtem. Biztos azért, mert cigány vagyok, mert öreg vagyok. Jobb napokon nyolc-tíz kunsaftom is horogra akadt, közöttük visszatérő vendégem is akadt. Egyszer kénytelen-kelletten egy perverz férfi kedvére tettem. Az az állat egész a házáig fuvarozott, ahol rám adta a menyasszonya ruháját. A menyasszonyáét, aki a templomi esküvőjükön összeesett, és meghalt. És ez az állat befektetett egy nyitott koporsóba. Előtte persze kisminkelt és felcicomázott. El tudja ezt képzelni?...

Tüdőgyulladás? –az író két lázroham közt eltűnődött, aztán határozott. Összeszorította a fogát és meggyógyult. –Jobban fogok vigyázni – mondta asszonyának. Az asszony azt hitte, örömhírt hall, a férfi nem ábrándította ki, odavetette ajándékkul a számára már használhatatlan, elrongyolt reményt. Amikor új égőt csavart a csillárba, s véletlenül feljebb lépett a létrán – a már nem létező fokra–, leesett, és alaposan megütötte magát. Megtiltotta, hogy orvost hívjanak, s borogatással, tornával talpra állt három hét alatt. –Az életösztonöd ment meg – mondta boldogan az asszony. –Mégiscsak fontos ez a hatalmas életöszton!

De az életösztonöm megmentett. A mellemen összekulcsolt kezekkel kellett feküdnöm, csukott szemmel, miközben a férfi (ha lehet az ilyet annak nevezni) ostorral ütött és vágott, ahol ért. Nem gondoltam, hogy ez lesz a légyottból.

Egy történetre gondolt szüntelen, egy harminc-negyven év előtti történetre (talán regényrészlet, vagy álom): száraz, öreg férfi fekszik a hordágyon, oldalt fordul, kezét finoman a szája elé emeli, köhint egyet, s ez a köhintés kisérti a lelket. Természetesen így is fenséges. A szívhalál is az, bár gyakorisága kissé csökkenti értékét. Utoljára kamaszkorában képzelődött ilyenformán: csakhogy akkor a halál mikéntje, a *forma* nem érdekelte még, csak a túlélők zokogása, a gyászos párbeszéd, a bűnbánó környezet vezeklése. Azóta fölfedezte: saját halálunk nem eszköze semmiféle bosszúnak; legfeljebb zavart kelt, sajnálkozást, némi tétova riadalmat. Csak a mód, a *mód* emeli legendává a banálisan szükségszerűt.

De szükségszerű volt, ha fogalmazhatok így, mert hát nekem is meg kellett élnem valahogy, és ez pénz nélkül nem megy. De azzal az emberrel (ember az ilyen?...) soha többé nem mentem el. Nem én. Bár akkor 75 ezer forintot kasszíroztam, de mit ér ez az összeg, mikor egy életre szóló lelki sebet hagyott bennem ez a tapasztalás?... Akkor volt életemben először halálfélelmem, -mered maga elé komoran Jolán, majd rövid szünet után ismét felderült az arca.

Nem volt jó kedve, inkább csak türelmetlenkedett. Az író türelmetlenkedett. Testi ereje fogyott, reggelenként nehezen ébredt: mintha lassan csuknának egy ajtót, és a rés –ahol visszatérhet –egyre keskenyedne. Fulladozva préselte át magát. – Nem lesz ennek jó vége – sírt az asszony. –Igen, igen. A jó vég – mormolta írónk. Ajándékozni kezdett: pénzt, szobrot, néhány képet, apró tárgyakat. Kéziratot, levelet. Nyájásabb lett mindenkihez. Mintha meg

akarna vesztegetni valakit, mintha ki akarna érdemelni egy végső kegyet, holmi díszkötést a posztumusz gyűjteménynek.

A gyűjteményembe akadtak aranyosak, durvák és szadisták. Kétkezi munkástól a diplomás üzletemberig sokan visszatértek hozzám. Ettől függetlenül, és mindezek ellenére (bár lehet, hogy furcsán hangzik, de vállalom) szerettem a munkámat. Egyikre-másikra mind a mai napig emlékszem.

Az ihlet ragyogására még emlékezett. A nagy sötétség órái, a hideg világ után, a viaszba fagyott, üveg alá csukott lények között, ahogy hirtelen föllobban a szín, átmelegszik a tér, törik az üveg, a teremtmény ébred és kilép... A többi aztán végrehajtás. Precíz szolgamunka. Még egy nagy ihlet! Csak egy utolsó mámor. S nem lesz különbség: a közvetítő és a közvetített összeforr. Következik a tökéletes megvalósítás, segédanyag, toll és papír nélkül.

Papír nélkül dolgoztam. Egyszer kamionosokkal vállaltam be mindent ötezer forintért. Az egyik pasasnak attól állt fel, ha csavarhúzóval érhetett hozzám. Persze, nem tudtam megállni, és közben elnevettem magam. Mert higgye el, ezt is csak jókedvvel lehet csinálni, még ha valójában nem is élvezi az ember. Ha azt akarták, hogy nekem is jó legyen, netán több pénzt adtak érte, akkor sikongattam, mintha átélném a gyönyört. Nem árt a gyomor és a türelem.

–Türelem - biztatta az asszony. -Türelem! – felelte párhuzamosan, s mosolygott azon a szavak mestere, hogy a szó önmagában milyen félrevezető. – Nézz a lábad alá – oktatta az unokája, s gyengéden megrázta a könyökét. –Elcsúszol, és kész a baj... Fontolóra vette. Nyaktörés? Ez gyenge. Szenilis nyugdíjasoknak való, akik botjukat rázzák, és lyukas szatyorba hulladékot gyűjtenek.

Gyűjtöttem ugyan a férfiakat, de igazán jó a régi élettársammal volt az együttlét. Eleinte ugyan gyengéd volt és figyelmes, de ha beindult, ha elszállt az agya, ha bekattant, akkor nagyon durván szeretett, ha érti, hogy mire gondolok, és akarok kilyukadni. Nyolc hónapig voltunk együtt jóban és rosszban, ahogy mondani, vagy éppen írni szokás, ha érti a tréfát. Ez a kapcsolat olyan se veled, se nélküled kapcsolat volt. Hol a végtelenségig imádtuk egymást, hol meg elhordtuk a másikat mindenfajta szemétnak és árulónak. Egy idő után már együtt jártunk lopni, ha nem is kéz a kézben. És a közös lebukás jelentette a viharos szerelmünk végét. Négy évvel ezelőtt mindketten börtönbe vonultunk, én és az én utált, és imádott, ezerszer kitagadott és visszafogadott Robim, aki előbb szabadult pár héttel, mint én. Mire újra szabad levegőt szívhattam, már összeállt egy férfival. Küldött egy levelet nekem a rács mögé, hogy ne várjak tőle csomagot, és meg ne próbáljak írni neki. Búcsúzóul boldog születésnapot kívánt – folytatta csalódottan a víg kedélyű teremtes. – Sokat sírtam, és leadtam vagy tíz kilót a gyomoridegtől. Nehezen emésztettem meg, hogy elhagyott egy férfiért. Gögös lettem.

Írónk gögös volt. Kivételt a kivételesnek! Kényszert, ami választásnak látszik mégis.– Figyelj mindenre – mondta társának, s az hozta a teát, altatót, csillapítót, elektromos takarót, örökös, ok nélküli büntudattal. Nem volt szíve beavatni. Hiszen észre sem vette ez az asszony, boldog-szegényke, hogy hármában aludtak mindig. És az a harmadik ölelt legfájóbban, legédesebben. Aztán egy nap valahogy nem is gondolt az ügyre. Nem fájt semmije, agya is frissen működött, nézte a járdát, érdekes, mintha sose látta volna. Szinte húsz évet fiatalodott. Józan hétköznapi volt, majdnem nyár. Ott sétált mellette tisztelőinek egyike: élénk, középkorú példány, a lázadáson túl, de még innen a csüggedésen, a legalkalmasabb tanú; mértéktartó, előadásában stílusos és csak egy parányit tébolyult éppen.

Közel voltam az örület határához, talán meg is tébolyultam kicsit. Akkor még nem gondoltam, hogy én is szerelembe esek a női börtönben. És életemben először ott éreztem boldogságot. Lett egy igaz barátnőm, akitől több szeretetet és gyengédséget kaptam, mint az összes pasastól, akivel valaha összehozott a sors. Miután kijöttem a sittről, kivettem a bátyám szűrét a házamból, amiért én dolgoztam és güriztem, amit én építettem fel a két kezemmel. Hat testvérem van, imádom és szeretem őket, a tűzbe tenném a kezemet értük, de a börtön után jól esett az egyedüllét.

Az író egyedüllétre vágyott, kiszellőztetni a fejét. A kijárat felé vette az irányt, ügyet sem vetve Jolánra, aki még mondta a magáét, és nem is hagyta annyiban, hogy így faképnél hagyják.

Higgye el, imádom és szeretem őket, ha kell, kocsi alá ugranék értük.

Az író ekkor megállt, mint akinek gyökeret eresztett a lába. S egy percre megállt vele minden. Mint a Csipkerózsika-mesében, égen és földön abbamaradt a mozgás, beragadt minden elkezdett mozdulat. Mérgezett szűrés. Csönd lett, elemeire bomlott a fény. Aztán – megváltó csók – újra lódult a kép, felbőgött a lárma. Egy hároméves gyerek hirtelen elengedte az anyja kezét, játékosan az út közepére futott. Az autóbusz sikítva fékezett – írónk érezte még ínyén a súrlódó magas hang vadízú váladékát, s fölismerte a kínált kegyet. A gyereket – másodperc töredéke alatt – visszalökte az útra. A szokatlan lendülettől megpördült saját tengelye körül, a sál, mint a múmiapólya, nyakára csavarodott; aztán, akár koncentráció után az artista, elszánta magát, s csak arcát védve becsúszott az ágaskodó kerék alá.

Országsszerte megfűjták a harsonákat. Gyönyörű szövegek méltatták. „Alkotóereje csúcsán ragadta el a halál.” „Távozhatott-e méltóbban? Nem csak képletesen, a valóságban is életét adta a jövőért...” „Legyen példa testre szabott halála!” Nyilatkozott méltóságosra kábított felesége. Elmondta, mindig ilyen volt ez a tüneményes ember: önzetlen, melegszívű, indulataiban is nemes. A megmentett gyermek csuklott és hallgatott, meg akarta enni a mikrofont, az anya pedig hálálkodott, a nagy halottat tegezve szólongatta. Túl émelyítő korona. Túl díszes ez a befejezés, túl kerek, már-már bővli. De írónk tudott szerkeszteni. A szemtanú kissé bambán, titokzatos mosollyal hagyta, hogy faggassák. Mintha megrendülése okozná, sűrűn pislogott. –Kétségtől. –Ez igen.– Szörnyűségében is fenséges. A temetés után azonban rumot öntött a sörbe, s válogatott barátok körében, gyötrődve-kínlódva, önmagával is tusakodva csak kimondta: –Az a gyerek. Abban a kockás, pomponos sapkában. Nem tudom. De mintha már *előbb* félreugrott volna... Tulajdonképpen – egészen halkan suttogott –... nem volt *kit* megmentenie. (Ezzel a furcsa csavarral ért véget a történet. Mint a remekmű: zavartkeltően és szabadon.)

Több nekrológ is elhangzott, és megfogalmazódtak örök érvényű gondolatok: például az, hogy amit gyásznak nevezünk, talán nem is az afölött érzett fájdalom, hogy halottaink nem térhetnek vissza az életbe, hanem fájdalom amiatt, hogy ezt nem is tudjuk kívánni. –Vagy ez: A beszéddel, de még inkább az írással az ember túl tudta emelni magát a halálon. A szájhagyományokban és a könyvekben fennmarad az egyén lényegi része, mert különféle időkben és helyeken tud hatni mások gondolkodására és tetteire; egy papírra rótt fekete jelsor könnyekre indíthat valakit, amikor már rég porrá omlott a csontja is annak, aki leírta.

A végzet lánya

József már túl volt a hatvanon is, de ezt senki meg nem mondaná róla, még azok a vendégül látott helybéliek sem, akiket a személyi igazolványával próbált meggyőzni. Olyan erőben volt, hogy sok fiatal megirigyelhetné, és elbújhatna mögötte. Nem panaszkodott soha, és az életben nem látta őt orvos. Tősgyökeres borvidéki emberhez illően nem vetette meg a jó itókát, igaz néha a rosszat sem, amivel egyszer-kétszer kínálták meg szomszédai. Szerette az italt, a vidámságot, és nem utolsó sorban a szép és fiatal menyecskéket. Hogy sokszor borvirágos volt az arca, hogy egy-egy viccért nem ment messze, még nem lett volna megbocsáthatatlan tett volt felesége szemében, de a felsorolás utolsó tétele már sok volt neki is. Egy ideig még nyelt, de idővel betelt nála a pohár, és nem sokat részletezve döntését fogta közös lányukat, bőrendjeit, és egy másik településre költözött. Azóta sem hallottak egymásról. Józsefet szerették a faluban, hiszen segítőkész és önzetlen ember volt, akire nem lehetett olyan feladatot bízni, amit ne oldott volna meg a leggyorsabban, és a legjobban. Volt, akit megtanított szőlőt metszeni, szüretelni, majd a tanítványokkal együtt fogyasztotta el a közös munkájuk gyümölcsét, a jó borocskát. Ha felöltött a garatra, nem fogta vissza hangját, és elénekelte több századszorra is kedvenc dalát, azt, hogy egyszer megjavulok én. Később ezt írták a koszorú szalagjára is. Nem lehetett rá haragudni, hiszen a lánya sokszor ellátogatott hozzá szüretelni, és ettől édesanyja sem tiltotta, hiszen ő is tudta, József alapjában véve jó ember, csak sokszor képtelen határt szabni. Mind gyakrabban járt fel hozzá egy csúnyának nem mondható lány, aki bár leginkább egy repedszarkú harmincasnak volt kisminkelte és felöltözve, de mindenki tudta a falubeliek közül, hogy még a tizennyolcat sem töltötte be. Igaz, csoda, hogy ilyen későn kezdte az ősi mesterséget, hiszen édesanyja (akit húszasnak csúfoltak és ismertek, hiszen annak előtte húsz forintért bárkivel és bárhova elment) még nála is fiatalabb volt, mikor örömlánynak ált. József szerint a Kishúszas csak a nyugdíjáért jár rá, azt akarja elvenni tőle és rátenni a mocskos kezét, és akárhogy is ellenkezik, és próbálja levakarni magáról a fiatal lányt, az csak nem ért sem a szép szóból, sem az emelt hangból. A Kishúszas beszámolójában persze meg sem fordult, hogy József ellenállt volna neki, hogy kikérte volna szolgáltatását. Sőt: inkább ő volt erőszakos, ő nem bírt a vérével, és akkor is erősködött, és próbált kieszközölni egy kis tapizást, egy kis ezt meg azt, amikor a kiszállási ideje lejárt. Azon az estén az eddigieknél még tüzesebb volt József, aki rángatni kezdte, és elmondta őt mindenféle riherongynak, aki azt a kis örömet is sajnálja tőle, hogy a pénzéért jól érezze magát, és addig élvezze az együttlétet, ameddig az jól esik neki, nem pedig addig, amíg megálljt nem parancsol. Kishúszas magára kapkodta ruháit, és már kereket is oldott volna, de a szoba közepén elkapta a csuklóját József. Először a meglepetéstől nem jutott szóhoz, majd a fájdalom hasított bele, mert olyan erő volt az öregember szorításában, hogy biztosra vette, hogy szilánkra törtek a csontjai. Mégis képes volt ellökni magától Józsefet, aki először csak az egyensúlyát veszítette, majd olyan szerencsétlenül esett el, hogy fejét a szekrény sarkába verte. Vérző sebét a lány próbálta bekötözni, de József eljátszotta a sértett nagyurat, és nem kért Kishúszas segítségéből. Feltápáskodott és kitámolygott az udvarra, hogy mint minden nap, enni adjon a tyúkoknak. Útközben még kétszer elesett, és a második után már nem is állt többé lábra. A szomszédok próbálták felnyalabolni. A Kishúszas mindeközben kerekedet oldott, hátra sem nézve. Józsefnek nem voltak világnagy álmai, irigyelni is egy embert irigyelt utolsó napjaiban. Egy helybéli férfit, akinek olyan szép temetése volt, és akit útjára talán több százan kísérték el. Azt kívánta, hogy bárcsak neki is kijárna, ha nem is ilyen pompa, de legalább egy hasonló. Ez teljesült is, hiszen egy egész kis tömeg kísérte őt a sírjához. Rengetegen búcsúztatták, és temérdek virágcsokor került a sírkőjére. A sírjától a temető kapujáig négyes sorban álltak az emberek, és siratták meg. A sors fintora, hogy éppen

amellett lelt végső nyugalmat, akinek a temetését megirigyelte. Sokszor ugratták, hogy meglátja, majd egy nő lesz a végzete. Hát úgy is lett.

A világok harcára

Menekülni. Most csak és kizárólag ez jár a fejedben. Minden más kitörlődik, elveszik, mintha soha nem is lett volna más egyéb, és ennél fontosabb gondolatod. Nem is akarsz másra gondolni, csak szeded a lábaid, nem akarsz hallani, látni, érezni semmit, csak élni akarsz, túlélni, bár magad sem tudod, hogy érdemes lesz-e azok után még maradnod, hogy majdnem mindent elveszítettél. A múltad már nem is létezik. Percek alatt semmivé vált, egy halom égett törmelék lett belőle. Gyorsan összedobálsz pár szelet kenyeret és pár üveg italt egy éppen a kezéd ügyébe kerülő papírdobozba, reménykedve abban, hogy mindez kitart addig, amíg a viharfelhők elvonulnak. Nem is fogod fel igazán, hogy mi történik körülötted és veled, a világgal, azzal a biztonsággal amit eddig a magadénak tudtál. Kiszolgáltatottabb és elesettebb vagy, mint bármikor ennek előtte. Nem is képzelted volna, hogy egy ember hogy válhat ennyire jelentéktelen tényezővé a világegyetemben. Élted a magad kis életét, ami fontos volt számodra, de most nem lehet más fontosabb, mint hogy kikerüld a mindenhol fennálló fenyegető csapást. Nincs kegyelem, nincs ellenszer a végzet ellen, de most nem is gondolsz arra, hogy miként lehetne ennek az egész szörnyűségnek, káosz állapotnak véget vetni. Kevés vagy ehhez, és több ezer ember sem jelentene semmilyen megoldást. Akárki szembeszáll, makacskodik, csak mártír lehet. Nem is teszed fel a kérdést, hogy hogyan, és hogy miért. Miért éppen veled történik ez, miért éppen a földet sújtja ez a pokol, csak menekülsz, hátra sem nézve. Legszívesebben egy fekete kendőt csomóznál a szemeid elé, mert ha sokáig nézed a látványt, beleőrülsz. Beléd hasít, hogy mi lehet az ismerőseiddel, rokonaiddal, szeretteiddel, akikkel tegnap még beszéltél, röhögtél, viccelődtél, de most már mindezt nem teheted meg, hiszen beszélni is csak suttogva lehet, egy sötét pince legeldugottabb zugában. Magadra vagy utalva. Nem fog senki segítő kezet nyújtani, vagy ha igen, akkor csak abban az esetben, ha valamit tudsz adni cserébe. Az ember minden eddiginél jobban hasonlít egy csordára, véres farkasokra, akiknek nincs fontosabb, mint saját életük, és ezért mindent megtesznek. Akár a kedves szomszédod is kirohanhat a házból és nem kérdezve semmit, fejbe lő, vagy jobb esetben leüt egy fémlapáttal. Téboly. A fejedet fogod, a füleidre szorítod a remegő kezeidet, miközben vérzik az arcod, a karod, a nadrágod elszakadt, és hullik a könnyed. Nem is tudod eldönteni, hogy mit, vagy kit siratsz. Magadat sajnáljad? A világot? Nyugodj bele, hogy ennek a napnak is el kellett jönnie egyszer? Miért mondanád, hogy nem érdemelted meg mindazt, aminek most egy résztvevője lettél sok millió sorstársaddal együtt. Menekülő ember lettél, egy eddig még el sem képzelt játékban, ahol a vér, a sikoly, mind-mind valóságos. Emberek hulláit viszi a sodrás, emberek inkább eldobják az életüket, csakhogy ne kelljen a végét látniuk ennek a harcnak, ami nem is harc, hiszen nem jelentünk semmi ellenállást, erőt az ellenfélnek, aki mindenben átgázol, mindent eltipor, mert most nem lehet kegyelem. El sem akarod képzelni, mi vár azokra, akiket nem öltek meg, csak foglyul ejtettek. Nem kérdezed, hogy ki a szerencsésebb.

Magadhoz veszel egy csőre töltött pisztolyt, nem is tudva, hogy milyen nevetséges vagy vele, ahogy szorongatod és sebezhetetlennek hiszed magad. Autóba pattansz, és csak nyomod a gázt, magad sem tudva, hova tartasz. Azt hiszed, máshol biztonságosabb, hogy most az egyetlen ésszerű dolog amit tehetsz, hogy a lehető legmesszebb mész, ki a világból. Amíg van benzin, nincs gond. Nem szállsz ki a dolgot elvégezni, mert félsz, hogy a bokrokból emberek ugranak elő, és elveszik a kocsidat, téged pedig jól helyben hagynak. Nem érdekel, hogy százak könyörögnek egy helyért az autódban, hogy vidd el őket is. Csak nyomod a gázt. Úgy érzed, egy tömegbe is behajtanál gondolkodás nélkül.

Most nem mérlegelsz. Mint ahogy az ellenség sem teszi ezt. De ők is hibáznak, és saját mohóságuk lesz a vesztük. Mikor tankok, repülő, hadtestek sem érnek fabatkát sem, akkor

lép közbe a természet, és a segítségünkre siet. Technikai fejlettségük fényévekre megelőzik a miénket, mégis hiba csúszik a számításukba, mert senki sem tökéletes. Nem számoltak azzal, hogy mi nem fegyverrel szállunk majd szembe velük. Csak a nyers erőfitogtatásra építettek, de áttételesen egy szúnyogcsípésbe haltak bele. De ráébresztettek arra, hogy célpontok vagyunk, és jobb félni, mint megijedni. Bármikor jöhetnek újabb szabadcsapatok, akik talán már beinjekciózva érkeznek a betegségek ellen. És mindig nem lehet segítségünkre a gondviselés. De most mindezt elhessegeted a fejedből, és magadhoz öleled családtagjaidat, és elrebegsz egy imát.

Mindenfelé füst, égett szag, romok, házmaradékok, törmeléktonnák, sehol egy épen maradt épület. A por méter vastagon borít mindent.

De egy-egy fára lassan visszatérnek a madarak, és énekelni kezdenek. Ugyan körülöttük minden egy gigantikus szemétdomb, de számodra most ez a világok legszebbik helye.

A Góliátokkal néztél farkasszemet, és ahogy csak a mesékben és a legendákban, mítoszokban szokott előfordulni, a gyengébb, a kisebb, az elesettebb, a kiszolgáltatottabb győzedelmeskedett egy szál parittyával. Most már úgy érzed, nincs mitől félned. Ennél nagyobb kihívással és veszedelemmel szemben a világegyetem legsötétebb ura sem tudna állítani.

Holnap talán kezdődik minden előről, de most kimerülten borulsz az ágyra.

Az ajándék

Nem igazán érezte sértve magát, azért, mert pár darab tízest leszámítva nem volt semmi a kalapjában. És azt a pár darab aprót is ő dobálta bele, hátha valaki kedvet érez szaporítani a számukat. De nem akadt senki adományozó jó lélek, csak a már sok megszokott, lenéző, vagy rá sem hederítő szempár. De ma ez sem érdekelte. Ma csak azért jött le és kuporodott a helyére, mert elköszönni jött, utolsó pillantást vetni az aluljáróra és társaira, és a mindig siető, szitkozódó, lökdösődő, egybefüggő embertömegre.

Hosszú percekig csak szemlélődött, magába vésve az arcokat, a mozdulatokat, egy-egy szót, és még a szagokat is magába szívta, akármilyen elviselhetetlennek is tűnt ez mások számára. Ő már megszokta, és ha furcsán hangzik is, megszerette. Hozzá tartozott, mint a borosüveg. Mikor megunt az üldögélést, hátára vette a táskáját, óvatosan, vigyázva, nehogy kárt tegyen a tartalmában. Komótosan, egykedvűen ballagott fel a lépcsőn, még utoljára visszasandítva. Villamosra szállt, de nem zavartatta magát, hogy többen elhúzódnak mellőle, hogy többek az orrukat fogták be, vagy legyeztek maguk előtt, sőt olyan is volt, aki sietve leszállt, és inkább bevárt egy másik villamost. Egy nap utazgatva kinézett magának egy elhagyatottnak és kietlennek tűnő helyet, ami tulajdonképpen egy kis erdő volt. Úgy gondolta, a célnak ez is megfelel. Nem akart nagy feltűnést, nem akarta, hogy a többiek irigykedjenek, vagy ne adj' Isten, elvegyék a táskáját, és még jól helyben is hagyják, azért, mert a kincséről nem szólt senkinek, és mert nem osztotta meg velük. Lekászálódott a villamosról, és az erdő felé ballagva átfutott az agyán, hogy miért is adhatta neki ezt a kincset a trafikos, mikor behívta őt az utcáról. Enni és inni is adott neki, ami bár nem szokványos, de nem is olyan meglepő, mint az, hogy valaki, egy vadidegen, ilyen értéket csak úgy a kezébe nyom. Hálás volt persze, de nem tudta, hogy mit csináljon vele. El is adhatta volna, vagy az első kukába gyömöszölhette volna, mert mi a csodát kezdjen a táska tartalmával. De most már mindegy. Döntésre jutott. A sűrűbe ment, meg-meg karcolta magát egy-egy ággal. Levette táskáját, és lekuporodva kinyitotta. Nagy levegőt vett, és mintha nem tudná mit is rejt a szürke batyu, úgy pillantott bele, mintha egy karácsonyi ajándékot csomagolna ki éppen. Kivette a hófehér szárnyakat, a zsebéből leterített egy zsebkendőt, és arra rakta le, nehogy bepiszkolódjon.

Forgatta jobbra és ballra is, újra és újra szemügyre vette, és elgondolkozott, hogy nem hiányzik-e ez valakinek. Nem lopott-e? De most már ezen rágódni kár. Inkább ledobta kabátját, és felcsatolta a szárnyakat a hátára. Büszkén kihúzta magát, és csinált egy-két szárnyverést, de nem többet, nehogy magára vonja a figyelmet, és nagyobb lármát csapjon, hogy észrevegyék. Bolondnak néznék az is biztos, és jól kinevetnék.

Az eladó a lelkére kötötte ugyan, hogy ha egyszer felszáll vele, többször nem tudja használni. Ez amolyan egyszer használatos, eldobható szárny, de mikor már a fák csúcsai fölött járt, és éppen az égre tört volna, belényilallt a fájó és bosszantó felismerés, hogy nem hozta magával a sapkáját, amit otthagyt az aluljáróban. Hogy lehetek ekkora barom, ilyen ostoba, feledékeny. De nem volt mit tenni, leírt egy nagy kört az erdő felett, és leszállt a földre. A szárnyakat bevágta egy bokor alá, sietve felvette a kabátját, és ballagott vissza a villamoshoz. Nem érdekelte, hogy többen ablakot nyitnak, hogy megjegyzéseket fűznek jelenlétéhez, hiszen most csak a sapka izgatta. De megnyugodott, mikor látta, hogy ugyanott van, ahol hagyta, és ha jól számolja, valaki egy tízest bele is dobott.

Az elég nagy

1.

Lajos haverommal, mint minden áldott reggel, kukázni indultunk. Guberálásunk fő tárgyát a fém italos dobozok jelentették, amelyekért ha nem is teszünk zsebre irdatlan nagy összegeket, de mégiscsak kapunk fáradozásainkért valamit, és addig sem unatkozunk, míg elvagyunk a szállóról. Személyes jellegű beszélgetésbe ugyan nem nagyon kezdünk, mert a másiktól többet tudunk már, mint magunkról, és ha az egyikünk belekezd egy mondatba, biztos hogy a másik fejezi be. Csak ugratjuk egymást, és legfeljebb a kínunkban nevetünk.

-Te Erik (ez én lennék, ha még nem mutatkoztam volna be), mit gondolsz, mennyi dobozt sikerül ma szerezniük?...

-Arra én is kíváncsi lennék, de az Isten tudja, édes Lajosom. Én mindenesetre addig nem nyugszom, amíg legalább a tegnapi kvótát nem teljesítjük, hiszen ha hajléktalan is az ember, ha a fedél nélküliek életét is éli, legyenek elvárásai, nem?...

-Ahogy mondd, drága Erikem. Időnk úgyis, mint a tenger, ugye, a tatár sem kerget, az idő is jóra fordult...

-Még hogy jóra?... Túlságosan is jóra, drága barátom. Ez már nem jó idő, hanem több annál. Nem is értem én ezt az időjárást, hiszen ennek előtte még volt ugye tavasz, nyár, meg a többi évszak, de ezek mintha eltűntek, vagy legalábbis összemosódtak volna.

-Van egy sanda gyanúm, kedves Erik, hogy Te ma is többet ittál a kelleténél, pedig még alig ébredtünk fel. Bár igaz, ami igaz, az Isten a megmondhatója annak, hogy mennyi a magunk fajtának a normális napi bevitel, hiszen azt veszem észre, hogy minél többet és többet iszom, annál józanabbá kezdek válni. Ha meg nem iszom, elvonási tüneteim kezdenek lenni. Ördögi kör ez, kedves Erik.

-Lajos, Lajos, komolyan mondom, ha nem lennél, ki sem kellene találni.

-Erik, tudod, mire jöttem én rá a hosszú és kínkeserves évek alatt?... Hogy nincs a világon se jó, se rossz, hiszen maga a gondolat tesz valamit azzá. Na, erre varrjál gombot édes egy komám!

-Lajos, én erre csak azt tudom mondani, hogy számunkra, kettőnk számára ebben az életben egyetlen valódi luxus adatik meg, az pedig nem más, mint a boldog emberi kapcsolat.

Talán tovább is folytattuk volna a már-már filozófiába hajló beszélgetésünket, ha nem fékez mellettünk egy kocsi, ami elől éppen csak el tudtunk ugrani, bár egyikünk lába sem a régi. Lajos éppen pár, a gyűjtőszatyorból kihullott dobozt szedett össze az út mellől, amikor a kocsi ablakát letekerve, kikönyökölve, egy húszon-, de lehet, hogy csak egy tizenéves srác szólt ki.:

-Na mi van csöveském. Olvéz kuka-kóla?...

Erre a társai (a volánnál egy tag, illetve még egy a háta mögött) irdatlan vihogásba törtek ki, és veregették meg a vicces kedvében lévő barátjuk vállát, aki kicsapva a szolgálati kocsi ajtaját, szó nélkül kiverte Lajos kezéből a zsákot, és a grabancánál fogva az autó motorházába verte a fejét. Lajos orrávére ahogy ilyenkor szokás, (merthogy ebben már mindkettőnknek volt tapasztalata) el is eredt, és bizony foltot hagyott a láthatóan fényesre suvickolt motorházon.

-Nézd, mit csináltál te kis geci. Nem szégyelled azt a mocsos pofádat, Te Borosta Béla?

-Elnézést, Uram, hebegte és szipogta Lajos amíg a segítségére próbáltam kelni, de mire megfoghattam volna, a két másik kolléga is kikászálódott a kocsiból, és engem kezdett el faggatni. Hol az egyik, hol a másik kérdezett.

-Na Te Szarjankó, ez az ipse a haverod?

-Igen, Uram. (Nem tudom, hogy Lajos, azt sem tudom, hogy én miért Uramoztam, hiszen a három srác összesen nem lehetett annyi mint én, és a viselkedésükkel sem szolgáltak rá arra, hogy a legkisebb tisztelettel is viseltessünk irántuk.)

-A megszólítás legalább stimmel, te útszéli szarzsák.

-Hova indultatok? Talán egy légyottot zavartunk meg, kedveskéim?... Biztos a közeli kiserdőbe siettetek mi, hogy ott jól seggbe baszarintsátok egymást. Mert erre van aztán eszetek nem is kevés, de a munka az бүдös, mi?... Rimánkodni, meg könyörögni azt tudtok, - hogy a fene megette az egészet.

Lajos próbált a segítségemre sietni:

-Nem, Uram. Tévedni tetszik, mi éppen dobozokat gyűjtögettünk, hogy meglegyen a napi betevőnk. Koldulni mi amúgy sem nagyon szoktunk.

A három közül a legmagasabb és láthatóan a legidegesebb egy cigarettára gyújtott, és úgy próbált meg imponálni a másik kettőnek:

-Mi az, hogy téved a társam?... Hogy jössz Te ahhoz, hogy ítélkezz?... És milyen kibaszott betevőről habogsz és hebegsz itten, mikor mind a ketten úgy бүзлötök, mint egy szeszkazán. És ha nem szoktatok koldulni, akkor ki a fenébe botlik meg az ember úton és útfélen, villamoson, buszon, és az aluljáróban?... Ki a fene akasztgat a nyakába kartonlapokat, hogy ennyi meg annyi éhes gyerekem van, meg hogy innen meg onnan jöttem?... Talán én?...

-Hagyjad, Cövek (ezek szerint becenevükön szólítják egymást), ezekkel úgy sem bírsz szót érteni. Kár az időt fecsérelni az ilyen semmirekellő alakokra. Legjobb, ha elhúzzuk a csíkot, és inkább keresünk valami jó kis luvnyát, akit aztán jól helyben hagyhatunk. Ha értitek, hogy mire gondolok.

Ezzel egy széles mosollyal az ötletgazda a másik kettőre nézett, és elindult a kocsí felé, mikor a legkisebb és a legagresszívebbek tűnő (aki még mindig nem engedte el a Lajost) azzal próbálta menteni magát és az egész helyzetet, hogy annyi mulatság még nyugodtan beleférhetne mindhármójuk életébe és munkaidejébe, hogy egy életre megleckéztetnek mind a kettőnket.

-Bikának igaza van, Ali, -hebegte a cigarettacsikkját éppen eltaposó Cövek.

2.

Ali erre nyelt egy nagyot, és csak bölintott egyet, mire a Cövek engem, a Bika a Lajost taszajtotta a hátsó ülésre. A kesztyűtartóban keresni kezdett valamit az Ali nevezetű, és idővel egy-egy fekete kendőt nyújtott át Cöveknek és Bikának, hogy azzal kössék be a szemeinket. Mikor ez megtörtént, ránk parancsoltak, vagy inkább ordítottak, hogy bukjunk le, és addig még csak meg se próbáljunk nyikkanni, amíg erre nem kapunk felhatalmazást. Lajossal értettünk a szóból, és amennyire csak tudtunk, összekuporodtunk a kocsí hátsó ülésén. Lövésünk sem volt, hogy merre tartunk, hogy hova visznek minket, és az időérzékünket is kezdtük elveszíteni. Mire kicibáltak minket a helyünkről, én már félájultnak éreztem magam. Egy kapitánysággal szemben álltunk, ahol mind a ketten szembesültünk azzal, hogy előzetes letartóztatásba kerülünk, hatóság elleni erőszak, és a közreműködés hiánya miatt. (Lett volna nem egy kérdésem, de úgy gondoltam hogy sem a hely, sem az idő nem megfelelő arra, hogy ezeket feltegyem, így inkább csak kushadtam és vártam a további fejleményeket.)

3.

A cellában hol étlen, hol szomjan kuporogtunk még pár napig, aztán a hajunknál fogva újra elő lettünk állítva. Bika megpaskolta Lajos fejét, és próbálta megnyugtatni azzal, hogy nem fognak minket megölni, sem kinyírni, ha csak nem adunk erre okot. De még mielőtt kifújhattunk volna magunkat, és kérhettünk volna egy-egy pohár vizet a nagy ijedségre, a falhoz állítottak minket, a lábunkat kirúgták, és tarkón vágta mind a kettőnket. Ezek után néma csend, majd percekig nem történt semmi, mire Cövek előállt az ötlettel, hogy kezdjünk el pofozni egymást. Bika szerint ez kurva nagy ötlet, és Ali sem ellenkezett.

Ehhez, -mármint az egymás veréséhez- egyikünknek sem volt gusztusa. Próbáltuk tartani inkább egymásban a lelket. Ami nem nyerte el fogva tartóink tetszését, ezért hol gumibottal sóztak a hátunkra, hol a pisztoly csövét nyomták a szánkba. Idővel még a viperák vagy mik is előkerültek, és lettünk megfenyegetve, hogy csak az időt húzzuk, és hogy az idegeikkel játszunk. De még mindig nem engedtünk, még mindig volt bennünk annyi büszkeség és tartás, hogy meg sem mozdultunk, bár fájt minden tagunk.

Ali egy sokkolót halászott elő egy íróasztal valamelyik fiókjából és azt nyomta oda a Lajos nyakához, aki az ijedségtől elájult, pedig be sem volt kapcsolva a kis szerkezet. Hamar felloccsolták, és helyre pofozták, majd én következtem, mondván: ők majd megmutatják, hogy hogyan is gondolták az egymás felképezését, hogy mekkora is az az elég nagy pofánverés.

Amiből (bár nem számoltam) mindkettőnknek jutott átlagosan vagy harminc. Nem tehetünk mást, csak bögtünk a megalázottságunkban, a tehetetlenségünkben. Akárcsak két kisiskolás, akiknek most látják el először a baját.

(Úgy éreztem, hogy ezzel még jót is tettünk ennek a három szemétládának, hiszen egyfajta jóleső fölényérzettel ajándékoztuk meg a társadalom által lebecsült és alulfizetett fegyőröket.)

4.

Az előljáró „természetesen” mintha ez a világ legtermészetesebb dolga lenne, falazott mindhárom beosztottjának. Az eset híre mégis eljutott a börtönparancsnokhoz, aki feljelentést is tett. Hiszen a lefogott és kiszolgáltatott sértettek (ebben az esetben Lajos és szerény személyem) ritkán vetemednek arra, hogy feljelentés tegyenek. Hiszen ha erőt is veszünk magunkon, és vállaljuk a további procedúrákat, kevés az esélyünk rá (ami egyenlő a semmivel), hogy állításainkat bizonyítani tudjuk, de sok arra, hogy büntetlen bántalmazóik megbosszulják az igazságkeresési kísérletet.

A három delikvens, akik végül csak eljutottak a jogerős ítéletig, 70 ezer forintos pénzbüntetéssel sújtották, rendfokozatban visszavetették őket, illetve meghosszabbították várakozási idejüket az előléptetésre. De tovább szolgálhatják a bűn elleni harcot, ők, akik bűncselekményt követtek el azokkal szemben, akiket rájuk bízta.

Az ítélet üzenete világos: aki ingyen, vagy olcsón akar bántalmazni, álljon börtönőrnek.

Mi, akik börtönbe kerülünk, és kerültünk, számíthatunk rá, hogy nagyobb eséllyel követnek el velünk szemben büntetlenül bűncselekményt, mint odakint, pedig ott sem bánnak velünk kesztyűs kézzel. Ha odabent meg akarnak verni, ki akarnak fosztani, vagy ne adj isten: meg akarnak erőszakolni, sokkal kevésbé számíthatunk a börtönőrök védelmére, mint odakint a rendőrökére.

S még az sem kizárt, hogy maga a börtönőr lesz a társtettes és/vagy a felbujtó.

A perünk annak a közvéleménynek a teljes közönye mellett folyt és zajlott, amely egyébként mostanában nagyon is érzékenyen reagál minden olyan rendőri megmozdulásra, amikor a védtelen és kiszolgáltatott polgárokkal szemben alkalmaznak erőszakot azok, akiknek éppen az lenne a dolga és a kötelessége (hiszen ezért is fizetik őket), hogy a törvényt szolgálják, és a nyugalmat védjék.

Ennek a közönynek az az üzenete, hogy a „bűnös” nem számít. Ha még nem bűnös, csak gyanúsított, az sem számít.

5.

Lajos haverommal, mint minden áldott reggel, kukázni indultunk. Guberálásunk fő tárgyát a fém italos dobozok jelentették, amelyekért ha nem is teszünk zsebre irdatlan nagy összegeket, de mégis csak kapunk fáradozásainkért valamit, és addig sem unatkozunk, míg elvagyunk a szállóról. Személyes jellegű beszélgetésbe ugyan nem nagyon kezdünk, mert a másiktól többet tudunk már, mint magunkról, és ha az egyikünk belekezd egy mondatba, biztos hogy a másik fejezi be. Legfeljebb csak ugratjuk egymást, és legfeljebb a kínunkban nevetünk.

-Te, Erik, szerintem nyugodtan egyetérthetünk abban, hogy az igazi nagyság mértéke az, hogy mekkora szabadságot adsz másoknak, nem pedig az, hogy mennyire tudsz másokat arra kényszeríteni, amit te akarsz.

(Bólintottam, és egyszerre nevettük el magunkat.)

Az ok nélküli

Egy vasárnap délelőtt történt, gyönyörű tavaszi időben.

Szorosan körülfogták, azt a kis fényt is eltakarták előle, ami eddig rávetült, majd kis hatásszünet után egyikük katonás hangon, érzelem és hangsúly nélkül a nevét kérdezte, de a válasza várnia kellett. K. olyan régen nem használta ezt, olyan régen nem volt, aki ezen a néven szólította volna, hogy kutatnia kellett emlékei között, de végül is, ha bizonytalanul is, de megfelelt, ám mintha ő sem lenne biztos benne, hogy tényleg az, akinek mondja magát. Az a név, amit mondott, egy olyan emberé volt, akinek volt családja, lakása, állása. Azért kapta a nevét, hogy használni tudja. Akkor még kezet nyújtottak neki, ököl helyett.

A sötét ruhások egyike bólintott, és intett egy másiknak, aki kiadta a paranccsal felérő utasítást, miszerint legjobban teszi, ha most azonnal összeszedi a legszükségesebb holmijait, és velük jön. K. kicsit megilletődve nézett körül, hátha csak álmodik, vagy a kialvatlanság űz vele kegyetlen játékot, de mind többen bámultak rá, mintha őt hibáztatnák azért is, mert körülállják a fekete ruhás akárcik. K. lehajtotta a fejét, mint aki még jobban szégyelli magát a kelleténél.

K. összenyalábolta azt a pár darab gyertyát, amiből pénzt remélt. Egy mindig égett közülük, azt otthagya, majd a háta mögé nyúlt, ahol egy fül nélküli szatyor hevert, amolyan fejtámaszként, benne csupán az egész élete, illetve ami abból maradt, illetve amit még annak lehet nevezni. Egy-két ruhának csúfolt rongydarab, és pár, az életben maradáshoz szükséges holmi, ezek között egy kés, amivel húst már régen vágott, kenyeret se többször, és amivel könnyen szíven szúrhatná magát. Ez az ötlet is átfutott az agyán, mert legyünk őszinték: megijedt, berezelt, begazolt, de az is megfordult benne, hogy most valami jó történik majd vele, új fordulatot vesz minden, és elfelejtheti, meg nem történtnek veheti az eddig az utcán töltött éveket. Lehet, hogy valamilyen hivataltól jöttek ezek az emberek, bár azt akkor sem érti, hogy miért nem osztották meg vele nem várt látogatásuk célját, miért nem igazolták magukat, és amúgy is: honnan tudták, hogy itt van, ki mondta meg nekik, és miért.

Nagynehezen feltápáskodott, fogódzót keresett, de hiába. A botját, amire tegnapelőtt támaszkodhatott, ellopták, elvették tőle, és még kapott is vele párat az amúgy is sajgó, hasogató hátára, egy pár „mocskos senki”, és „vesszen az ilyen” szavak kíséretében. Egy pillanatra kérőn a fekete ruhásokra nézett, segítséget, egy segítő kezet várva, ami felsegíti a földről, de nem esett meg a szíve rajta egyiküknek sem, inkább még jobban összehúzták szemeiket, mintha késésben lennének miatta. Pár sorstársa összesúgott, majd mintha semmi különös nem történt volna, elhallgattak, és eszükbe sem jutott új beszélgetést kezdeni afelől, hogy K. hova ment, miért, és mikor jön vissza, ha visszajön egyáltalán. Egyikük elgondolkodott, hogy hogyan is hívták ezt a szerény, sokszor hallgatag, de bölcs öreget, de sehogy sem jutott az eszébe a neve, amit pedig egyszer legalább hallott. Vállat vont, húzott egyet a boros flakonból, és elnevette magát, hiszen még a saját nevét sem tudja, akkor meg hogyan tudhatná a másikat. K. volt, aztán kész. Nem mindegy? Mert neki aztán az.

K.-t kis taszigálás után egy lesötétített ablakú autóhoz vezették, ami inkább hasonlított egy négy keréken guruló koporsóhoz, ami majd elviszi őt oda, ahova kell. Mielőtt beült volna a hátsó ülésre, elvették tőle a szatyrot, és a csomagtartóba tették, illetve dobták. K. úgy kuporgott hátul, mint egy kutya, első napján, a sintértelepen.

Mivel tudta, hogy reménytelen bármiféle információt megtudni az utastársaitól, inkább kibámult az ablakon. Nem szégyellte az arcát, a ruháját, mert úgysem látja senki, ő viszont kifigyelheti a munkába igyekvőket, a kutyával sétálókat, a szerelmespárokat, a valahova, vagy

valahonnét sietőket, a beszélgetőket. De még mielőtt jobban elmélyült volna a városnézésben, egy piros lámpánál a volánnál ülő alak kis keresés után az egyik zsebéből előhúzott egy kendőt, hátra nyújtotta társának, aki eltakarta vele K. szemét, a lelkére kötve, hogy meg ne próbálja levenni, kikötözni. K. tudta, hogy nincs sok értelme válaszolni, biztos süketek az ő mondandójára, így inkább csak bólintott egyet, és hallgatott. Hallgatta a túlkölő kocsisort, a tömeg morajlását, az eleredő eső kopogását a kocsi tetején, de még mielőtt jobban belemerült volna a hallgatósába, a mellette ülő a fülére húzott valamit, amitől minden elcsendesült.

Fogalma sem volt, mennyit és merre kocsikáztak, hogy hol vannak, csak az előtte elterülő tájat látta, és a háta mögött magasodó sziklát. Persze még mielőtt szembesült ezekkel, hosszan hunyorgott, próbálva visszanyerni látását. A fekete ruhások rágyújtottak, majd, mint akik meggondolták magukat, lehajították a szikláról a cigarettákat, K.-ra néztek, akinek az a gyanúja és féltelme támadt, hogy ennyi erővel őt is a mélybe vethetnék, még mielőtt ellenkezni, vagy kiabálni szottyanna kedve.

K. további sorsáról már csak legendák keringenek azok között, akik ismerték. Persze ezek is hallomásra épülnek, harmad és negyed kézből valók. Legjobb barátja szerint K.-t egyszerűen odaláncolták a sziklához, mert bűnös volt. Hogy miben, azt már nem tudja. Talán, hogy elárulta az Istent, vagy talán a családját, de az is lehet, hogy önmagát, vagy a sorsát. Nem tudja biztosra, csak azt, hogy sasok tépkedték a mindig újrasarjadó máját. Hogy honnan jöttek a sasok, és miért kellett nekik pont K. mája, arról legjobb, ha nem is kérdezik.

Egykori katonatársa szerint K. egyszerűen *a lecsapó csőrök okozta fájdalmában egyre mélyebben nyomult a sziklába, míg eggyé nem lett vele.*

A vén lóköttő és nagy mesélő hírében álló, mindig optimista Sándor szerint, az évek során elfelejtették K. árulását, elfeledték az istenek, a sasok, ő maga. De Sanyi, a félbolond és rokkant agyú, túlordítva mindenkit vallotta, hogy K. ok nélküli kínzásába *belefáradtak az istenek, befáradtak a sasok, fáradtan összezárult a seb.*

A történetek bár különböztek egymástól, és hol elvettek, hol hozzáadtak a mesélők, egy közös volt mindegyikük mondókájában, hogy K. minden megpróbáltatást némán, szinte büszkeséggel tűrt, mint aki belenyugodott, hogy ez a sorsa. Bárkinek a tiszteletére vált volna, ahogy egy hang sem hagyta el a torkát, miközben a mind nagyobb, mind éhesebb és mind több sas, újra és újra lecsapott rá.

A történeteket a mesélők kipirult arccal, mutogatva, átélve regélték, és a hallgatók mind többen lettek. A mesélők persze nem ingyen osztották meg információikat, amik persze inkább az ő fantáziájukat dicséri, mintsem hogy hinni lehetne neki. Hol egy pár szál cigiért, hol egy-egy meleg holmiért kezdtek sokadszorra is K. viszonságainak mesélésébe. De egy idő után érdekesebb téma lett egy bizonyos B. halála, akit egy istállóban találtak meg a rendőrök, egy juh mellett. Még a híradóban is vesztegettek pár szót, újságcikk is született a történetekből, mert hogy különös egy ügy volt, bár az idegenkezűséget kizárták, azért még maradtak kérdőjelek, mint ahogy K. után már nem maradt más, csak *a megmagyarázhatatlan sziklahegység. A monda a megmagyarázhatatlant próbálja magyarázni. Mivel a valóságra épül, újra megmagyarázhatatlanságban kell végződnie.*

Ui.: Hogy mennyire lehet hinni Pandorának, a vén cigányasszonynak, a kuruzslónak, nem az én tisztem és feladatom eldönteni, de ő bizony a két süket fülével halotta, amint az évekig zokszót sem hallató K. a halála előtt bizony elkiáltotta magát, miszerint: tűz-tenger partra vetett hala és *Koldus vagyok, ez az igazság, de az Isten koldusa.*

Az utolsó földönkívüli gyermek

Férjemmel egy kimerítő hétvégi kirándulásról értünk haza, és miután megfürödtem, első dolgom volt, hogy ágyba bújjak, és bár a páromnak is azt ajánlottam, hogy kövesse a példámat, más elfoglaltságra hivatkozva elment otthonról, biztosítva, hogy rámcserög, de legalábbis sietni fog. Bár nehezen szoktam állomba merülni, most mégis pillanatok alatt sikerült, és talán másnap délig húzom a lóbört, ha nem keltett volna fel valami nyugtalanító érzés, aminek forrását nem tudtam megfejtetni, de mintha rugók lettek volna a szemeimben, úgy pattantak fel. Nehéznek, fásultnak éreztem minden testrészemet. Zsibbadtan hevert a két lábam, és a kezeiben mintha ólmok lettek volna csont helyett. Nem tudom, mennyi idő telhetett el, de csak üres tekintettel bámultam a sötétben. Nem mertem felkelni, és csak azzal nyugtattam magam, hogy ez nem is igen fog sikerülni, hiszen úgy hevertem, mint akit gúzsba kötöttek. A szobát elfüggönyöztem, és a villanykapcsoló most elérhetetlen távolságra volt, így csak próbáltam felmérni a szobát, mert biztos voltam benne, hogy valaki figyel, hogy nem vagyok egyedül.

Ezt a gondolatot próbáltam minél előbb kivenni a fejemből, mert ugyan ki lehetne rajtam kívül a hálóban, ha csak nem egy betörő. Óvatosan megmozdítottam sajgó kezemet, amely úgy lüktetett és sajgott, mintha ezer felforrósított tűt szúrtak volna bele, de erőt vettem magamon, erősen az ajkamba haraptam, és megpróbáltam nem ordítani, és a legkisebb zajt csapva kinyitni az éjjeliszekrény ajtaját, reménykedve abban, hogy a kezem ügyébe kerül a zseblámpa, amit úgy emlékeztem, pár napja még odatettem. Nem gondolkoztam azon, hogy az ismeretlen látogató tud-e a jelenlétemről, de inkognitómat lehetőleg meg akartam őrizni, mert ki tudja, mire lenne képes a betolakodó. A kisszekrény ajtaja nem nyílt, gondoltam hogy csak beragadt, de az újbóli kísérletemre is csődöt mondott. A kulcsa az ágy másik oldalán van, a férjem szekrényén. Bár a testemben a zsibbadás mintha lejjebb hagyott volna, de így is csak nagy erőfeszítések árán voltam képes elérni a kulcsot, ami egy pillanatra kiesni látszott erőtlenséggel ujjaim közül, de végül sikerült megragadni. A kulccsal pontosan céloztam, és egyenesen a zárba csúszott. Egy nagy levegőt vettem, és pillanatnyi szünet után elfordítottam, illetve elfordítottam volna, de megakadt. A józan eszem eluralkodott a félelem, mert persze hogy a másik irányba próbálkoztam, én ostoba. Az ajtó kinyílt, és lázasan keresni kezdtem. A kezem előbb egy könyv borítóján akadt meg, majd pár magazinon, mire végre a zseblámpa hideg markolatát éreztem. Ha nem világít, gondoltam, még önvédelmi fegyverként hasznát vehetem, hiszen ha jól célzok, maradandó sérülést is okozhatok a delikvensnek, akit nem láttam, csak éreztem. Kicsit furcsa volt, hogy hangot semmit nem hallottam. Kitapintva a lámpa gombját, egy pillanatra felvillant, majd kialudt.

Másodszorra próbálkoznom már nem maradt időm, mert a szoba fényárba öltözött, szinte vakított a látvány. Ijedtemben a lámpát a földre ejtettem, és sikítani lett volna kedvem, de nem voltam képes kinyitni a számat, nemhogy hangokat formálni vele. Az ágy jobb oldalán, a lábaim magasságában egy 150 centi körüli alak állt, mozdulatlanul, fürkésző tekintettel, mintha szoborrá vált volna. Furcsának hangzik, így visszagondolva a történetre, de nem tudtam hirtelen eldönteni, hogy kettőnk közül ki volt jobban megijedve, ki tartott jobban a másiktól. Megszólítottam volna, próbáltam volna szóval tartani, biztosítani, hogy felőlem bármit elvihet, csak ne bántson. De nem is kellett próbálkoznom azzal, hogy végre kinyissam a szinte összeragasztott számat, hiszen úgy vettem észre, hogy érti amit mondom, és kis szünet után reagált is rá. Mintha nyugtatni próbált volna, hogy nem lesz bántódásom, nem akar bántani, megsebezni, de lenne egy kérése hozzám. Nem tudtam, hogy nevessek, vagy sírjak, mert egyszerre egy abszurd színpadi jelenetbe éreztem magam.

Az egyedül hagyott nő, egy tóparti kis házikóban, este 23 órakor egy valószínűsíthetően nem földi emberrel beszélget, miközben nem képes még csak mozdulni sem. Mit mondhattam

volna, mint hogy persze, kérjen bármit, csak ne öljön meg. Kezei inkább nyúlványoknak tűntek, mert nem is láttam, hogy hol érnek véget. Pár pillanatig kérdőn tekintet rám, mint aki egyszerre bizonytalan és hálás, pedig még fogalmam sem lehetett róla, hogy mit kíván. Lehet, hogy egy vizsgálat alá akar vetni, vagy belém akar injekciózni valamit, vagy közöszlőni akar velem? De ehelyett felemelte előre nyújtva két kezét, mintha valamit adni szeretett volna, de amit a kezében tartott, nagyobbnak tűnt, mint valami apró kincs, vagy ékszer. Először egy doboznak néztem, de mint kiderült, egy barna pólyában, vagy valami hasonlóban egy csecsemőt tartott, aki inkább hasonlított egy torzszülötthöz. Meg is remegtem a látványtól, és az arcomról biztos leolvasta az ijedséget és a méla undort, mert visszább húzta, magához ölelte, és mintha elszégyellte volna magát, hogy ilyen gyermeke van. De beláttam, hogy semmivel sem rondább, mint a szülő, akinek nemét nem tudtam eldönteni, bár abban a pillanatban ez nem is látszott fontosnak.

Nem hihettem, hogy csak azért látogatott meg, hogy megmutassa a gyermekét, mert ennek ugyan mi értelme lett volna? Nálam akarta hagyni, hogy viseljem gondját, amíg vissza nem jön érte, feltéve, ha erre sor kerül, de nem biztosított semmiről. Mint ahogy elmondta, bolygóján egy minden eddiginél nagyobb háború folyik, és mint katonának, harcosnak ott a helye, hiszen ha megtudják, hogy máshol jár, hogy kihúzza magát a harcok alól, a családját könnyen a kivégző padra viszik. Már régóta tiltott és büntetendő a gyermekszülés, így ha megtalálnák nála a kicsit, az végzetes lenne mind az ő, mind a kicsi, mind a család összes tagjára nézve. Nem részletezte, hogy mivel büntetik ezt, de a szeméből könnyen leolvashattam, hogy jobb is, ha nem kezd a kínzások részletes leírásába. Még egyszer felém nyújtotta a csomagot, és én nem tehettem mást, minthogy a mellemre fektettem, és vártam, hogy felsírjon, vagy kiabáljon az apja/anyja után, de csak némán és összekucorodva aludt.

Nem tudtam, hogy ha ellenkezem, és egyenesen visszautasítom a kérését, mi lett volna a sorsom, de inkább nem kísértettem a végzetemet, így bólintottam, és nem tudva, hogy mire vállalkoztam, de még egy mosolyt is erőltettem az arcomra. Az idegen kezét nyújtott, megsimogatta a kicsi fejét, majd pár pillanat múlva a színe halványulni kezdett, és eltűnt. Én meg csak szorítottam a csöppséget, talán abban reménykedve, hogy csak rosszul láttam, és nem is egy élőlényt rejt a csomag, hanem valami mást, de be kellett látnom, hogy hasztalan lenne becsapnom magam. Mit kezdjek most vele, futott át az agyamon, hogy fogom ezt a történetet előadni a férjemnek? Ugyan már régóta szeretnénk egy közös gyermeket, de azért nem így gondoltam a fogantatást, és nem egy kopasz, hatujjú, szénfekete szemű szörnyre gondoltam. Isten bocsássa meg nekem, de az is megfordult a fejemben, hogy egyszerűen végzek vele, vízbe fojtom, vagy élve elásom, mert inkább láttam egy korcsnak, mint egy egészséges gyermeknek. A nemét neki sem tudtam, csak azt, hogy felnőve csak a szenvedés vár rá és a megpróbáltatások sora, mert kicsúfolják majd, megvetik, nem lesz képes teljes életet élni, és mi lesz, ha nem jönnek érte a szülei, és egyáltalán, hogy magyarázom majd meg neki, hogy honnan származik, hogy miért van hat ujja, és miért nem olyan mint a többi?

De válaszokon törni a fejem nem maradt időm, mert a férjem hangját hallottam, amint elnézést kér, hogy nem hívott, és hogy ilyen későn jött haza, de útközben meg kellett állnia, mert egy farönk hevert az úton, és mire arrébb ráncigálta, és elindította volna a kocsi, különös fényeket látott a közeli erdő fájának a magasságában, és földbe gyökereztek a lábai. Kinyújtotta kezeit, hogy nézzem meg, még mindig libabőrösek, és remegnek. Nem tudta mire vélni a jelenséget, de azt tudta, hogy egyszerre érezte varázslatosnak és félelmetesnek. Amint magához tért, bepattant a kocsi és padlóig nyomta a gázt. A fény egy darabig mintha követte volna, de egy idő után már hátra sem nézett, csak azért rimázkodott, hogy száraz bőrrel megússza ezt az incidenst.

Láttam rajta, hogy kimerült, hogy nem szívesen beszél az esetről, a vele történetekről, de azt is éreztem, hogy több történet, mint amit elmesélt, mint amit megosztott velem. de nem

faggattam, nem tettem fel kérdéseket, mert csak azon járt a fejem, hogy mondom el azt, hogy apa lett, a tudta és az akaratán kívül?

A csomagot letettem az ágy szélére, és próbáltam volna ésszerű magyarázattal szolgálni, de számra fagyott a szó, egy pillanatra kihagyott a szívverésem, mikor meg akarta érinteni a kicsit a 12 ujjával...

Barátom Béla

Sokadmagammal vártam azt az átkozott villamost, miközben az eső beleerősített, és kénytelen voltam kinyitni én is az esernyőmet, bár előre tartottam tőle, hogy most is ki fog fordulni, vagy egyszerűen elszáll, mint a győzelmi zászló, ha az üzembe helyezésével megpróbálkozom. De a legvalószínűbb, hogy mire megbirkózom a feladattal, befut a hatos. Persze sehol semmi, és a tömeg csak gyűlt. A sok ember között feltűnt egy régről ismerős arc, de hirtelen nem tudtam beazonosítani a gazdáját. Volt időm törni a fejem, az emlékeim között turkálni, de csak annyi ugrott be, hogy valami Laci az illető, ám, hogy honnan ismerem, arról fogalmam sem volt. Nem is törődtem volna vele többet, mert amúgy sem vagyok egy ismerkedős típus, de mire elkaptam volna a tekintetemet, szemmel láthatóan egyenesen felém tartott, kezében egy rongycsomóvá gyűrött, hajléktalanok által kínálgatott újsággal. Fejét úgy tartotta, mintha valaki lefelé nyomná. Akkorát köszönt, hogy én is meglepődtem, és több, addigi közönyös szempár tekintett előbb rám, utána a kalapját megemelő Lacira, aki még kezet is nyújtott, ami vonakodva, de elfogadtam. Egy pillanatnyi hatásszünet után Laci törte meg a kínosnak tetsző csendet, nem szánnám-e meg, nem vennék-e tőle egy lapot, legalább a régi ismertségünkre való tekintettel. Próbáltam az arcomra egy mosolyt erőltetni, de elég rosszul adhattam a színészfigurát, mert egy pillanatra mintha elszomorodott, vagy elbizonytalanodott volna Laci, akiről, mint hamar kiderült, minden, csak nem Laci.

Igen viseltes, zseb nélküli farmerdzsekijére tűzött műanyag táblácskáról olvastam le, hogy valami Bélának hívják. Ezek után már egy nagy kérdőjellel változtam, mert bár az arcmemóriámnál már csak a névmemóriám rosszabb, de se Béla barátom, se ismerősöm nem akadt. Amúgy is, meg van a véleményem a Bélákról.

Amíg a pénztárcám keresésébe kezdtem (persze tudtam, hogy hova tettem), hol a vállamat veregette, hol hátrébb lépve kezdett méregetni, mint aki nem is hisz a két szemének, amelyekkel amúgy is valami gondja lehetett, hiszen hol hunyorított velük, hol kigúvasztotta őket.

-Nem is tudom, mikor találkoztunk utoljára, édes egy öregem. Azt hittem már, hogy örökre le kell mondanom rólad, pedig ha jól emlékszem, megbeszéltük, hogy legalább havonta megcsörgetjük a másikat, ha már többre nem is lesz időnk.

Megkerült pénztárcámmal kezemben próbáltam eljátszani a bűnbánó, a magát szégyellő jó barátot, aki persze hogy telefonált volna, ha nem hagyja el a telefonszámot. Magyarázkodni nem kezdtem, hiszen ezzel biztos elárulom magam, hogy lövésem sincs, ki áll velem szemben, ehelyett kicsit guberáltam az aprók között, majd a papírpénzek közül húztam ki egyet találomra, és átnyújtottam Bélának, aki előbb megköpdöste, majd mocskos nadrágjának zsebébe bújttatta az ezrest. Meglepett ugyan, hogy meg sem köszönte, hogy egy lapot se nyomott a kezembe, de amúgy sem vártam sem előbbit, sem utóbbit, a kettőt egyszerre meg végképp nem.

Amíg elraktam a bukszát, nyújtóztattam egy kicsit a nyakam, mint aki nagyon várja már azt az átkozott villamost, mint aki bár beszélgetne régi cimborájával, de akinek azért más dolga és elfoglaltsága is van. Persze a villamosnak nyomát sem láttam, és az ellenkező irányba is hasonló volt a helyzet. Bélát mit sem zavarta türelmetlenségem, a mind több és mérgesebb ember, a zuhogó eső, se semmi. Anélkül, hogy kérdeztem volna bármit is, nevetve felidézett több, számomra ismeretlen történetet, csínytevéseket, nagy ivásokat, csajozásokat, balhékat, de nem tudtam egy helyszínt, vagy megemlített személyt sem beazonosítani. Mire végére ért volna egy mesének, máris a következőbe kezdett, minduntalan rákérdezve, hogy nem untat-e, hiszen lehet, hogy mindazt, amit elmondott, én jobban meg tudnám fogalmazni, hiszen ahogy emlékezik, én valami nagy írónak készültem anno.

Most már kezdett derengeni, hogy honnan ismerem, illetve ismerhetem ezt a Bélát, de semmi kedvem nem volt a tudtára adni a nagy-nagy tévedését. Amúgy is, ahogy elnézem, már olyan mindegy neki, hogy velem, vagy a mellettem állóval osztja meg élményeit. Hogy csináljak valamit, azon kívül, hogy hevesen bólogatok és helyeselek, Béla mondataiba be-beszúrva egy igent és ahát, rágyújtottam, bár nem is kívántam sem a nikotint, se a füstöt, se megállóban összezsúfolódott emberek megjegyzéseit arra nézvést, hogy a pofájukba pöfékelek. A fejem is fájt, de mégis. Automatikusan nyújtottam a cigarettás dobozt a Bélának, aki meglepődésében három szálát is kivett, majd a zoknijába rejtette el őket. Kiegyenesedett, és újabb történetbe kezdett, amit bár tudtam, hogy nem várok ki, mert megérkezett a villamos és alkalom nyílt rá, hogy Bélát otthagyjam a fenébe.

Biztos vagyok benne, hogy testvéremmel tévesztett össze, aki már két éve halott. De ha meg is gondoltam volna magam, hogy elmeséljem a bátyám szörnyű halálát, akkor sem mentem volna az elhatározásommal sokra, hiszen valaki a nagy tumultusban a sínekre lökte Bélát, akinek mintha esze ágában sem lett volna felkelni onnan. Nagy nehézségek árán eljutottam a pályaudvarra, ahol vonatra szálltam. Amikor a vonat elhagyta a Nyugatit, üres fülkémbe belépett egy sápadt, szürke árnyék: Béla - és leült velem szemben. De ekkor már nem tudtam leszállni. A mozdony rohant velem.

Csillagközi kalózok

Az elmúlt évszázad során több változás történt, mint az azt megelőző ezer év alatt. Az új század olyan új változásokat fog átélni, amelyek mellett eltörpül mindaz, ami eddig történt. - írta Wells az *Útött a végső órák* c. munkájában. De kár, hogy nem állt sem az ő, sem mások fészerében egy időgép, mert még a földtől legelrugaszkodottabb képzelettel megáldott emberek sem festhettek volna fel olyan baljós árnyakat a 21. század egére, amelyek beárnyékolják mindennapjainkat.

Szinte egész arzenál közül választhatunk arra nézvést, hogy miben lelhetjük a végünket, melyik időzített bomba fog leghamarább felrobbanni. Végezhet velünk egy részecskekatasztrófa, köszönhet ránk egy kozmikus végítélet, farkasszemet nézhetünk az üvegházhatás okozta globális világégéssel, retteghetünk egy kisbolygó becsapódásától, menekülhetünk szupernagy vulkánkitörések lávafolyama elől, résztvevői lehetünk egy nukleáris megaterroznak, és törhetjük a fejünket azon, hogy mikorra valósulhat meg a Marson, vagy más égitesten való létezésünk, mert a túlnépesedési konfliktusokra minél hamarabb megoldásokkal kellene szolgálni.

És akkor még szó sem esett a kozmikus sugárzásról, a mutációkról, a földi mágneses erőterrel, vagy utoljára, de nem utolsó sorban a szupernóva robbanásokról.

És még egy rossz hír a kedves olvasómnak: a legújabb kutatások szerint a Föld nem az eddig hitt 5 milliárd (5000000000) év múlva válik teljesen lakhatatlanná, hanem már 500 millió év múlva. De lehet, hogy nem is az előbb felsoroltak jelentik majd a legnagyobb problémát számunkra, és lehet, hogy nem is kell azon agyalnunk, hogy hogyan és mikor települhetünk le egy, a földnél élhetőbb bolygón, hiszen mielőtt ezt még megtehetnénk, vagy mi vágjuk ki magunk alatt a fát, rúgjuk ki a sámlit az akasztófakötél alól, vagy a földünkre áhítozó földönkívüli lények tesznek majd arról, hogy írmagunk se maradjon.

H. G. Wells látomása és megírt elképzelése nem bonyolult, és nem is valószínűtlen, hiszen nem szól a Világok harca másról, minthogy az emberiség életére törnek a földön kívülről jött betolakodók, akik minden erővel azon vannak, hogy eltegyenek minket láb alól, leigázzanak, elsöpörjenek, legyőzzenek, hogy belakhassák a Föld nevű bolygót.

(Mindezt akkor vetette papírra 1897-ben, amikor még a világ sem a vegyi hadviselésről, sem pedig más borzasztó fegyverről nem hallott.)

És ugyan mi oknál fogva ne tehetnék meg, amikor semmilyen törvény nem fekteti le, hogy mégpedig egy bolygót sem szabad leigázni, hatalmunk alá hajtani, és az ott élőket elpusztítani, hiszen itt a földön a háborúkat sem tiltja senki. Sőt egyesek még kiváló üzletet is látnak benne. Bár a 20. században az emberiség technikája többet fejlődött és korszerűsödött, mint az azt megelőző évszázadokban összesen, mégis bizton állítható, hogy nem vagyunk felkészülve egy kívülről jött támadásra, könnyen buknánk el egy bolygók közötti háborút, hiszen mivel is védhetnék meg a kormányok az országokat, vagy az ember önnön és családja életét? Legfeljebb rémülve rohannánk be házukba, és csuknánk, zárnánk magunkra az ajtót és ablakot, ha meglátnánk az égen több száz meteort, repülő csészealjzat cikázni. Legfeljebb csak fejvesztve menekülnénk a több emelet magas lépegetők elől, de mindez hiába, mindez csak pánikreakció lenne a részünkről, mert olyan könnyen pusztíthatnak el minket a gyarmatosítók, mint ahogy egy kisgyerek tépi ki egy pók lábait, vagy pörköl meg egy nagyítóval rovarokat.

Az idegeneknek oly mindegy, hogy pár millióan, vagy milliárdan vagyunk, mert nem jelenthet semmilyen nehézséget számukra, hogy rabságba verjenek, elsöpörjenek a föld színéről, és mindezt gond nélkül megtehetik, senki nem fogja őket felelőségre vonni, senki

nem hivatkozhat ellenük semmifajta paragrafusra és tilalomra. Önhatalmúlag eldöntik, hogy mégpedig nekik a Föld kell, és az erő hatalmával azt tehetnek velünk amit csak akarnak. Biztos vagyok benne, hogyha eljönne az az idő, amikor is valóságossá válhat a regényben leírtak, az idegenek nem fognak válogatni az eszközökben, és nem fogja őket senki óva inteni semminemű barbárságtól, és egyszerű mészárlást fognak végezni, ami nem is venne sok időt igénybe, mert lehet, hogy a fegyverzetükkel egy nap alatt átvennék a hatalmat és az uralmat a földön, és kezdődhetne az új időszámítás egy új Istennel, aki az észet testesíti meg az idegenek társadalmában.

A földönkívüliek nem feltétlenül mint E.T.-k, nem biztos, hogy kedvesek és előzékenyek, és miért is lennének kíváncsiak technológiánkra, életvitelünkre, esendőségünkre, hiszen mit érnek mindezzel ha eszköz ágában sincsen ezeket hasznosítani, hiszen lehet, hogy egyszerű csillagközi kalózkodók, akik minden útjukba álló civilizációt ledöntenek, kifosztanak, és mikor majd minden nyersanyagot felhasználtak, kiapasztottak, egyszerűen tovább állnak, új lakóhely után nézve. Fényév sebességre képes járműveikkel mindez nem jelenthet különösebb gondot.

Nem hiszem, hogy tárgyalókésesek lennénk, mi emberek, mert ugyan ki venné fel velük a kontaktust, ki ülne velük tárgyalóasztalhoz, és ki védhetné meg a jogainkat? De legfőképpen mit tudnánk cserébe felajánlani azért a szívességért, hogy nem gyilkolnak halomra minket, nem égetik fel az erdőinket, nem rombolják le hegyeinket? A támadás bármikor és bárhol várható, mert bármikor feltűnhet az égen egy idegen eredetű gép, és ugyanígy bombázni kezdhet, és ugyanúgy nem tudunk semmit tenni ezen orvtámadás ellen, mint ahogy Nagasaki vagy Hiroshima ártatlan lakói sem tudtak, pedig a több évtizeddel ezelőtti támadás és mondjuk úgy atomkísérletet ember-ember ellen követte el, akkor képzeljük el, hogy egy idegen és nálunknál több generációval fejlettebb társadalomnak a katonái, kamikázéi mit tennének velünk.

Hogy a földönkívüliek magasabb fejlettségi szinten állnak, még nem jelenti feltétlenül azt, hogy ne lenne bennük az ölni vágyás ősi ösztöne, hogy ne lenne a kedvükre a vérontás, hiszen rengeteg a távoli jövőben játszódó filmben és sorozatban is háborúkkal dőlnek el a bolygók és a népek sorsa, nem pedig a zöld asztal mellett, kulturált körülmények között. Csak kiszolgáltatott, védtelen célpontok lennénk, akik legfeljebb imádkozhatnak az életükért, ami sajnos biztos nem hatja meg a kis zöldeket, vagy magas szókéket.

Nekik az új élettér kell, talán azért, mert a bolygójukról őket is ugyanúgy elűldözte egy még nálunknál is erősebb hatalom, mint ahogy minket akarnak majd elűldözni, jobb esetben, mert miért vesződnének azzal, hogy egérutat biztosítanak számunkra, hogy rendelkezésünkre bocsátanak csillagközi buszokat, hogy áttelepülhessünk egy másik égitestre.

Tudom, hogy rossz mindebbe belegondolni is, nemhogy a saját bőrünkön átélni mindazt a szörnyűséget, ami ránk köszönhet, lehet, hogy akár már holnap, hiszen nincs az megírva sehol, hogy mikor találunk úgymond ránk az idegenek, az univerzum sötétjében, mikor világlik fel repülőjük ablakán ez a kis kék pötty.

Egyszer talán majd mi is harcot vívunk földönkívüliekkel, és nem mi leszünk az elnyomottak, hanem épphogy a kezdeményezők, de addig még sokat kell aludnunk. Nem is hiszem egyébként, hogy a nagyhatalmaknak az lenne az elsődleges érdeke egy másik lakott bolygó felfedezésekor, hogy az ott élőket megismerje, és baráti viszonyt építsen ki velük, sokkalta inkább az, hogy kifossa őket, elvegye, amilyük csak van, kisemmizze őket.

Mert a nagy felfedezőink ugyan mit tettek, mikor addig teljesen idegen és feltérképezetlen földrészekre léptek? Előbb kedvesnek mutatkoztak, majd megérezve a vér és a pénz szagát, gátlás nélkül gyilkolni kezdtek, nem ismerve se embert, se Istent. Mindegy volt nekik, hogy egy aranyláncért mennyi bennszülöttet kellett lemészárolni. Hiszen, nemhogy megrovást, sokkal inkább elismerést kaptak, és megbecsülést hazájukban, mint hős gyarmatosítók.

Az idegeneknek mi is bennszülöttek vagyunk, a fáról még nemrég lemászott majmok, akik halandóak és sebezhetőek. A csillagközi tengeren jóformán még sehova sem jutottunk, igazi felfedezéssel nem büszkélkedhetünk, hiszen jóformán semmit sem tudunk arról, hogy honnan jöttünk és hogy hová tartunk. Nem tudunk ezernyi rejtélyre magyarázatot adni, nem vettük fel a kapcsolatot egy földönkívüli nemzetséggel sem.

Csak az eget pásztázzuk távcsöveinkkel, és fogalmunk sincs, hogy mit tennénk, ha a távcső végénél feltűnne egy fényes pont, ami nagyon hasonlítana egy repülő csészealjra, amely több ezer társával harci alakzatot venne fel, és már csak a tűzparancsra várnának a volán mögött ülő kis zöldek, vagy magas szőkék, akiknek kedvessége és barátsága csak mese.

Ideje belátnunk és szembesülnünk a ténnyel, hogy mit sem érünk a biztosra vett felsőbbrendűségünkkel és a technikai legyőzhetetlenségünkkel. Mint ahogy szakíthatunk az emberalapú idegen képeinkkel is (pl.: a Csillagok háborújában szereplő humanoid lények). Nem vagyunk többek, mint az Istenek játékszerei, és idővel talán a földönkívüliek eledele. De bár csak ne kellene feleségünk, kedvesünk, barátunk, gyermekünk kezét fogva arra gondolni, hogy egyszer már a halottak közé számítottuk őket, ahogyan ők is minket.

Hármat előre, hármat hátra

Mióta feloszlatták a telepet, mióta az emberek ugyanolyan sietséggel futottak szét innen, mint amilyen hévvel idejöttek, néhány család, orvos és iskolaigazgató, akiknek nem volt hová menniük, -itt ragadtak, -itt az Isten háta mögött, ahol az egyetlen kocsmát, óriási cégér reklámozta, -hiszen bűdös bornak nagy cégért szoktak emelni.

Bent, aki élt és mozogni képes volt, járta a tangót, járta kifulladásig, vagy még tovább. A kocsmára szinte alkonyati homály borult, nem lehetett biztosan tudni, hogy a falakra rajzolódó, vibráló foltok árnyak-e csupán, vagy a reménykedő gondolatok mögött megbúvó kétségbeesés baljós nyomai

A kocsmáros alig hallotta a vén lókötő Sándort: Adjon isten minden jót, nekem csak egy korsó bort! Igaz, ismerte már a kocsmáros annyira ezt a Sanyit, hogy kérdés nélkül is kimérte neki a lörét.

Sándornak kezdetben nem füllött a foga az össznépi mulatsághoz, talán azért nem mert sánta volt, talán azért mert az idő is eljárt fölötte, -inkább lekuporodott a kocsmá legtovábbi asztalához, István bátyja mellé, aki talán az egyetemes igazságot is kimondaná, ha tudna beszélni. Sándor a széktámlára dobta kabátját, és az asztaltársa mellé lökte az italt, mondván: a bor a némát is megtanítja szólani, aztán István vállára csapott, és röhögött, röhögött, hogy majd leszédült a székről, pedig még nem is öntött fel a garatra, és akkor bizony nem ismer se embert se istent, -akkor még arra is képes, hogy a tojás sárgáját is fehérnek lássa.

Paula is járta, hogy majd beletört a két csülök lába, a mellei csak úgy röpködtek, alkalmi partnere, Robi nagy-nagy öröme, és elégedettségére, aki ahol érte, ott fogdosta és gyömöszölte az ő nagy szerelmét.

Sándor, nem állta meg, hogy ne fűzzön kommentárt ehhez is: édes egy komám, hidd el ha én mondom neked, aki süket, bolond is, aki részeg, kurva is. Paula előbb elengedte a füle mellett a csípős megjegyzést, aztán kedve lett volna beolvasni a naplopó Sándornak, de miért mérgecsinált volna fel magát, mikor péntek van, és itt a hétvége, és amúgy is: azzal hogy hepciáskodna, csak a lovat adná a vén csavargó alá, aki talán csak akkor látott vizet, amikor a bába megmosdatta.

Róbert mindegyre Paulát fogdosta, lökte jobbra, lökte ballra. Sándor pedig nem volt képes lakatot tenni a szájára, és csak mondta, mondta a magáét, akár kíváncsi volt arra valaki, akár nem.: Édes egy barátom, kedves István öcsém, hidd el nekem, mikor még fiatal voltam, és volt még mit a tejbe aprítanom, olyan szeretőim voltak nekem hogy a szavad is elállt volna, -már megbocsáss. Olyan nőim voltak, de olyanok, hogy na. És hidd el, hidd el nekem ha mondom, ha én mondom neked: a szépen még a rongy is szépen áll, de ezen a rongy Paulán még a szép ruha is csak a nevetség trágya tud lenni. De igaza van a jó öreg Róbertünknek, hogy összeállt egy ilyen sehonnai özvegyel, hiszen lehet hogy a szép és mutatós asszony a szemnek paradicsom, de bizony az erszénynek purgatórium, a léleknek meg pokol. Bár igaz ami igaz: ennek a Róbertnek ha van is zsebe, az is lyukas, hiszen a Paula nem csinál egyebet csak főz az ő nagy szerelmére, és abban sincs sok köszönet és hála. És hogy a mi Robinknak lenne lelke?, ez az amiben én a legjobban kételkedem.

Paula, akár hogy is próbálta visszafogni magát, akár hogy is próbált a maga ura lenni, csak kiszaladt a száján: Kedves Sanyikám, a szerelem sötét verem, én a pofádat beverem. A Sanyi meg ahelyett hogy a már úgy is mocskos nadrágjába csinált volna, inkább csak a térdeit csapkodta.

Vénasszony, vénasszony, a maga nyelve élesebb a borotvánál, szólalt meg a kocsmáros. -Mire Paula elengedett egy mosolyt, és járta tovább az ő Róbertjével, aki az előző nap még olyan ruhát mért a szerencsétlenre, hogy öröm volt hallgatni a jajgatását és könyörgését, hogy ma már, mintha semmi sem történt volna, kéz a kézben vonuljanak le a kocsmába, hogy megvárják a többiekkel, a keserves nyolc hónapért járó pénzüket.

Volt aki már előre dörzsölte a kezeit, volt aki egykedvűen vette tudomásul a gyár döntését, hogy még kifizeti a dolgozóit, aztán elhurcolkodnak. Hogy hová, és hogy mikor, arról már senki sem beszélt, de a többség tudta, hogy ha kézhez is kapják a pénzüket, az addig fog tartani csak, ameddig a kurva asszony jámborsága, -de most erre nem is gondoltak, csak a fene nagy mulatságra, az eszeveszett táncra.

Ezt tette Paula is, aki még azt is elfelejtette, hogy a lánya otthagyta őt, az ő Róbertje miatt, aki többször is bepróbálkozott az ifjúnál, de aki mindig meghúzta magát egy-egy barátnál vagy ismerősnél. Róbert persze a kisujját sem mozdította, nem kért bocsánatot, nem követte meg a kis Erzsit. Kedves Paulám, az asszony a lányát nem magának tartja, -mondta két cigaretta és két sör között a konyhában.

Magát meg csak azzal vigasztalta és nyugtatta, hogy asszonysírásnak, ebszomorúságnak sohasem lehet hinni, -bár arra még ő sem vetemedett volna, hogy úgy vessen véget az ő nagy szerelmének bánatának, ahogy a Maflással végeztek, a kiserdőben, aki öreg volt, -de ami még nagyobb baj volt: beteg is. Egész nap hevert, taknyozott, és még azt sem ugatta meg, akit annak előtte ki nem állt. Róbert sajnálta volna a fejébe a golyót, meg körülményesnek is gondolta a kivégzésnek eme formáját, így felgyújtotta a szegény párát, de arra nem volt esze hogy összekötözze a lábait, vagy hogy egy kútba dobja, így hát a kis vakarék lélekvesztve és lángolva rohant neki a sűrűnek, hogy aztán valahol úgy pusztuljon el, ahogy még egy kivénhedt állathoz sem illő.

Róbert úgy gondolta, hogy az ő hörcsökös asszonyát csak úgy tudja megszelídíteni, ha táncba viszi. Így is tett, és járták, járták a tangót.

Hármat előre, hármat hátra. Előre hármat, hátra hármat.

Őket látva még a Sándornak is megjött a kedve, és rajta is úrrá lett a fene nagy táncolhatnék. Megvakarta feje búbját, az üstökét, -krárogott egyet-kettőt, majd lepróbálta kérni Róbert kezéről a már amúgy is ziháló Paulát: táncolnék én mással is, szép és becsületes asszonnyal, de hát ha becsületes asszony nincsen, akkor még a kurvával is eltáncolna a magamfajta ember.

Paula kivonta magát Róbert lapát kezei közül, és lekevert egy Isteneset az öreg Istvánnak, majd a kebleire vonta, és járta, járta tovább a tangót, amit még jobban élvezett mint ennek előtte. A harmonikáson amúgy sem látszott hogy fáradni kezdene, hogy legszívesebben kifújná magát. Csak játszott, és játszott, ugyanazt a dallamot cifrázta, de ez nem igen tűnt fel senkinek, nem is emeltek kifogást ellene.

Járták ők is, járták a többiek között. De Sándor unszolására, végül csak leültek, hogy kicsit kifűjják magukat, hogy új erőre kapjanak. Látod Paula, látod: könnyebb az asszony táncba vinni, mint ráncba szedni. Eljárt fölöttem, fölöttem is az idő, de tudod mit: rúgja meg a ló. Az idő, az az átkozott idő, leszdede mindkettőnk arcáról a rózsát, de hát mit tegyünk. Ez van, ezt kell szeretni. Ez van, oszt jó napot.

Pedig annak előtte, mennyi szeretőm volt, édes egy istenem, meg se tudnám őket számolni, egy idő után már számon sem tartottam őket. És hogy utána számoljak, hogy mennyit költöttem én rájuk, arra még kényszeríteni sem lehetne engem, mert a végén ebbe örülnék bele, ha már így sem vagyok eszement. De higgye el nekem, higgye el Paulám, csak fellángolás volt mindegyik, -fellángolás. És mint tudjuk, a szalmatűz hamar elalszik.

Pedig mennyit huncutkottam, és hancúroztam én azokkal a hamvas bőrű menyecskékkel. Ha nem ágyba vittem őket, akkor egy-egy szalmabálának döntöttem őket, aztán durr, ami belefér. De ennek már jó ideje. Rég volt, talán igaz sem volt. És az is lehet hogy csak az idő tesz széppé mindent, és mindenkit. A fene tudja. Tudja a fene. Az biztos.

De ahogy elnézem magát, maga már fiatalon sem lehetett valami mutatós darab, hiszen csak a szép menyecskékből lesznek a szép öregasszonyok, és lássuk be: nincs az az ital mennyiség, amitől én magát kíváncsnak látnám, de most mégis táncba vittek az én öreg és rossz lábaim.

Na jöjjön, -eleget heverésztünk.

Paula már nem is hallott, nem is látott, csak táncolt és táncolt, az önkívület határán, és a többiek is mintha megvesztek volna, elveszítették minden koordinációs képességüket, és még az is csak csetlett és botlott, aki nem is ivott egy kortyot sem.

Hármat előre, hármat hátra. Előre hármat, hátra hármat.

János, aki mára már úgy gondolta hogy kitáncolta magát, hogy egy lépést nem bírna tovább, kikért egy kisfröccsöt, és mint mindig, magában kezdett motyogni, később beszélni, majd vitatkozni.

Édes egy barátom, a halál a jót elragadja, és nem gondolkozik azon, hogy rosszul tette amit tett, pedig a rosszat hagyja itt, a rosszat. Aztán a végén már csak a rossz marad itt, hogy a végén már nem is tud majd kit elvinni, csak vakarhatja azt a nagy üstökét.

És az sincs rendben, elhiheted, hogy a fiatalok hamarabb vésznek el mint a vének, bizony hogy hamarabb, bizony hogy.

Na de képzeld el: voltam én már életemben nem egy templomban, és nem egy templom harangot hallottam, hogy hogyan is szól, miként ding és dong, de hidd el nekem, mert jó fülem van az ilyesmihez: mindnek más hangja volt, mindnek. Hazudik az aki mást mond, hogy minden harang ugyanúgy szól, mert ez nem igaz, nem igaz, bizony hogy nem. A harangok sem szólnak egyformán. Nem bizony. Elhiheted. Kár is vitatkoznunk erről, mert minek.

De most a megengeded, kivonulnék a mellékhelyiségbe, könnyíteni magamon egy kicsit, és azt hiszem az sem ártana, ha egy kicsit rendbe tenném, -ráncba szedném magam, hiszen azt Te is beláthatod, hogy nagy nap a mai, és ilyen nap nem sok adatik egy ember életében, főleg nem az olyan ember életében mint az enyém, ami szarnak ugyan szar, fosnak fos, de az enyém, és én ragaszkodom hozzá, ha ezen meg is lepödsz, de hidd el nekem, hogy még a haldokló is szereti az életet. Még a haldokló is.

János erőt vett magán, feltápáskodott, és a vécé felé vette az irányt, ahol hosszan és jólesően vizelt, mintha ítéletnapig nem akarná abbahagyni, majd mint aki jól végezte a dolgát, kezét szeretett volna mosni, de szappant nem talált, és a hideg vízzel sem szívesen öblítette le a kezeit, hiszen a kéztörölő egy merő kosz volt. Amilyen a mosdó, olyan a törülköző, -állapította meg, köpött egy hegyeset, és becsapta maga mögött az ajtót. És bár bent is rágyújthatott volna, de inkább kiállt a kocsma elé, hogy kiszellőztesse a fejét.

Az irgalmatlanul hosszú őszi esők első cseppjei lehullottak a szikes, repedezett földre a telep nyugati oldalán, hogy aztán a búzló sártenger egészen az első fagyokig járhatatlanná tegye a dülőutakat, s megközelíthetetlenné váljon a város is.

-Akkor lesz itt nyár, ezen az Isten háta mögötti helyen, mikor a tök virágzik, s a vénasszony bogárzik.

Szomorúan nézte a baljós eget, a sáskajárásos nyár kiégett maradványait. Oldalra fordította a fejét, a telep keleti oldalán álló, egykor zsúfolt és zajos, most dűledező és elhagyatott épületek felé, és keserűen figyelte, amint a puffadt-vörös nap első sugarai áttörnek egy megkopasztott tetejű, omladozó tanyaház tetőgerendái között. Megrémisztette a kinti csönd, ez a fenyegető némaság, mert úgy érezte, most aztán minden megtörténhet.

Szinte visszamenekült a biztonságot adó kocsmába, ahol fogta a boros poharat, amiből még alig hiányzott valamicske, és egy hajtásra kiitta, s ezzel aztán ki is szabadult gyerek félelméből; felsóhajtott, és megtörölte izzadt homlokát. Próbált magát nyugtatgatni: délre fogok menni, az is biztos, -és kibámult a kisablakon, miután elhúzta a már megsárgult és por lepte függönyt. És csak ismételni tudta önmagát: délre fogok menni, ott biztos rövidebb a tél. Talán bérbe veszek egy tanyát, közel valamelyik virágzó városhoz, és egész nap lógotom majd a lábam egy lavór meleg vízbe. Ezt fogom tenni. De még az sem kizárt és lehetetlen, hogy elszegődöm éjjeliőrnek egy csokoládégyárba, esetleg kapusnak egy leánykollégiumba... És megpróbálok mindent elfelejteni, csak egy lavór meleg víz esténként, és nem csinálni semmit, csak nézni, hogy telik a kurva élet...

Az álmodozás közben pedig szép csendben bevizelt.

Tudja Kedves Sándorom, annyi idős az ember, amennyinek érzi magát, és én bizony fiatalnak, mi több: tettekre késznek érzem magam, néha még én is képes vagyok meglepődni magamon. Persze nem tagadom, mert miért tenném, -néha ki tudnék ugyan bújni a bőrömből, és gyalog is nekivágnék ennek a nagyvilágnak, viszont vannak napok, mikor még az ágyból sem szívesen kelnek fel, nem hogy még munkához is lássak a házban, vagy a ház körül. Legszívesebben hagynám a nagy bűdös fenébe az egészet, -egyen meg mindent a penész, és a kosz. De hát ahány ember, annyi természet. Mert például itt van ez a János, nézze ahogy a saját megviselt ábrázatát bámulja, -és mindezt milyen fájdalmasan, és döbbeneten teszi. Talán ő is tudja, vagy érzi, hogy ugyanúgy mossa el arcvonásait majd az idő, ahogy most szétfolyik az ablaküvegen.

És Paula jól látta, hiszen idegen szegénység tükröződött a képben. János behunyta a szemét, s látta maga előtt a kihalt országot, meg saját magát, ahogy lerongyolódva, elcsigázva igyekszik a város felé, és a telepet, amint egyre távolodik (zsebében a pénzzel), ahogy lassan elnyeli a látóhatár; Aztán belátta, hogy elmenni ugyan elmehetne, itt hagyhatná ezt a kis porfészket, de talán nem is akar ő igazán elmenni innen, mert itt legalább meghúzhatja magát a látványok árnyékában, míg odakint, túl a telepen, ki tudja, mi várna rá.

Sándor végül csak odakeveredett a merengő Jánoshoz, akinek a vállára csapott, úgy próbált lelket verni bele: ne búslakodj édes egy komám, -látod: már a kocsmáros sem bírta tovább, ő is beadta a derekát, ő is ropja a többiekkel, -miért éppen Te maradnál ki ebből a kocsmái táncból?... Nemsokára úgy is megérkeznek a pénzünkkel, -érted?, a mi pénzünkkel, amiért megdolgoztunk tisztességesen. Ezt bárki megmondhassa. Amúgy is: szorgalmas ember mindig talál munkát. De hogy úgy alakult ahogy, ne sajnáld egy percre se, mert lesz ez még így sem. De egy szónak is száz a vége.

Azt mondom: ne sajnáld, komám! Meglásd, aranyéletünk lesz! Aranyéletünk!

De a kocsmára boruló alkonyati homályban, nem lehetett tudni, hogy a falakra rajzolódó, vibráló foltok árnyak-e csupán, vagy a reménykedő gondolatok mögött megbúvó kétségbeesés baljós nyomai.

Lomtalanítás

Megcsonkított baba, hátlap nélküli televízió, rozsdamarta virágállvány, háromlábú szék, megsárgult újságok, kilyukasztott labda, kifordított esernyő, szétrohadt furnér íróasztal, műanyag virágok, ruhamaradékok, fél pár széttaposott bakancs, és még mi minden egyéb értékes holmi lett egy pár perc leforgása alatt a házak elé, a lépcsők mellé, a konténerek mögé, vagy egyszerűen a játszótér mellé hajigálva.

Hogy mikor, hogyan, és kik váltak meg ezektől a csecsebecséktől? Nem tudom, mert már csak arra ébredtem, hogy minden sarkon egy nagy halom hever, és szinte minden kupachoz tartozik egy csoport, amelyik „én láttam meg előbb, tehát az enyém” metodikát követve, kezét a szemetekre tartotta, és büszkén trónolt a kupac közepén, arcán bárgyú mosollyal, várva, hogy befusson az erősítés egy utánfutós tragacs, vagy egy markos haver képében, akivel felpakolhatják az egymás mellett katonás rendbe állított hajdú mosógépeket, és a konyhára nem kevés pénzt hozó öntöttvas tévéállványt. Ebben a versenyben sokat nem érnek az olyan dolgok, mint egy elég jó állapotban lévő könyv, mert legfeljebb csak unottan belelapoznak, hátha a volt gazdája belerejtett egy ötszázast, vagy nagyobb címletet, de elfelejtkezett rejtekhelyéről, és nem is gondolva rá, kihajította. Szinte megbolydult a lakótelep, és olyan emberek tucatja tűnt fel, akiket még soha nem láttam, pedig idestova 15 éve élek itt.

Fülest kaphattak, hogy jó árúk érkeztek, és már akkor lecsaptak a szortírozó, lomtalanító emberekre, amikor azok még csak épphogy kitették lábukat a kapun, az első kidobandó cuccukkal, ami lehetett akármilyen. A vércsék már kapták is ki a gyanútlan delikvens kezéből, ami éppen benne volt, és nézegettek, felbecsültek, ide tették, oda tették, mi az előrébb való, min lehet könnyen, de legfőképpen tisztességes áron túladni. Voltak érdekes dolgok is az utcára dobva, amelyek mellett meg-megálltam, csodálkozva és gondolkodva, mert mit keres a műanyag flakonok, betelt spirál füzetek mellett példának okáért egy műanyag müláb, vagy egy protézis, de ugyanígy meglepő volt egy szinte tökéletes műszaki állapotnak örvendő tolókocsi is. Lehet, hogy ezeknek a gazdájuk már nem akarja kitenni a lábát a lakásból, nem akar enni, rágni, de még attól az élvezettől is megfosztja magát, hogy guruljon egyet...

A lefoglalók nem engedtek tíz méteres körzetben senki idegent, és ha a demarkációs vonalat valaki gyanútlan túllépte, hát minimum egy-egy szisszenést kapott foghegyről, vagy akik elébb még ültek, azok felpattantak, felkészülve az ökölharcra, vagy a helybenhagyásra. Volt, aki gondolt a gyors olajra lépésre is, és kerékpárral érkezett, és mikor alkalom adódott, lehajolt valami kis koncert, zsebre vágta, vagy a csomagtartóba, és gáz, tűzött is, de kevés volt az ilyen bátor, és inkább már csak a maradékokért mentek, ami nem jelentett sokat, hiszen ami egy forint hasznót is jelentett, fel lettek pakolva a teherautókra.

Nem egy keménylegény Mercédesszel lelassítva egy-egy sokat ígérő kupac mellett tudtára adta mindenkinek, hogy azért lehet jól keresni a szeméttel is, aki a kicsit nem becsüli, satöbbi. Volt, aki családi programként fogta fel az egész lomtalanítást, és két három gyerekkel letelepedtek a büzlő mocsok tőszomszédságában, és ameddig nem jöttek a barátok, a gyerekek eljátszottak a félbetört frizbivel, a húr nélküli tollasütővel, de olyan is akadt, aki egy fél almát kezdett el rágcsálni, és még talán üdítő is akadt, egy pár csepp egy-egy műanyag flakon alján...

Persze nem ment semmi hangtalanul, mert szinte piaci kofa módjára kiabáltak, ordítottak, visítottak a lefoglalók, és ha valaki messzebb volt a hallótávolságon, hát egyezményes kézmozdulatokkal adták egymás tudtára, hogy hol érkezett friss árú, hol ólálkodik valaki idegen képű ember.

Ügyes munkát végeztek, aminek az elszállítók nem nagyon örültek, mert az egy négyzetméternyi szemétből könnyen csináltak húszat, szanaszéjjel hordtak mindent, ami nem

kellett, azt eldobták, az összekészített szemeket kibontották, a nejlonzacskókat meg hagyták, hadd hordja szét a szél mindenfelé. De óvatosak voltak a kirendeltek, mert már este jöttek, mikor kezdett lecsendesedni a lomtalanítás körüli harci állapotok gerjesztette indulatok.

Másnap azért maradt rendesen szemét, amit nagy valószínűséggel jövő ilyenkor senki nem visz el. Meglepetésemre találtam egy kupacot, amiben pár könyv hevert. Az egyik megtetszett. Koromfekete volt, keménytáblás, szép kötésű, akár még valami ritkaság is lehet, gondoltam, ki tudja alapon. Lenyúltam érte, körbenézve, nem állítja-e belém valaki a kiskésit, de megnyugodtam, egy-két kutyást leszámítva nem akadt vetélytársam. Először nem is hittem a szemeimnek, azt hittem, valaki tréfát űz velem így kora reggel. Először forgattam a könyvet, egyik kezemből a másikba tettem, és erőt véve magamon, megint megnéztem, de megint csak az állt a borítóján arany betűkkel, hogy Az egri csillagok...

És még mielőtt elájultam volna a nyílt színen, egy autóabroncs mellett egy másik könyvre is rábukkantam, ami kicsit strapásabb állapotban leledzett, de nem hiányzott belőle lap, csak a hátulja hiányzott. Gabriel Garcia Marquez, Száz év magánya volt.

Hónom alá csaptam a két klasszikust, és büszke voltam, hogy a legnagyobb kincsekre én leltem. Jövőre talán sikerül gyarapítanom a könyvtáramat. És ha már annyi könyvem lesz, hogy nem férnek el, hát egy könyvespolcot is szerválok majd, és még akár ölre is megyek érte, hisz a kultúráért mindent...

Hol vagytok, ti régi helyek

Járva a várost az ember meg-megáll egy üvegiroda, egy bevásárló hiper és szuper és giga bevásárlóközpont és market előtt, és nosztalgiával gondol vissza, egykor milyen épületek is álltak a fent említett monstrumok helyett. Mint ahogy elszorul a szíve, és tehetetlenség érzése lesz rajta úrrá, mikor buldózereket, markoló kocsikat lát dolgozni, ahogy a fogaikat és lapátjaikat rég nem használt butikisorba mélyesztik, és pár óra leforgása alatt a földdel teszik egyenlővé azt. Nézi a régi neonfeliratokat: fodrászat, italkimérés, papír-írószer, és még sorolhatnánk, ahogy sorolhatóak lennének naphosszig a város képét „csúfító” lepukkadt, lerobbant, semmire sem kellő és hasznosítható boltok, amelyek évekig álltak üresen, lelakatolt ajtókkal, összeplakátozott üvegekkel, ajtajukban pár hajléktalan alakkal.

Beszélünk és felháborodunk, hogy a főváros kutyaganés, hogy nemhogy szóhoz nem jutunk a gépjárművek ricsajától, de lassan levegőhöz sem a kipöfékelt mérges gázoktól. Egyre kevesebb hely jut egy főre a tömegközlekedési eszközökön, de kikérhetnénk ugyanígy magunknak az egyszervolt üzletek felszámolását, ledózerolását is, mert nem tudom a kedves olvasó hogy van vele, de nekem igenis hiányoznak a kis közértek, amelyekből már csak elvétve talállok egyet-egyet. Az igaziból, az eredetiből, ahol az emberek köszönnek egymásnak, ahol az eladó nem akar, és nem is tud busás haszonra szert tenni, de ismeri a vásárlóit, hitelt ad nekik. A Boráros-téren már hiába is szeretnék egy fröccsre beugrani a kis kricsmibe, már hiába keresem a bádog üzletsort, hiszen megszűnt, nincs, mintha soha nem is lett volna, és a helyén most semmi sincs. Hiányzik, mert hozzá tartozott a mindennapjaimhoz, napjainkhoz. Bár biztos volt, aki morgott, hogy vannak, akik már korán reggel itt támasztják a pultot, hogy miért nem más épületet húztak fel itt, de ha jobban belegondoltak, belátták ők is hogy hiányérzetük lenne, ha hazafelé nem vehetnék meg ezt-azt.

Megértem én, hogy a pénz minden egyeseknek, a pénz mindennél és mindenkinél előrébb való, hogy piacgazdaságban élünk, hogy akinek pénze van, az véghez vihet minden tervet és disznóságot, mert én valahol bűncselekménynek gondolom azt, hogy csak azért nem tetszőnek és nem kellőnek titulálunk valamit, mert az államnak, vagy valakinek nem hajt hasznót. Pénzben pedig nem kifejezhető, hogy kinek és miért jelent sokat egy-egy cukrászda, vagy önkiszolgáló. A már előbbieken említett Boráros-téri önkiszolgálóban még kissrác koromban sokat jártunk édesapámmal, és bár sok emléket nem tudok pontosan felidézni akkori életemből, a fémtálcákra mégis emlékszem, a sorban álló ismerősökre, a kis pénztáros üvegalitkára, na és persze a zöldborsófőzelékre, amit érdekes módon soha sem ettem meg az óvodában, inkább méla undorral toltam arrébb, - és a rántott hús izére, amelyet azóta sem ettem.

Vádolhatnak persze azzal, hogy naiv, szentimentalista vagyok, hogy az idő megszépít mindent, azt is a szememre vethetik, hogy csak kötekedni akarok, és nem veszem észre, nem tudok megbirkózni azzal a ténnyel, hogy már nincs kereslet ezekre a boltokra, illethetnek a maradi jelzővel, mondhatják, hogy ébredjek fel, hiszen a 21. században irodák kellenek, csiribiri centerek, soppingok. Ezen hangoknak biztos igaza van, de még teljesen nem szomorodtam el, mert imitt-amott feltűnik egy százforintos bolt tőzsomszédságában egy kalapos, amelyről édesanyám beszél, hogy már akkor itt volt, mikor megkezdte az iskolát. Még áll a pipsó árnyékában a régi kis trafik, ahol minden apróságra képes voltam a zsebpénzemet költeni, egy-egy Mekdonáldsz háta mögött áll a cukrászda, ahol édesanyám először randevúzott édesapámmal, még áll a patyolat, ahova, emlékszem, sokszor vittük a szennyes ruháinkat. De akárhogy is, egyre kevesebbek azok a helyek, ahol elidőzhetünk,

gyermekünkkel kézen fogva mesélhetünk, regélhetünk, és látva a már a legmodernebb felszereltségű boltokat, elgondolkozunk, hogy talán igaz sem volt, amit megéltünk, a gyermek talán el sem hiszi, amiről értekezni próbálunk.

És, ha már az egyes szemeket irritáló, évtizedekig üzemelő boltokról és helyekről szónokoltam, és felettük morzsoltam könnyeimet, külön dolgozat témájául szolgálhatnának a mindennapjainkhoz éppúgy hozzátartozó emberek, arcok, mint a város képével összefonódó muzsikusok, akik a gangos épületekben adták elő napi rendszerességgel repertoárjukat, akiket nem kergettek el a lakók, nem vertek félholtra suhancok, akiknek akár még kulcsot is adtak, hogy bejöhessenek a házba. Minden lakó kötelességének érezte, hogy egy zsebkendőbe csomagolva legalább egy két forintost ledobjon Lacinak, (mert hogy nálunk ő járt) aki nem kiabált fel, hogy papír nincsen?, hanem megemelve kalapját, kicsit meghajlítva derekát, még húzott párat a hegedűjén, és ígérte, hogy holnap is jön, de egy nap ő is eltűnt, már nem jön. És ugyan hol vannak a régi grundok, a két ház közötti részek, ahol fiúk-apák focimeccseket vívtunk, amelyek helyén ugyancsak irodaépület áll. Reménykedem abban, hogy nem vagyok egyedül gondolataimmal, hogy másnak is vannak olyan helyei, ahova koncertre járt, ahol az első barátságok szövődtek, ahol az első csók elcsattant, ahol először verekedett egy lány kegyeiért, ahol házi rétest evett, és még folytatható lenne a sor, hiszen ahány ember, annyi emlék. Biztos élnek még olyan „Pál-utcai fiúk”, akik emlékeznek a különböző téri gyerekek csatáira, verekedéseire az iskola után, vagy akár előtt.

De ki ragadna ma már kardot és fegyvert, hogy megvédje a maga kis grundját, fatelepét, füves-kertjét, valamilyen szinten a saját emlékeit, a saját gyermekkorát? Ki lenne olyan bátor, hogy az életét is feláldozná azért, ami számára szent? Ahogy 49 évvel ezelőtt sokan tették?...

De reménykedem, hogy még olyan is akad, aki betér egy cukrászdába, 33 Stefániára.

Majdnem

Rólam? Írni? Minek, kinek, haggyon máá. Nem egy nagy vasziszdasz az én történetem, ha van egyáltalán ilyenem. Élek, ahogy tudok, ahogy engedik. Nem vágyom én sokra, elhiheti. Nézzen csak rám. Na látja. Nem kérkedek, mert nincs mivel. Hogy mégis miért ültem a dutyiban? Ááá, hosszú történet az, biztos nincs erre ideje. Nem siet sehova? Akkor hívjon meg egy, vagy két... de tudja mit kedves uram, olyan szimpatikus nekem, hogy magától három pohár jó bort is elfogadok. Ne, ne oda menjünk, az túl puccos hely nekem, meg ott nem is ismernek. Igen, igen oda. Ott legalább bárki megmondhatja magának kérdés nélkül is, hogy milyen áldott jó ember az a Gyula. Azaz én. Merthogy ez a nevem. Gyula. Nem szép név, de ez van. Mire változtatnám meg, meg ugyan minek, arra a kis időre. Hogy verekedős ember hírében állanék, hogy kötekedek? Most ugye csak viccel, ki akar velem kezdeni? Milyen joga van kéri számon az én múltamat? Persze, nem úgy nézek ki mint aki a kenyérre lehet kenni, meg nem is a hathúszassal jöttem, tudja ezt mindenki. De ha egyszer átvert az a nem is tudom milyen ember. Igen. És akkor mi van? Akkor is a börtönből szabadultam, de ne is kérdezze hogy melyikből, mert a franckarika sem tudja. Kint voltam, aztán kész. Csak annyit mondtam a kapuban, hogy a viszontlátásra, de nem gondoltam, hogy lesz is viszontlátás. Vissza-visszatérő vendég lettem. Ez jó vicc.

Beálltam egy kőműveshez, hova máshova, hiszen nem bűdös nekem a munka, főleg a kemény meló, tudok én emelni, hajolni, de hogy ember előtt hajtsam meg magam, azt már nem. Nincs nekem se Istenem, se emberem, aki jobb belátásra bírna. Meg van nekem a saját világképem. Nem köll a másé. Se pénzért, se jó szóért. Dolgoztam, tettem a dolgom, de a Sanyi, mert hogy így hívták azt a szemetet, hol késve fizetett, és akkor is kevesebbet, mint ami járt, mint amiben előre megegyeztünk, amire kezet is adtam. Szerződés nem volt, persze hogy nem, de ettől még lehet valaki tisztességes. Ahogy én. Ennyit kértem ennyiért, és mikor kellett és lehetett, tartottam is ezért a markomat. Nézze csak meg. Nem zongorista kezek ezek. Persze. Péklapátnak is lehet mondani. Már kiskoromban is nagyobb volt a tenyerem, mint a fejem. Hogy jól be is takartam vele a Sanyit? Hát igen, ez van. Nem tudom, nem is akarom nem megtörténné tenni. Nemhogy bocsánatot nem kért, nemhogy kamatokkal adta volna meg a fizetésemet, még ki is nevetett, semmibe vett, átnézett rajtam, hogy én ne ugráljak, nekem ne járjon a pofám, jó, jó, finomabban mondta: a bagólesőm. Hogy én börtönt viselt vagyok, akiben nem lehet bízni, akit ha kifizet tisztességgel, a végén még lelép. A vér, hogy, hogynem, a fejembe szállt, és nem is gondolkoztam, csak lekevertem neki egy isteneset, hogy ebből talán tanul. Hogy én nem tanultam az esetből? Miért, mert hogy segítettem egy régi jó havernak, cimborának? Hogy a kocsis csomagtartójába csempészett drog volt? És mondja már meg őszintén, honnan a fenéből tudhattam volna én ezt? Kiszopjam a kisizémből, vagy mi? Miért nem kérdeztem meg, hogy miért nekem kell vezetni? Miért tettem volna ezt? Miért kispistáskodtam volna? Régen láttam a cimbit, jól eldiskuráltunk, jól ismertem, tudtam hogy jó ember, olyan mint én, csak Laci. És hogy jó haverom Laci. Hát miért ő lenne a kivétel. Beültem a kocsiba, zsebembe gyűrve a pénz felét, az előleget, vagy ahogy mondani akarja. Beletapostam a gázba, és irány. Nem volt szerencsém. Lefüleltek a zsernyák, hogy ezeknek a fakabátosoknak sincs jobb dolga, mint hogy velem szórakozzanak. Miért nem képesek hasznosabban eltölteni az idejüket, mondja már meg nekem. Jó, jó, ez nem az ön kompetenciája, de én mit tehettem volna. Mérgesen kinyitottam a csomagtartót nekik. Hogy ezt miért nem előbb tettem meg? Mert akkor mi van, ha látom, hogy tele van fehér porral? Forduljak vissza? Mondjam azt a havernak, hogy bocs, de meggondoltam magam. Kösz, nem kérek ebből az egészből? Ezek után hogy néztem volna a szemébe?

Nem vagyok az a megfutamodós, elhiheti. Nézze, hát nem elfogyott a harmadik pohár is, és még nem lendültem bele. Persze nem vagyok egy nagy szószátyor, akarom mondani

szószátyár. Jobban szeretek csak csendben, csak halkan ülni, de amikor köll, az is meghall, akinek pedig nem kellene. Ne nézzen már naplopónak. Hogy a francba ne kerestem volna munkát. Kajtattam én, amerre csak tudtam, de priusom volt, vagy valami ilyesmim, és tudja az ábrázatom sem egy bizalomgerjesztő. Segítettem hát egy másik havernak, akit szintén Lacinak hívtak. Látja, hogy sok Laci haverom van, hogy nem hazudtolom meg magam. Cseretelepekre jártunk, én csak ültem a volánnál, amíg nem szólt illetve kérdezett, hogy szerintem mennyi palack fér el a kocsiban, én mondtam egy számot, de mégis többet zsúfoltunk bele, ami régi volt, egy csotrogány, mégis napjában több fordulót is tudtunk vele tenni. Hogy nem kellett volna segítenem, hogy jobb belátásra térhettem volna? Térjen meg aki bűnös, de ne én. Azt mondta apám is, hogy ahol és akinek tudok, annak legyek a segítségére, hiszen van ugye az az átkozott felebaráti szeretet, ugye. Talán mondjam azt, hogy mennyé má Lacesz a fenébe, ne zargass, hogy mit képzelsz te magadról? Pakoltam, tettem, vettem, és jól is kerestem. Hogy megint börtön lett a vége? Úgy látszik ez a sorsa a jó embereknek. Lassan azt kell gondolnom, hogy kint vannak a szélhámosok, a naplopók, a genszterek. Hogy mennyi jó és tehetséges fickó van odabent, azt el sem tudja maga képzelni, de ahogy látom, nem is akarja. Tudja mit csinálnának az olyanokkal mint a magafajta? Császármorzsát, kispofám. Nem sokáig lenne meg odabent. Sokan vannak, persze hogy, hajaj, akik ártatlanul ülnek, akiknek családja van, de hát miért lennének pont erre tekintettel, ha másra sem azok. De én nem nyeltem drótot, jól viseltem magam. Olvastam, gyúrtam, erősítettem magam, mert miért hagyja el magát az ember? Nem vagyok én elveszett egy klambó. Mikor szabadultam, mikor kijöttem, kiköltöztem a város szélére, a térkép szélére, ahogy apámék mondták, akiké a vikendház volt. Gondoltam, itt nem leszek szem előtt, itt nem fogok zavarni senkit, ne haragudjon, de hogy nem baszom majd a csőrét senkinek sem. Mert hogy vannak haragosaim, persze, de magam sem tudom, hogy miért. Persze rendeljen csak még egy kört, úgy kiszáradt a szám. És akkor már egy doboz cigit is vegyen. Öngyújtót is, ja. Miért hordanék magamnál, ha cigim sincs, maga észlényember. Ja, hogy miért ültem megint? Na ez jó kérdés. Tud maga, ha akar. Egy haver megtalált megint. Igen, igen. Laci volt a neve, és akkor mi van? Talán ismeri a történetet? Talán már hallotta valakitől, vagy nem is érdekli? Akkor meg mit gúnyolódik. Tehát: lejött, hogy most költöznek, nem tudják a bútorokat hova tenni, hogy nem férnének el-e a házban, én meg mondtam, hogy persze hozzák, és maradhatnak addig, amíg jónak látják. Meg is fizettek. Miért ne lehetett volna nekik húsz vagy mennyi motoros fűrésze, hifitornya meg tévéje. Ja, az a plazmatikus fajta. Hú de jól lehetett azon meccseket nézni, aranyapám. Azt mondta később ez a Laci, hogy áll az építkezés, mert hogy pénz szűkében van, szerezzek hát vevőket a cuccaira, ahogy ő mondta. Én meg hoztam a klienseket, akik vitték, mint a pinty a nem tudom hány wattos, meg átmérőjű cuccokat. Egyszer persze rákérdeztem, hogy mégis, honnan vannak a tévék meg az egyebek, de azt mondta, jobb, ha ebbe nem ütöm bele a kampós orromat, és én nem is ütöttem. Orgazdaságért kaptam pár évet, amennyit gyilkosok sem kapnak, aztán Pestre kerültem egy ismerős panziójába, mint portás. Voltak ott lányok, akik megkértek erre és arra, és ha egy-egy vendég fizetés nélkül távozott, jobb belátásra bírtam, mondván, hogy ez így nem lesz jó faszikám. Kitartottság lett az ítélet. Aztán kidobó lettem, miután megint ültem, már a jó isten sem tudja hány hónapot. Kölcsön adtam sokaknak, de nem kamatra, erről szó sincs. Ha kért mondjuk valami szerencsétlen tízezret, akkor jobb esetben másnap tizenötlet kellett jelentkeznie, mert különben. Voltam a szüleimnél is, akiknél senkit, jobban. Merthogy érző ember vagyok. Anyám erőszakoskodott, hogy csináljunk már egy közös családi képet, merthogy olyan kevés van, ha egyáltalán. Az én családomban elhiheti, hogy is hívják, na de mindegy is, tehát hogy nálunk egy megveszekedett bűnöző hajlamú sem volt. Voltak persze balhék, stiklik, de csak én ültem, és hogy ennyit, de ha az a kőműves nem szívózik, ha nem hozza ki belőlem az ördögöt, a rosszat, ha nem lök a bűn útjára, minden másképp alakul, és nem ülök börtönben. Ártatlanul. Majdnem ártatlanul, mert édesanyám is tudja, hogy jó ember

vagyok. Majdnem jó ember. Ezt az is megmondhatja majd, aki elolvassa ezt az ívét. Riportot? Ja, akkor aztat. De meg ne írja, hogy ki vagyok. Egyébként Gyula. Ha tudni akarja. És szomjas.

Megnyugvás

Két fehér kabátos munkás öltöztetett egy magas, őszes hajú hullát. A nagy márvány boncasztalon két ember is könnyen elfért volna. Akad is rá példa, mikor annyi volt a kórház alagsorába került és átirányított elhunyt, hogy ha nem fektetik őket egymás mellé, csak a földön találtak volna helyet számukra. A két ember bár nem tartoztak a rossz kedélyűek közé, talán éppen azért, mert máskülönben beleőrülnek munkájukba. De most mindkettőjükön valami levertség lett úrrá, nem tudtak nevetni, de még egy valamirevaló akasztófavaccet sem megengedni. Az sem dobta fel őket, hogy fizetésemelést kaptak, és az sem öntött beléjük lelket, hogy elkezdődött a naptár szerinti igazi nyár. Nem siettek. Más dolguk, munkájuk, vagy ahogy ők mondták egymás között: páciensük nem akadt.

Levetköztették a névtelent, bár a ruhaként hordott rongyok nem egyszer csomóban hullottak le. Nadrágját egy foszladozó madzag tartotta, zoknijá felemás volt, mindkettőn öklömnyi lyuk. Talán ezért sem lopták le róla a szállón. Cipője nem volt, csak egy spárgával szorosra kötött újságsomag. Zsebeiben egy sárga borítékban egy képet találtak, rajta két gyermekkel, egy asszonnyal, és egy férfival, akik boldogan néztek az objektívbe és a világba. A férfi a hulla is lehetett volna, de semmi jel nem utalt arra, hogy ez így van. A ruhákat egy kályhába dobták, és mint akit büntudat nyomaszt, alágyújtottak. Több kincse sem volt, mint az a pár rongy, összekukázott, mások által levetett holmi, és ők most ettől is megszabadították, ezt is elvették tőle, és átadták az enyészetnek. Az sem vigasztalta őket, hogy új ruhát fog kapni. Olyat, amilyet lehet, hogy életében nem hordott, amit lehet, hogy erőszakkal sem tudtak volna rátukmálni. Ezt a fiatalabbnak köszönhette, aki saját szekrényéből hozta a ruhát, mert sehogyan sem viselte volna el, ha azt adják rá, amit minden névtelenre.

Egyikük rágyújtott és hosszan mustrálni kezdte a névtelen testét, aki kiállított viaszbábuként hevert, mint minden hajléktalan megtestesítője. Testét kék-zöld foltok csúfították. Hegek, horzsolások burjánzottak rajta. De már ők ketten sem tudják meg, hogy honnan vannak, miként, kiktől szerezte őket. Izmos, masszív test volt, aki talán több évet is kihúzhatott az utcán, a csonttörő téli estét, vagy nyarat, mikor több hajléktalan vesztegette életét a legyengüléstől. Igazi kérges, lapát, munkás keze volt, amelynek útjába egyikük sem igen szeretett volna kerülni, pedig mindkettőjük markos legény hírében állt. A fiatalabb próbálta kitalálni, hogy milyen munkával kereshette a betevőjét, a kenyérre valót, mielőtt az utcára került, a maga, vagy más körülmények miatt. Kedve lett volna lefénnyépezni, vagy lerajzolni, mert ilyet még nem látott, pedig nem egy élettelen kezét markolt már meg, mint aki a hulláknak mond köszönetet, hogy van munkája. Végigmosta szivaccsal a bőrt, és a piszkos vizet lecsurgatták az asztalon levő vízvezetékcsájba, majd megfogták a vállait, felültették, és lemosták a hátát is, ahol több, hosszan elnyúló csík éktelenkedett. Az egyikük fésűt vett elő, benedvesítette, és többször végigsimította az ősz, de dús hajkoronán. Középen elválasztotta, de kedve lett volna megkérdezni, hogy hogyan hordta. A képet vette segítségül, és az ott mosolygó fiatalember haját használta modellnek. A gyászkeretes körmeit levágták, és arcát megborotválták. Furcsa lehet ilyet mondani, de egyre jobban kezdett hasonlítani egy úriemberhez, aki egyre kevésbé egy ősember benyomását kelti. Legalább tíz, de inkább tizenöt évet fiatalodott, még akkor is, ha testőrája leállt, és megszűnt számára az időszámítás. Ahogy nem tudták nevét, úgy azt sem, hol és mikor született. Az információ csak annyi volt róla, hogy rejtélyes körülmények között halhatott meg, biztosan nem természetes úton. Lehet, hogy agyonverték, más eshetőség nem nagyon akadhatott. Volt, aki csatornában lakott, és egy éjszaka eltört egy forróvíz vezeték, és elevenen forrázta le a szerencsétlent, akinek eszmélni sem maradt ideje. Megfogták a kocsit, és az ajtó felé tolták. A kocsi nyikorgott, és bár idejét sem tudják, mikor olajozták meg, most mindenesetre megtették. Kötelességüknek érezték.

Az idősebb kitérte az ajtót, de a fiatalabb megállt, és visszatolta. Az öreg nem tudta mire vélni a dolgot, a fiatalabb viselkedését. Gondolta, hogy megfélelkeztek valamelyik fázisról, nem mintha nem lett volna mindegy a számára, hiszen ki nézné meg ezt a névtelent, aki legfeljebb egy sorozatban gyártott fakesztet kap. A fiatal előhalászta a mellényzsebébe tett képet, és belecsúsztatta a halott kezébe, és rászorította az öklét, hogy senki el ne vehesse tőle. Mintha csak bízott volna benne, hogy a túlvilágon legalább lesz mibe kapaszkodnia. De nem is ez lepte meg az öreget, hanem az, mikor a fiatal a hulla fölé hajolt, és mint egy apa a gyermekét, homlokon majd arcon csókolta, és elköszönt tőle. Mint egy olyan embertől, aki nagy utazásra készül, akit már soha többé nem láthat, ha csak nem a visszatérő álmaiban. Ha ezt nem teszem meg, úgy érezném, hogy bűnt követtem el, hogy ugyanolyan könnyel viseltettem volna vele szemben, mint azon emberek, akik nem hogy pénzt nem adtak neki, de még ki is gúnyolták, megalázták, leköpték, semmibe vették, csak azért mert a sorsa úgy alakult. Nem tisztzem eldönteni, hogy miért lett számkivetett, az alsó tízezer tagja, munkásszállók, és aluljárók vendége, de azt hiszem, annyit minimum megérdemel, hogy ha az életében nem is, halálában tisztességesen bánjunk vele. Felőlem. Vonta meg vállát az öreg, és zavartan végigsimította a szakállát, talán, mert hogy ő is ezt tette volna szíve szerint. Most már vihetjük. Mondta a fiatal, akinek egy mosoly is átfutott az arcán, mert örömmel töltötte el, hogy megadhatta a végtisztességet egy olyan embernek, aki Ember volt, akkor is, és annak ellenére, hogy sok ezren, tízezren levegőnek nézték. Pedig neki is ugyanolyan álmai, vágyai, céljai voltak mint bármelyik *normális*, teljes értékű magyar állampolgárnak.

Éjszaka, a lefekvés előtt a plafont bámulva elgondolta, hogy mit fog majd gondolni születendő gyermeke, ha elmeséli neki ezt a történetet. Meg fog-e borzongani, elfordítja a fejét, hogy hallani sem akarja, és figyelmezteti, hogy nem érdekli és hagyja abba, mert az étvágya és az életkedve is elmegy. Vagy pedig érdeklődéssel hallgatja, mint aki igazán büszke lehet édesapjára. De mielőtt erre maga adott volna választ önmagának, már az egészséges emberek lélegzetével aludt el.

Minek venni

Minek is venném én komolyan az életet, édes egyetlen gyermekem, ha így is, úgy is, de nem úszom meg élve. Választ persze nem várt sokszor feltett kérdésére, és én tartottam magam ahhoz, hogy néma maradtam, nem törődve azzal, hogy ezzel megerősítem édesapám nem túl velős életfilozófiáját. Inkább csak a lábam elé néztem, orra ne essem az aljnövényzetbe, amin éppen átgázolni próbáltunk.

Hétvégenként mindig magával hozott, eleinte persze rángatott az erdőbe, ami addig nem is igen érdekelt, nem igazán tudta megmozgatni a fantáziámat, mert ugyan mi érdekes és a figyelmemet felkeltő dolog lehet, hiszen csak fa fa hátán, nem több, és persze az átláthatatlan sötétség. Édesanyám amúgy is óva intett attól, hogy akár csak a közelébe merészkedjem, vagy azt vegyem abba az üres fejembe, hogy ott üssem el az időt, hiszen jobb kikapcsolódást is találhat egy magam korabeli gyerek, mint hogy egy erdőben vesszen oda. Bár nem részletezte, hogy mire is gondol, hogy miért is vesznék oda, vagy hogy volt-e már aki ezt tette, mármint hogy odaveszett, de sejtettem, hogy valamit nagyon elhallgat, valamiről úgy gondolja, hogy még jobb nem beszélni. Biztos, majd ha annyi idős leszek, meg ha megkomolyodom, persze ha mindezt megéli. Nem is igazán forszíroztam a dolgot, nem ellenkeztem, mert kedvem sem igazán volt hozzá. Nem is tudom miért figyelmeztetett. Ő tudja.

Azt meg édesapám tudja, hogy mégis miért hurcolt magával szinte szertartásszerűen, és hogy mindezt miért kellett titokban művelnünk. Eleinte fel sem tűnt, hogy mindig beljebb és beljebb kajtattunk, mindig messzebbre merészkedtünk. Azt mondta, hogy ez a mi kis titkunk, ez olyan férfi dolog, amihez anyámnak semmi köze, ő csak ne üsse bele az orrát olyanba, amihez nem konyít, nem ért, és amúgy is. Hogy apám mihez ért, és hogy mihez konyít, nem akartam feszegetni, mert hiszen semmi tapasztalatom vagy összehasonlítási alapom nem volt, vagy ha mégis, akkor csak annyi, hogy kétbalkezes volt, balfasz, nagyapám kedvenc szavajárásával élve. Ha nagy ritkán belevágta a fejszéjét bármibe is, minimum hogy balul sült el, de legalábbis kisebb tragédia kerekedett belőle. Volt, hogy valami ivócimborája megdobta egy könyvvel, ami borgőzös elmondása szerint az aranycsinálásról szól, és amit olcsón megszámít édesapámnak, aki kapva-kapott ezen a soha vissza nem térő ajánlaton, mint minden más ostobaságon, és az utolsó forintokat kaparta össze a befőttes üvegből, amit aztán kivágott a szemébe, hogy az már úgy sem köll, hiszen nemsokára tejjel és mézzel folyó Kánaánt varázsol hármunknak, és tovább nem kell itt nyomorognunk ebben az ótvarmocsokban, ahogy a házunknak nevezte. Anyám már csak arra ért haza, hogy apám mojol, szöszöl, ötöl-hatol, kotyvaszt, kavar és kever, kimér, lemér, és izgatottan dörzsöli össze két tenyerét. Mindenesetre majdnem elszállt az egész ház, mint a győzelmi zászló, örülhettünk, hogy apám kisebb zúzódásokkal megúsza, és egy időre felhagyott a kísérletezésekkel. Aranyunk nem lett, illetve ami volt, azt édesanyám beadta a zaciba, mert hogy idióta ökörködésből nem lesz betevőnk, ahogy a konyhában megvallotta nekem, miután vizes borogatás tett apám homlokára, és megigazgatta a takaróját. Miután apám felépült, továbbra is hurcolt magával az erdőbe, és mind gyakrabban siránkozott, hogy mennyire magányos, magára maradt, hogy őt nem érti meg senki, aki meg megérthetné, az csak gátolja abban, hogy nagy ember legyen. Hogy mivel akart kitűnni, nem részletezte, én meg bele se mertem gondolni. Mert hogyan is lenne képes valaki, mondjuk az eszével kitűnni, mikor hamis értékpapírokkal megy a bankba, vagy amikor tíz perccel azután akar rabolni, mikor bezárt az épület? Persze addig próbálkozott, hogy nem kerülhette el a börtönt, de hogy miért csukták le, arról csak halvány sejtéseink lehettek anyámmal. Mindegy is. A két évet leülte, és sokszor hányta anyám szemére egy-egy kiadósabb és szaftosabb hajbakapás után, hogy visszavágyik a négy fal közé, mert még mindig jobb volt odabent, mint itt.

Egyetlen szórakozása az volt, hogy mesélt nekem a bent történetekről, hogy hogyan fürdették meg őt is, mint újoncot, jéghideg vízzel, hogy hogyan verték félholtra a slaggal az örök, hogy hogyan próbálta betörni a cellatársa, hogyan próbálta meg rábírní, hogy legyen a csicskása, az ő kis köcsöge. Engem persze nem kérdezett meg afelől, hogy mindez érdekel-e egy csöppet is, de ha erre van ingere, hát járassa a száját, addig sem iszik, addig sem anyámmal pöröl olyan faszágokon, mint hogy miért nem féllágy a tojás, hogy miért nem hidegebb a sör, vagy hogy miért nem kék az ég, mert ha egyszer neki jó kedve van, bassza meg, minimum hogy kék az a kurva ég, hogy csessze meg.

Érdekes. Az erdőben nem használt ilyen szavakat, sőt, mindig kedvesen viselkedett, olybá tűnt, mint egy régi barát, akivel vérszerződést kötöttünk, hogy nem pofázunk arról, ami itt történik. Állítólag egy sittes haverja fecsegte ki neki, hogy ebben az erdőben ásta el a szajréját, amit azóta is hiába követelnek rajta a zsernyákók. És hiába is ütök, meg verik, mint a répát, belőle egy szót ki nem szednek, hogy rohadjanak meg. Hogy pontosan hol lehet a zsákmányt, fingja sincsen, lövése sincs, ahogy dunsztunk nekünk sem volt. Apám egyszer itt, másszor ott ázott, de nyomára sem akadtunk semminek. Próbált néha a haverja eszével gondolkodni, de úgy se mentünk sokra. Egyszer, mikor már feladni látszott a küzdelmet és a hiába valónak tűnő harcot, egy kút gazzal benőtt kávjára esett a szeme, és vadul vetette rá magát, hátha az a hülye ipse ide rejtette a motyóját. A káván egy jó hüvelyk vastag betonlap virított, amit apám csak nagy nyögések, és erőfeszítések árán tudott éppen annyira arrébb tolni, hogy beférjen a résen. Lelkemre kötve, hogy el ne mozduljak onnan, magával hozott egy kötelet, és egy zseblámpát. A kötel egyik végét egy kivágott fatörzshöz kötötte, a másik végét ledobta a mélybe. A fejszét, amit azért hozott, hátha egy ládát kell szétverni, a kút oldalához támasztotta. Lassan eltűnt a sötétben, már csak a feje búbja látszott ki, mikor odanyújtottam neki a lámpát. A kút már régen kiapadt, és a kötel csak fogyott és fogyott, azt hittem már, hogy soha nem ér a fenekére. Egy kis csend után, örömittasan kiáltott fel, hogy talált egy ládikát. A ládát rákötötte a kötelre, hogy majd kihúzom, és utána visszaengedem a kötelet, és majd kimászik. A ládát fel is húztam, de a róla lecsomózott kötelet eszem ágában sem volt visszadobni, inkább levágtam a fatörzsről, és úgy ahogy van, a kútba dobtam, vegye hasznát, ha tudja. A ládát egy csapásra szétvágtam, és a pénzt a kabátom zsebeibe gyömöszöltem, a baltát meg elhajítottam a fenébe. Apám hangja egyre erőtlenebb volt, sejtette, hogy felőlem ott rohadhat meg, ahol van, ez a mi titkunk marad. Anyámnak beadtam a mesét, hogy a pénzt az erdőben találtam, és bár féltem, hogy felképel, hiszen nem egyszer beszélt a lelkemre, de a pénzt megpuhította a szívét. Hogy hol van a jó édes apám, csak másnap reggel kérdezte meg, addig jól elvult az ágyra kiszórt, és ott számolgotott bankókkal. Megvontam vállam, hogy lövésem sincs. Nem látszott rajta, hogy különösebben érdekelné apám hogyléte, de azért fájlalta, hogy nem találja a fészkerben a kötelet, mert mire fog teregetni, vagy ha megkerülne apám, mérgébe mire akasztaná fel. Nem csak pénzzel, de egy megvilágosodással is gazdagabb lettem, hiszen eddig nem is gondoltam, el sem hittem, hogy az ember szükség esetén mennyi mindent megbocsát magának. Még egy apagyilkosságot is. Ez van. Minek is venném ezt komolyan.

Napfényes délután

*Nem szólok, rágok csak, s nyelek,
csak rágok, csak nyelek.*

Alföldi Mátyás nagyon szerette a gyomrát, ez közismert volt az óbudai munkanélküliek körében. Alföldi szebb és jobb napokat is látott, de ez már elenyész az idő homályában, és már csak egyedül ő hiszi el, hogy ez igaz volt, -hiszen az utóbbi időben inkább csak rosszat kínált neki tálcán az élet. Neve bár azt jelentené, hogy Isten adománya, de ezen csak gúnyosan kacag, hiszen adományból nem sokat tud összekaparni, és ami örömet, biztonságérzetet nyújtott egykor számára, azt szép lassan mind elvesztette. A felesége elhagyta, mondván, hogy ő jobbat és többet érdemel annál, mint hogy reggel elköszön félálomban tőle, majd este holtfáradtan, és holtrészezen az ágyba dőljön mellé. Régen nem is hallott felőle. Egyszer rávitte ugyan a lélek és a kíváncsiság, hogy mi van azzal az asszonnyal, akivel majd két és fél évtizedig együtt élt, de az egykor volt közös lakásuk ajtaján már másik név éktelenkedett. Mintha soha nem is élt volna itt. Mintha negyedszáz év eltűnt volna.

Szerzett magának egy kis lakást, de ezt is úgy veszítette el, mint feleségét, és gyermekeit, akik nem keresték, tudomást sem vettek róla, szégyellték, nem is hozták szóba iskolatársaik, barátaiak előtt, pedig amit tudott, megadott nekik. Örömet csak az evésben látta kiteljesedni. Más elkártyázta, vagy elitta a napi alamizsnát, ő inkább a gyomrát szerette kényeztetni, bár sok betevőre nem igen jutott, mert bár segélyért folyamodhatott volna, de nagyobb volt a büszkesége annál, mintsem hogy sorban álljon, kuncsorogjon, hogy megalázza magát.

Sokszor azt is szégyellte, hogy egy kalap, egy pohár, vagy egy kiterített zsebkendő mellett kuporogjon, és azt lesse, hogy szégyenből, jó érzésből, ki hajít oda neki valami aprót. Így alkalmi munkásként árulta magát, legtöbbször a Moszkva-téren, kínálgatva egykor volt nagy erejét és munkabírását. Hol ruhákat gyűjtögetett a zsákjába, hol műanyag és papírdobozokat, abban őrizve kincseit. Ha szerencséje volt, és ha az eső sem esett, Pasaréten egy-egy fűnyírást is el tudott vállalni. De olyan hívságos étteremre nem futotta „keresetéből”, mint az alkalmi megbízóinak, akik bár szépen megfizették a kert rendbetételéért, de arra nem vették soha a fáradságot, hogy megkínálják egy behűtött sörrel, vagy hogy ebédidő tájt megvendégeljék. Mégis mindig vágyott egy családi hangulatú önkiszolgálóra, terített asztalra, ahol késsel és villával szedhet magának az ételből. De maga sem hitte, hogy mindez valóságos formát ölthet. Pedig Óbudán, közel ahhoz a helyhez, ahol éjszakánként meghúzza magát, Önkiszolgáló nyílt. A *kényszervállalkozó*, aki ebbe az üzletbe vágott, nem is sejtette, hogy mennyire eltalálta Alföldi álmait, vágyait. Kinyöghető áron jóízűen megebédelhetek, gondolta, bár eleinte ódzkodott attól, hogy ajtót nyisson, de az éhség mégis rávitte, bár a szíve a torkában dobogott. Eleinte nem is mert hinni a szemének: a fal mentén kiszolgáló pult, amely előtt tálcával elhaladva lehet az étek között válogatni... maga a csoda!

Alföldi közelebb lépett, s szakértő szemmel mustrálgatta a kínálatot: rántott borda, vesevelő, sült kolbász, főtt és sült krumpli, tojásos bab, csirkepörkölt, aztán odébb: képviselőfánk, császármorzsa, lekváros palacsinta, sőt, de hisz' ez már tényleg hihetetlen: szilvás gombóc, még hozzá jókora halmokban. Egyik lábáról a másikra állva kivette zsebeiből kezeit, majd egy pillantást vetve rájuk, beletörölte a nadrág szárába, és bár ettől semmivel sem lett tisztább, úgy érezte, megadta a tőle telhető legnagyobb tiszteletet a helynek, és még egy törött fésűt is előhalászott, hogy végigsimítsa haját. Tisztára, mint a Burger King, gondolta, csakhogy az bizony a fiataloknak való, akik képesek kiadni több száz, vagy ezer forintot is egy-egy műanyag ízü menüért, ami jóformán egy cukorbombával ér fel.

Árak- tényleg az árak, futott át hirtelen az agyán. Erre nem is gondoltam, egy pillanatig megijedt, mert hogy sajnálta volna, ha nem fogyaszthat semmit, ha szégyenkezve kellene

tudomásul vennie, hogy a zsebében csörgő aprópénzből nem futja semmi értékelhetőre. Nem szeretett volna sem hátat fordítani, sem elnézést kérni, mondván hogy csak nézelődik, és majd visszatér. Lopva körülnézett, hol lát kifüggesztve valami étlapfélét, mint ahogy a régi időkben volt szokásban, de nem látott sehol. Ha riadt, megfélemlített ösztöneire hallgatott volna, most visszafordul, de a jó ebéd iránti vágya ezúttal erősebb volt a menekülés ősi ösztöneinél. Kis bizonytalan és ijedt keresgélés után rálelt az ételekre, és áraikra, amik a falon függöttek színes és ízléses fényképek formájában. Alföldi megörült, megnyugodott, hiszen az árak tűrhetőek, a zsebére szabottak. Ha jól számol, akár két menüre is futja, sőt, ha jól gazdálkodik, egy-, de akár két fröccsöt is leguríthat az ebéd után, kedvenc törzshelyei egyikében, a Két Pisztolyban. A pénztárosnő mint egy csúf pattanást, vagy mint egy szemétkupacot nézte, de mindez nem tudta komolyabban érdekelni, sőt borraivalót is adott, és egy széles mosolyt is megengedett magának, hiszen ez az ő napja volt, amit nem ronthat el holmi öregecske, vézna, beesett arcú, színtelen ábrázatú, csontkeretes szemüveg mögül bámuló megkeseredett asszonyiség. Odasietett az időközben kiszemelt, legszebbnek talált asztalhoz, és helyet foglalt. Kezébe vette a kést, meg a villát, s hirtelen ismét úriembernek érezte magát: Bizonyos Alföldi Mátyásnak, óbudai újságírónak, akinek sínen van az élete, és általános megbecsülésnek örvend, nem pedig egy névtelen csavargónak, aki kukáról-kukára jár. Bizonyos Alföldi Mátyásnak, akit a város lakói rendre felkeresnek személyesen, vagy telefonon, gondjukkal, bajukkal, kérésükkel, mert tudják, hogy rá bizton számíthatnak. Most nem egy Nagybüdössenki volt, aki kóbor kutyákkal harcol meg egy-egy falatért, nem egy Húzzelinnentakarodj, aki parkokban alszik, és alkalomadtán maga alá vizel. Alföldi Mátyás most azonban úr volt, igazi úr, még ha csak erre a röpke időre is, amíg az imént kifizetett ebédjét elfogyasztja. A zsákját maga mellé rakta a földre, majd kényelmesen elhelyezkedett, az életlen késsel elnyiszatolta a tenyéryi hússzeletet, villára tűzte, de még mielőtt a magáévá tette volna, még mielőtt átadta volna magát a semmihez nem hasonlítható élvezetnek és gyönyörnek, szakértő szemmel vizslatta végig. Szép, jól átsült, friss és zamatos hús benyomását keltette, A látszat pedig - nem úgy, mint annyiszor - most nem csalt! Igazán elsőrangú volt. A következő falatoknál már nem vizsgálódott, nem pazarolta holmi nézelődésre az idejét, inkább beburkolt mindent, amit maga előtt látott, és amit most nem vesz el tőle senki, amit nem kell megosztania se emberrel, se állattal. Előbb a rántott húst, a prézliskrumplit gondosan arányítva hozzá - aztán pedig a palacsintát, feltéve ezzel a koronát a királyi menüre.

A nyugalom, és a megelégedettség lett rajta úrrá. A szalvétával gondosan letörölte a száját, hátradőlt a széken, és élvezte, ahogy a tavasz első sugarai utat törnek az önkiszolgáló üvegein. Sütkérezett a boldogságban. Olyan valószerűtlennek tetszett mindez, hogy meg sem lepődött mikor egy súlyos kéz nehezedett a vállára.

Ez nem a máltai szeretetszolgálat, és nem is egy hajléktalan szálló, kedves uram. Nem tudom, mit képzelsz magáról. Attól még, hogy fizetett, és megebédelt, nem érezheti feljogosítva magát arra, hogy itt sziesztázzon. Az árban nincs benne az itt alvás. Legjobb, ha összeszedi a cókmojkját, és záros határidőn belül távozik. Még csak pár napja nyitottam, de nem szeretném már most az elején elveszíteni leendő vendégeimet. Ahogy elnézem magát, több pénze nem igen van, így legjobb ha elhagyja a helyiséget.

Alföldi megalázottnak, megtiportnak is érezhette volna magát, össze is omolhatott volna, de nem tette, hiszen élete már évek óta romokban hever (nagy valószínűséggel, már véglegesen), így nem sértődött meg, nem ment öltre. Alföldi tehát nem tett mást, mint észrevétlenül lenyelte ezt a "békát" is. Felállt, udvariasan elköszönt, nem mulasztva el megemlíteni, mennyire meg volt elégedve a kosztal, s - a körülményekhez képest - szinte elegánsan távozott.

Nem akarta magát e helyen megutáltatni, mert tudta, hogy időről-időre ide vissza fog térni, ahol ha rövid időre is, ha röpke percekre is, de úriembernek érezheti magát. Legfeljebb

rövidebbre kell szabnia ezt az élvezetet. De belátta: jóllakva és boldogan itt szívesen hajtaná fejét örök álomra. Hogy a többi már a tulaj gondja legyen.

Notóriusok

1.

Igen uram. Lehet, hogy önt meglepi, de ha kell, én eskü alatt mondom magam hajléktalannak, ami valljuk be, most a kisebbik rossz, hiszen bár nem úgy nézek ki, de egy átkozott gyilkos is vagyok. Azzá lettem. Ne is kérdezze, én sem értem. Nem tudom megmagyarázni, hogy mi vitt rá előbb, hogy kioltsam egy ember életét, és hogy utána fel is jelentsem magam. Talán az az átkozott természetem az oka mind a kettőnek. Hogy még ilyet nem láttak és hallottak eddig? Hogy valaki önként jelentkezik? Hát akkor én az egyetlen kivétel vagyok. Nem szégyellem. A tettem viszont annál inkább. De ha már meg nem történtté tenni képtelen vagyok, hát legalább a méltó büntetést kapjam meg érte. Nem kérek én méltányosságot, nem keresek mentő körülményeket, enyhítő dolgokat. Ami történt, megtörtént, és szórul-szóra úgy, ahogy tollba mondtam az imént. Nem tettem hozzá, és nem is vettem el. Van is az én eszembe, hogy kiszínezzem a történetemet. Ha akarja, elmondom sokadszorra is, azon már ne múljon. Könnyíteni nem könnyíték a lelkemen, de önök talán végre elhiszik, amit mondok. Lehet, hogy nem nézik ki belőlem, de bizony, ha rávisz a nélkülözés, nem bűdös nekem a meló. Aznap egy külföldi munkából jöttem haza, és első utam azért sem egy kocsmába vitt. Lementem a rakpartra, kiszellőztetni a fejem, megcsodálni a Dunát. Merthogy ritka szép egy folyó, még akkor is, ha ritka mocskos. Engem mindenesetre még így is le tud nyűgözni. Annyira el tudok merülni mellette, hogy megszűnik a múlt és a jövő, nem érzek semmi fájdalmat. Nekem ez a drog maradt.

Szeptember kilencedikén ott ülök tehát, egymagamban, és először nem is figyeltem fel rá, hogy áll mellettem valaki. Egy középkorú pasi volt. Lövésem sem volt, hogy mit akart. Mindenesetre bemutatkozott, Norbi néven, és persze pénzt kért. Azt mondta, hogy csak kölcsön, hogy egy napig. Ígérte, hogy kamatostul adja vissza, meg hogy bízhatok benne. De én nem néztem ki belőle semmi jót. Nem vagyok egy kötekedő manus, de bevallom, szóváltásba keveredtünk, elhangzott egy-két keményebb mondat is. Ez a Norbi gyerek nem sokad vesztegette az időt, és ahogy voltam, tarkón rúgott. Annyira begurultam, hogy magam is meglepődtem, de már nem tudtam megálljt parancsolni a jobb öklömnek, és kétszer is az arcára sóztam. Hirtelen meg is sajnáltam az ürgét, annyira eltorzult az ábrázata. Elvesztette az egyensúlyát, én meg mindhiába próbáltam meg elkapni. Véres arcával a vízbe esett. Nem tudom mennyi idő telhetett el, de én csak álltam tehetetlenül, bámultam az élettelen testet, ahogy ide-oda veti a víz. Mikor feleszméltem, olyan ijedtség lett úrrá rajtam, hogy amilyen gyorsan csak tudtam, kereket oldottam. Nem néztem se előre, se hátra.

Maga is jókat kérdez. Nem tudom, hogy pontosan hol történt, még a pontos időt sem. Este volt, annyit tudok, vagy legalábbis esteledett. Lehet, hogy mindez életszerűtlen, de ha megengedik, én azért is kötöm az ebet a karóhoz. Személyleírást is adok. Jól emlékezem a kéregetőre. Úgy huszonhét és harminc év közötti lehetett, úgy 180 magas, vékony testalkatú, rövidre vágott hajjal. Valami világos póló volt rajta. Hogy őszinte legyek, elég viseltesnek tűnt, ahogy a kék farmernadrágja is szemetesbe való volt. Egy táska volt a vállán, azzal együtt dőlt a Dunába. Lehet, hogy bökkenőnek bökkenő, hogy ilyen ember nem került elő, de mit tegyek? Ha rajtam múlna, megkeresném. Hogy az eltűnt személyek listáján sem szerepel ilyen fazon? Ezt nem is értem. Nem hiányzik senkinek az a fickó? Nem tűnt fel senkinek az eltűnése? Szép kis emberek vannak. Bár, ahogy jobban meggondolom, talán jobb is ez így, hiszen nem kell bosszútól tartanom, attól rettegnem, hogy egy éjszaka rám törik az ajtót, és megfojtanak, vagy egyszerűen golyót repítenek a hülye fejembe. Ki tudja, hogy ki volt és mivel foglalkozott ez a Norbi. Jobb, ha ezt sem tudom meg. Hogy bűncselekmény

megalapozott gyanúja híján szélnek eresztenek? Nem is tudom, hogy hálás legyek, vagy a végsőkig elkeseredett. Hogyan számoljak így el a lelkiismeretemmel, hogyan nézek mások szemébe, vagy a tükörbe? Nem tehetik ezt velem. Értsenek meg, gondolják magukat a helyembe, még ha ez több is, mint lehetetlen.

Az alábbi furcsa ügyirat azóta a területileg illetékes béerefká-ra került, ahol nem tudtak mit csinálni, hát elrendelték a nyomozást. A rendőrök találtak is egy holttestet a Dunában, Százhalombatta magasságában, ám a majd 190 magas, sportos testalkatú, tar kopasz, 35 év körüli férfi köszönő viszonyban sem volt az önfeljelentő által leírt Norbival. A bejelentést ahogy van, komolytalanul is lehetett volna venni, ha nem a béerefkáról lenne szó. Így ki kell vizsgálni, hogy valójában mi történt. Mindenesetre nem lehet azt mondani, hogy hétköznapi ügygel állnánk szembe. Nyomoznak ugyan a sértett után, de ez ideig nem sok sikerrel jártak, és tartanak tőle, hogy nem is jutnak sikerre. Pontosítottak a bejelentő által adott információkon, és jelenleg szemtanúkat keresnek. Fogalmuk sincs, hogy a sértett valójában életét vesztette-e, vagy csak az eszméletét veszítette. Az is előfordulhat, hogy kiűszott a partra, hogy volt ereje és lélekjelenléte, és képes volt megkapaszkodnia valamiben. Mindenesetre, száz szónak is egy a vége: mindaddig, amíg nem kerül elő, vagy büntényre utaló nyomra nem bukkannak, addig megalapozottan nem gyanúsíthatják S. Lászlót, bűncselekmény elkövetésével, és akárhogy is szeretné, nincs lehetőség az őrizetbe vételére sem. S. Lászlónak papíron ugyan van egy Dunavarsányi lakcíme, de mint kiderült, lassan hat éve nem lakik már a Wesselényi téren. Egy férfinak adta el a lakást, aki az édesanyjával osztja meg László volt lakhelyét. Az idős asszonynak elege van Lászlóból, merthogy képtelen volt kijelentkezni, és az összes levelet, hatósági idézést neki címezik. Fogalma sincs, hogy hol lakik László, nem tudja, hogy mit csinál, miből él, de abban biztos, arra mérget is venne, hogy nem normális.

A rendőrök rábukkantak László nagymamájára is. László éppen a nyolcvanas éveit taposó nagyinak segédkezett a ház körüli munkába. A kedves matrónának lövése sem volt arról, hogy az évekkel ezelőtt árván maradt kisunokája rossz fát tett volna a tűzre, ezért is vonta félre a látogatóit László. Elhihetik, hogy nem vagyok bolond, hogy magam alatt hasogassam a fát. Nem találtam ki a történetet. Úgy volt minden, ahogy a rendőrségen elmondtam. Ne is nagyon kérdezzenek többet. Vitakoztunk, elfajult a dolog, ennyi. Nagyon rosszul esett, ezért is vitt rá a lélek, hogy elmeséljem, de már úgy ahogy, túltettem rajta magam. Ha élve és épen kerülne elő a tag, én bizony meghívnám egy jó hideg pofa sörre, és elnézést is kérnék. Viszont ha kimúlt, akkor nagy a baj.

2.

László fia mit sem tudva édesapja hihetetlen kalandjairól (évek óta nem látták egymást) egy héttel a történetek után a béerefeké életés zsaruinak bevallotta, hogy eltette láb alól a rajongásig szeretett édesanyját, aki bár amit tudott, azt megadott neki, de akkor és ott, a Csepi bisztró előtt pusztá kézzel leütötte felmenőjét, majd a Duna-partra vonszolta, és a folyóba hajította. Azzal magyarázza tettét, hogy túl akart adni az anyja lakásán, amin aláírást hamisítva meg is tett. Képes volt kérés nélkül is térdig gázolni a Dunában, hogy megmutassa a hitetlenkedő nyomozóknak, hogy hol tűnt el, hol látta utoljára édesanyja testét. Később füllentésnek mondta vízbe lökéses meséjét, és előadta újabb verzióját, miszerint feldarabolta és megette az anyját. László fiának csupán a vallomása alapozta meg a bűntény gyanúját, és mivel megállapították, hogy a fiú megrögzött hazudozó, az ügyészség nem emelt vádat ellene. Az eltűnt asszony azóta sem került elő, csakúgy, mint László, a fia és a nagyanyja sem.

Póráz és rablánc

Áprilisig nem is tudtak egymásról, hogy él-e a másik, vagy sem. De a véletlen összehozta őket az egyik Kőbányai nagyáruház bejáratánál. A váratlan találkozásnak nem lehetett tudni, hogy melyikük örült, melyikük nem, mindenestre a nagy alkalomra ott helyben koccintottak, egy leértékelt üveg borral. Nem is maradt a hét deciből semmi. Még jó, hogy egyet fizet, kettőt vihet akció volt, így jutott és maradt is. Mit szólnál hozzá, ha a másik üveg bort nálam innánk meg, és folytatnánk a kvaterkázást. -kérdezte Péter, és már előre hallotta az igent, volt kedvesétől, és feleségétől, gyermekei anyjától. Péter a hipermarket mögötti fás-bokros területen álló, padlószőnyegből, nejlonból és gerendákból összetákolt sátrába kalauzolta Évát, ahol ismét a pohár fenekére néztek. A villámlátogatásból, a légyottból aztán egy hónap rabság lett, ugyanis Péter nem engedte el Évát, akinek első körben egy késsel kellett barátkoznia, amit Péter a torkának szegezett, majd egyéb szűrő és vágóeszközök bírták jobb belátásra és maradásra. Mindezekkel Péter elérte, hogy Éva május végéig élvezze vendégszeretetét, és magával ragadó egyéniségét. A rabság alatt Évának olyan kínzásokat kellett kiállnia, és túlélnie, amire még a házasságuk alatt sem volt példa. Bár sokáig békés családi életet éltek egy takaros lakásban, de az asszony idővel faképnél hagyta urát. Péter nem bírta ki, hogy rendszeresen ne lássa el Éva baját. Hol egy baltanyéllel, hogy egy vascsővel. Ha az ütlegelést megunta, csikkeket nyomott el volt felesége bőrén. Gondolván, hogy csúnyább már úgy sem lesz. Amikor vásárolni, vagy fogalmazunk úgy, lopni ment, kukázni, valami kis pénz után nézni, Évát az egyik fához gumipókozta, nehogy szökni próbáljon e földi paradicsomból. Előfordult az is, hogy pórázon vezette, cibálta, sétáltatta a sátor előtt, és megparancsolta neki, hogy ugasson, vonyítson, őrizze a házat, mint egy hűséges korcs. Volt, hogy lerángatta róla a bugyiját, és úgy követelte ki, hogy a szeme láttára vizeljen le egy bokrot, majd csaholjon. A borzalmaknak lelkes nézői és szemtanúi is akadtak, pár fiatal képében, akik az iskolánál érdekesebbnek gondolták, ha otthonról elcsent videokamerájukkal felvehetik lesállásukból Éva megpróbáltatásait. Eszük ágában sem volt rendőrt hívni, vagy segítségére sietni Évának, inkább pár száz forintnyi juttatás ellenében skubiztak és élvezkedtek. Eredetileg ők építették D. Ferenc sátrát, amit a férfi elzsákmányolt tőlük, így később egy másik kalyibát tákoltak, s onnan figyelték a rémregénybe illő eseményeket. A háziúr távollétében egyszer ki is szabadították a meggyötört teremtetést, de közben megjött Péter, és volt nemulass! Éva egyedül ételben és italban nem szenvedett hiányt: napi 4-5 liter bort vett neki az élettársa a nő nyugdíjából, amit a közeli postán vettek fel. A tortúrának akkor lett vége, amikor Péter egy gyengébb pillanatában rábólintott, hogy kedvese meglátogassa a lányát a születésnapján. Épphogy kitette a lábát a sátorból, máris a keresésére indult, ráeszmélvén, hogy hatalmas baklövést követett el, amikor útjára engedte. De nem érte utol Évát, aki egyenesen a rendőrségre ment, és feljelentette. Évát azóta pszichiátriai osztályon kezelik, annyira megviselték a történetek. Az erőszakos és vagyon elleni bűncselekmények miatt többszörösen büntetett előéletű Ferenc csuklóján még a feljelentés napján kattant a bilincs, majd személyi szabadság megsértésének minősített esete, valamint testi sértés megalapozott gyanúja miatt a bíróság előzetes letartóztatásba helyezte. Péter szexuálisan bár nem közeledett fogva tartottjához, de a nyugdíjára annál inkább rávetette volna magát, amit egy alkalommal sikerült is elzsákmányolnia. Péter egy-két pofont és ökölcsapást ismert be, de az eszközzel való bántalmazást tagadta. A sátrat most egy idős férfi lakja, aki valaha egy hajléktalanszállón húzta meg magát Péterrel. Aki, -szerinte egy kiállhatatlan ember volt világéletében, aki még az élő fába is képes volt belekötni. Határozottan emlékszik, hogy már évekkel ezelőtt tizenháromszor volt büntetve. Aranyérmes volt az elvetemültek listáján.

Romeltakarítás

Attila lánctalpas markológéppel érkezett a helyszínre, a bontásra váró házakhoz, de mint minden munkája előtt, így most sem mulasztotta el feltérképezni a terepet, ahol dolgozni fog. Főnökével jártak házról-házra, és néztek körül a sok esetben már rogyadozó viskókban.

Mint később bevallották, mivel sürgette őket az idő, meg amúgy is késésben voltak, több házba csak úgy bekukkantottak, jobb esetben bekiabáltak, de ha szólt is volna valaki, akkor sem biztos, hogy hallották volna, mert rögtön hátat fordítottak, és tovább álltak. De arra biztosan emlékeznek, hogy annak a háznak bizony lementek a pincéjébe, de hogy miért pont csak ott, arra, ha akarnának sem tudnának felelni. Lementek, egyikük rágyújtott, de pár percnél nem lehettek tovább lent, mert a bűz kibírhatatlan volt, és a szemét a térdükig ért, legalább. Volt ott minden, nem is értik, hogy kerültek oda, és aki odahordta, mit kezdett velük. De ez nem is az ő dolguk.

A hulladék között patkányok szaladgáltak, ezért nem is merészkedtek beljebb, ellenben bekiabáltak, van-e ott valaki. Eskü alatt is vallják, hogy többször is megtették ezt, de semmi. Talán tüzetesebben is körülnéztek volna a kísértetiesnek tetsző helyen, ha nem épp akkor szólal meg a főnök, a bontásvezető telefonja, aki sietett kimenni az épület alagsorából, hogy zavartalanul beszélhessen. Attila követte őt.

Mint azt az orvosi szakvélemény megállapította, az öregembernek a létező összes csontja szilánkosra tört, arca szinte a felismerhetetlenségig roncsolódódott.

Attila elkezdte leszedni a munkagéppel a pince földémszerkezetét. Amikor kihúzta a sittet, a főnök észrevette, hogy egy holttest van a törmelék között, és szólt, hogy azonnal álljon le. Attila úgy tett, majd a halottat megpróbálták kiemelni a romok alól, de nem sikerült. Végül a tűzoltókat hívták segítségül. Az áldozat egy hajléktalan volt.

Attila sajnálja ugyan a történeteket, de mint mondta, előbb-utóbb úgy is kimúlt volna az a szerencsétlen szivar, hiszen közeledett a tél, és nagy valószínűséggel úgy is a szemét között végzi. Nem hiszi, hogy egyedül ő lenne a felelős a történetekért, ha már mindenáron bűnbakot kell keresni. Érthetetlen számára, hogy miért kell ennek a pizslicsáré dolognak ekkora feneket kerekíteni, a bolhából is elefántot csinálni. Hányszor olvasta már, hogy egy-egy hajléktalan ürge hol és milyen körülmények között hal meg, de most úgy tesznek, mintha ő lenne annak a vénembernek a gyilkosa, vagy a hóhérja. Persze, nem mondta a főnöke, hogy kezdje meg a bontást, de azt sem mondta, hogy ne lásson hozzá. És mivel szereti amit csinál, és szívvel-lélekkel teszi a dolgát, hát a tenyerébe köpött, és nekilátott a melónak. Nem is érti, miért neki kell elvinnie a balhét.

A vád ellene, ha jól emlékezik: foglalkozás körében elkövetett halált okozó gondatlan veszélyeztetés büntette. Erre mi mást mondhatna, minthogy nonszensz. Összesküvés az egész. Mert ki mondja azt, hogy az az ipse nem volt már eleve halott. Lehet, hogy egy híd alatt végeztek vele, elvették ami nála volt, aztán idehurcolták az isten háta mögé, levonszolták a lépcsőn, és ráhordtak pár kiló szemetet. Hányszor hallott már arról, hogy öregasszonyokat, idős embereket, magatehetetlen rokkantakat ölnek meg, vernek agyon vagy félholtra, egy rádióért, vagy pár forintért.

A csávó biztos leitta magát, mint ahogy a fedél nélkülieknél ez dívik, aztán belefűlt a szemébe. Ki tudja ezt. Rosszkor volt rossz helyen. Mit is mondhatna mást.

A szerencsétlenül járt fedél nélküli Sz. Györgyöt (62) az öccse azonosította. Kiderült, hogy hárman voltak testvérek, valaha egy házban éltek Újpalotán, de a fivérek eladták a részüket, és szétváltak útjaik. Sz. György évekig lakott egy fedél alatt egy férfival, és jobbára a húgával tartotta a kapcsolatot. Ha bontottak valamit a környezetében, ő mindig rosszul járt: először egykori munkahelyét dózerolták le, majd a vityillót kezdték leszedni, amely közel 16 éve volt föld alatti otthona. A férfi 69 éves nővére úgy tudta, hogy a bontást egy időre felfüggesztették, de a testvére továbbra is ott maradt a szemét közé bújva. Üvegeket gyűjtött, abból tartotta fenn magát, és kéthetente járt hozzá afféle családi ebédre. Pár nappal az előtt találkoztak utoljára, hogy Sz. Györgyöt "élve eltemették"

A környéken lakók többsége nem igen szeretett volna a kamerák elé állni, sem az újságíróknak nyilatkozni, mert az esetről vagy nem tudnak semmit, vagy ha van is egy kevés információjuk, arról megvan a véleményük. Páran mégis jól ismerték Györgyöt, aki mint mondták, félénk, de jóra való ember volt, akinek nem volt bűdös a munka. Egy üveg borért, vagy egy tál meleg ételért, ha kellett, órákon át ásott, gyomlálta a kerteket, fát vágott, szemetet hordott. Talán azért is gyűlt össze annyi abban a lukban, ahova sokszor menekült, mert meg volt győződve róla, hogy őt üldözik. Olyan még nem esett meg, hogy látták volna más társaságában is, de sokszor volt az arca kék és zöld, de persze hogy mitől, azt soha nem firtatták. Arról sem faggatták, hogy mi történt a tragédiát megelőzően, hiszen azt már a kiérkező tűzoltók mesélték el. Miszerint a hajlékában égette a zsákmányolt vezetékekről a műanyag szigetelést.

György tragédiája után leállították a romeltakarítást, és a törmelékek alatt most egy Robi nevű hajléktalan él Sz. György kutyája társaságában. Ahogy Robi meséli, a korcs sokszor veszett nyüsítésbe kezd, mert visszavárja a gazdáját, aki jól viselte sorsát, ha éhes is volt, a kutya volt az első számára.

Úgy tudom, hogy bevásárlóközpontot fognak ide építeni, ezért kezdték megtisztítani a környéket - mutat a mozdulatlan táj felé az egyik telekgazda. Legalább nem kell az embernek lejárnia a lábát, ha akar valamit. Persze sajnálja Gyurit, de hát mit tehetett volna? A Robira majd jobban figyelnek. Bár elég marcona kinézetű, és munkát sem akar vállalni.

Szállni fel magasra

Mindig is repülni szeretett volna. Nem csak az álmaiban, hiszen ott gyakran élt eme hóbortjának. Igaziból is szárnyalni akart. Az égre kelni, házak között körözni, mindenki aprónak és nevetségesen jelentéktelennek látni. Kinevetni a nyüzsgő, forgó embereket, akik mind szaladnak valahonnan valahová valamiért. Nem akar egy lenni a tömegben. Nem akart függni semmitől és senkitől. Egyszer önmaga akart lenni. Aminek született: szabadnak. Meg akarta érinteni a csillagokat, a holdat, a fák csúcsára ülni, toronyra telepedni, templom tetején ücsörögni, és csak nézni, nézelődni, senkitől sem zavartatva. Idővel persze biztos felfigyelne rá valaki, és elkezdene mutogatni, kiabálni, segítséget hívni. Persze, ha csak venné bárki is a fáradságot, hogy feltekint egy pillanatra. De nem úgy néz ki, hogy bárki is ügyet vetne arra, hogy valaki egy ház tetején üldögél, és esze ágában sincs lekecmeregni. Persze lehet, hogy azért mert vasárnap délután volt, és a hétköznapi forgalomnak nyoma sem volt. Egy-két párocscsa ténfergett csak a közeli parkban, kéz a kézben andalogva, csókot váltva, nevetgélve, élvezve a nyár utolsó napjait. Egy-két idősebb úr és hölgy kutyát sétáltatott, de semmi különös. A levegő alig mozdult. Egy-két kisebb szellő kapott lábra, de nem félt egy pillanatra sem hogy leesne, mert szárnyak nélkül is tud repülni, és nem adja meg azt az örömet senkinek hogy lássa őt szétkenődni a földön. Egy-két fiatal bicikliző srác látta őt, meg is álltak a nagy hajtásban, de csak legyintettek rá, hogy ez sem normális, de hát ha neki ez a szórakozása és a hétvégi kikapcsolódása, akkor ők nem fogják idecsődíteni a szüleiket vagy a rendőrséget, tűzoltókat. Egye meg a fene ott ahol van. Legyen meg az az öröme, hogy ott legyen, ahol van. Nem gondolkozott senki azon, hogy miként került oda, hogy mit akar tulajdonképpen. Nem is kiabált, hogy ő most pedig a mélybe veti magát, nem követelőzött, nem zsarolt senkit semmivel, nem tartott a karjaiban egy kisgyermeket, csak ült, vagy néha felállt, széttárni kezeit. Az épület, amelyik tetején megtelepedett, csendesnek tűnt. Délutáni pihenő volt. Ő is lefeküdt a többiekkel, még váltott is néhány szót a közvetlen mellette fekvő társával, teljesen lényegtelen dolgokról. Mindenben igazat adtak egymásnak, majd miután lassan mindenkit elnyomott az álom, ő egy artista ügyességével kerekét oldott, és meg sem állt a tetőig. Ennyi erővel ugyan le is léphetett volna, de ugyan hová ment volna. Tudta, hogy hogyan surranhat ki a szobából a folyosóra, onnan a hátsó kijárathoz, és onnan a tetőre. Nem jelentett különösebb gondot. Egy pillanatra ugyan megijedt, mert egy férfi jött, de még az utolsó pillanatban be tudott lépni a vécébe. Igaz, hogy a nőibe, de nem kellett tartani attól, hogy valaki kilép az egyik fürkéből és sikolyban tör fel, hiszen ha tartózkodott volna bárki a mosdóba, ismerték és szerették a hölgyek, hogy finom legyenek. És megesett nem egy ízben, hogy éppen itt tett pár delikvensét a magáévá. Tudták ezt a többiek is, de tartották a szájukat. Nem akartak bajba keveredni, és maflást kapni, hiszen bokszoló volt sokáig, nem is az utolsó vonalból való, de egy sérülés miatt kettébe tört a karrierje. És ebbe bolondult, hülyült bele. Amúgy is félőrülte verték, de a sérülés végképp betett neki. Agresszív lett a ringen kívül is, ütött akit ért. Egyik pillanatban még a haverokkal beszélgetett, a másikban már belekötött az élő fába is. Szerencséjére az Isten nem verte meg sem feleséggel, sem gyermekkel, mert biztos végez velük idő előtt. A házban mind gyakrabban rúgta be a lépcsőház kapuját. Egy idő után már nem is jött ki az üveges, és a lakók sem erőltették a dolgot. Az anyja hívta ki a rendőrséget, minekutána már nem bírta elviselni fia egyáltalán nem vicces dolgait. Már meglett férfi volt, de órákon át képes volt papírsárkányokat gyártani, és a falu határában boldogan eregetni őket. A gyerekek irigyelték. A szülők pedig tartottak tőle, és távol tartották volna tőle a gyerekeket, mert amúgy sem volt jó híre. És jobb a nyugalom, ahogy ők tartották. Úgy szaladgált, mint ha fizettek volna neki ezért. Nevetett, és szemlátomást örömet lelte ebben a játékban.

Még négy éves sem volt, mikor elhatározta, hogy repülő lesz, vagy szuperhős, aki szárnyakra kap. Történt, hogy cirkuszbba mentek, és kijövet egy lufiárusba botlottak, aki csodaszép mintás luffancsokat árult. Az édesapja vett is neki egyet, de nem telt el két perc és a gázzal telített gömb kiszökött az ujjai közül, és egy kört leírva előtte, az égre szökkent. Kapott még egyet, amit a csuklójára kötözött az édesanyja, de mire a házukhoz értek, már ügyesen kibogozta a csomót, és boldogan engedte útjára a kis lufit. Ne éljen rabságban szegény. Elnézte, amíg a felhők hasáig szállt a lufi, és csak utána szaladt be a házba. Innentől kezdve álmodott egyre gyakrabban a súlytalanságról, a csillagos égről, arról, hogy szárnyai nőnek, és minden este kiröppen az ablakon. Egyszer majdnem a nyakát is törte, mert félálomban egyszerűen kilépett a szobája párkányára és elrugaszkodott, mintha csak egy fejest akart volna ugrani az éjszakába. Szerencséjére a ház mögötti kis bokorra esett, és megúsza pár karcolással. De nem keseredett el, nem lankadt az érdeklődése a repülés iránt.

Bújta a könyveket, a képregényeket, és a tévében is nagy előszeretettel nézte a madarokról szóló dokumentumfilmeket. Biztos volt benne, hogy előző életében madár volt, tűz vagy jégmadár, ezt még nem akarta eldönteni. Sokáig várt erre a pillanatra, de elérkezettnek érezte az alkalmat, hogy mindenkinek megmutassa a tudományát. Egy idő után hiányozni kezdett, előbb a társainak, utána az ápolóknak. Lázas keresésbe fogtak, de mivel nem találták az épület egy eldugott zugában sem, a kertben folytatódott a kutatás. Megnézték a közeli kilátóban is, ahova gyakran ellátogatott, a fák tetejére is vetettek egy-két pillantást, de sehol nem akadtak a nyomára. Kiabáltak, de a füle bojtját sem mozgatta. Már máshol járt. A gondolataiba merülve várta a megfelelő széljárást, hogy végre a szárnyai alá kapjon, és huss, vizionlátásra mindenkinek. Ámulatok ti halandók, ti földhöz ragadt emberké. Megmutatom én nektek. Egy kisebb csoport összegyűlt már alatta, volt, aki tapsolt, volt, aki idegesen a kezeit tördelte, hogy mit csinál ez az ütődött. Könyörögtek neki, hogy ne csinálja, másszon le. Mondták, hogy nincs semmi baj, nem kap büntetést, amiért az ebédjét a földre borította, és egy-két szelet parizert a tévére vágott a társalgóban.

A társai csodálattal néztek föl rá, nagyot nőtt a szemükben. A tetőn még senki sem járt. A padláson már igen, a poros könyvek és pókok között, de ez most valami más volt. Kigombolta a hófehér ruháját, és a mélybe vetette magát. Csapkodott ugyan, de nem működött az elképzelése. Ugyan a fehér ruha szétgombolva egy pillanatra szárnyak benyomását keltették, de félholtan csuklott össze a bejáratú ajtó előtt. Nem halt meg, de nem sok hiányzott. A gyengélkedőbe fektették, de sok reményt nem fűztek a felépüléséhez. Egy este, mikor elcsendesedett az épület, barátja, akivel korábban annyiszor beszélgettek nőkről és sportról, kisettenkedett a teremből, és besurrant a barátjához. Senki más nem volt a gyéren bebútorozott és ütött-kopott szobában, csak ők ketten. Barátja csak szuszogott, és néha érthetetlen szavakat motyogott. Az ágyra mászott, két lábát szétvette barátja mellén, a párnát kihúzta a feje alól, és mintha csak megigazította volna, felrázta, majd vadul szorítani kezdte a barátja fejére, aki párszor rúgott a lábaival, majd kinyúlt, mint egy béka. Vége lett, mint a botnak.

Mikor megtalálták, és a két ökölbe szorított kezét kifeszítették, döbbsenten látták, hogy a jobbájában egy fel nem fűjt lufit szorongatott, egy fehér madzaggal.

Tiszta tudat

A válás után nem akart, és nem is mert se a saját, de főleg nem a mások szemébe nézni. Kerülte még azt a kis asztaltársaságot is, amely addig megértette, vagy legalábbis időről-időre meghallgatta sirámain. Fogta magát, kevés holmiját, és vidékre költözött.

Mindig az volt a vágya, hogy ha egyszer megöregszik, miután a gyermekek kirepültek a fészekből, -majd egy meghitt kis házban fogja leélni utolsó, de egyben legszebb éveit. De persze nem egyedül, kivert kutyaként, ahogy most áll a helyzet. Volt feleségét ugyan felhívta, de egy hang sem jött ki a torkán, és csak nyelni tudott, mikor a túlsó oldalon mérgesen lecsapja a kagylót az ex. A faluhelyiek ugyan próbálták úton és útfélen keresni vele a kapcsolatot, át-átköszöntek az út túloldaláról is, ami először furcsa volt számára, hiszen Pesten, még a közvetlen szomszédjuk sem hederített rá. Az a kevés ember, aki ismerte, és ha szerette, akkor az a humora miatt volt. Minden helyzetben és körülmények között képes volt kivágni magát egy-egy poénnal, ironikus mondattal. Mikor másnak sírni lett volna kedve, akkor is ott éktelenkedett szája szegletében a vigyor, amit senki nem vehetett el tőle. Ez az én túlélésem záloga- mondta sokszor.

De úgy látszik, ezt is sikerült elhagynia útközben, mert mindenhez volt kedve, csak humorizálni nem. És még csak a kocsmába sem tért be, inkább a közértbe szerezte be a napi italadagját, de mintha már a barna sörnek is más lenne az íze. Főzni sem igen főzött, pedig otthon érezte magát a konyhában, és kevés dolgot szeretett jobban, mint új ételeket kitalálni. Elballagott a kisközértbe, és másnap reggelig ki sem merészkedett a házból, pedig lett volna tennivalója több is mint elég, de nem volt kedve se csinosítani, se kipofozni a házat, hiszen kinek tegye meg ezt a szívességet? Neki jó úgy, ahogy van. Ha megszólja valaki, tesz róla, hogy az illető máskor kétszer is meggondolja, hogy szóvá merje tenni, mit és miért nem csinál. Ugyan nem volt soha életében egy agresszív ember, de ha egyszer-kétszer elborult az agya, képes volt az élő fába is belekötni. Azért arra mégis szánt egy kis időt, hogy biztonsági zárat szerelt az ajtóra, amelyet mindig bezárt maga mögött, a kulcsot pedig a zsebébe csúsztatta, a zsallut pedig behúzta.

Senki nem értette, miért kedveli ennyire a sötétet, és a magányt. Megszokott volt, hogy reggel előjön, majd eltűnik, de amikor már több napja hírét sem hallották a szomszédok, aggódni kezdtek érte.

Felkapcsolta a villanyt, és egy konzervbab mellett, egy pofa sör társaságában meghányta-vetette eddigi életét, megpróbált válaszolni a saját maga feltett közhelyes kérdésekre, de a sokadik nekifutásra sem jutott tovább annál, hogy hibázott nem is egyszer, de nem tudja hogy mi lehetne innen a kivezető út. Amíg a fekete-fehér kis képernyős televízióban éppen egy aktuális talk-show futott elvált párok szereplésével, egykedvűen lapátolta magába a hideg babszemeket, rágta hozzá a zsömléket, és öntötte magába a hugymeleg sört. Szerencsére a tévének valami baja lehetett, mert hangot azt nem adott, de így is el tudta képzelni, hogy mit vágnak egymás fejéhez a foghíjas szereplők, akik pár tízezer forintért még hülyébbet csinálnak magukból, mint amekkorák eddig voltak. Amíg a konzervdobozt a többi közé hajította, a morzsákat a földre söpörte, a poharat a mosogatóba tette, az üveget az ajtó mellé állította, magát látta a kamerák kereszttüzeiben, ahogy magyarázkodni próbál, kínlódva a lámpalázzal, és a szégyenérzettel.

Maga előtt látta magát, ahogy csak hebeg és habog a műsorvezető sablonos és bugyuta kérdéseire, miközben a közönség egy része alszik, a cipője orrát nézi mereven, a ruháját igazgatja, hogy a piros lámpák kigyulladásakor betanított majomként tapsolnak, füttyülnek,

röhögnek, fanyalognak. Láta magát, ahogy tehetetlenül próbál elhajolni a feléje dobott, hajított székpárnák, majd műanyag székek elöl, amit a nézők önszántukból cselekednek. Hallja szinte a zenét, amire a volt felesége bevonul a csiribiri színű, műanyag dekorációs stúdióba, hogy két-három székkal arrébb foglaljon helyet, hogy pár perccel később a földre vágja a jegyűrűjét, pár nyomdafestéket nem tűrő jelző kíséretében. A műsorvezető hölgy persze meglepődik, pár másodperc hatásszünetet tart, és bekonferálja a reklámot, és persze a nézők lelkére köti, hogy ne menjenek sehova, ne kapcsoljanak el, hiszen a java még csak most jön, a hűtlen, alkoholista, csavargó, semmirekellő volt férjjel, és a feddhetetlen, áldott lelkű volt feleséggel, aki annyit szenvedett, és nélkülözött ura mellett. A nézők persze suttyomban ki-kimerészkedtek a konyhába, hogy magukkal cipeljenek pár zacskó ropogtatni valót, pár lehűtött üdítő kíséretében, hogy két pofára tömve magukat, mérgeződjenek, és rázzák a fejüket. Felesége könnyekben tör ki, amit aláfestenek valami fülbemászó halk dallammal, miközben zsebkendőt morzsol az izzadt kezében, felsorolja, hogy mi mindentől fosztotta meg az a szemét ura, akinek a legszebb éveit áldozta fel, akiért volt, hogy meg is halt volna, akiért tűzbe tette volna a kezét, de bűnbánó áldozatként bevallja, hogy most látja csak be, hogy mekkora egy ökör volt, egy naiv kis liba, aki a sokadik hazugság után is tudott még hinni urának. Láta magát, ahogy egyedül marad, ahogy mindenki ellene fordul, ahogy a nézőtérén ülő fiatalok fogukat kezdik vicsorgatni, ahogy a karfákat szorongatják, és bármelyik percben szíves-örömet neki esnének. A műsorvezető hölgyemény megrendülve jelenti be a show utolsó két vendégét is, közös gyermekeiket, akik hol szúrós tekintetekkel, hol szégyenlős és zavart pillantással illetik volt apjukat. Itt már minden szín összemosódik, minden hang kivehetetlenné válik számára. És a tojássárga színű műbőr fotelt elnyeli a mély, ahonnan tűznyelvek csapnak a magasba. A műsorvezető hölgy meglepetésében elejti a papírjait, majd köszöni a nézők figyelmét, és ajánlja magát holnapra is. Elmosogatnia nem volt semmi kedve, inkább fogta kedvenc kispárnáját és elment aludni.

A szomszédok kihívták a zsarukat, és értesítették távol élő, már felnőtt gyermekeit, hogy valami nem stimmel körülötte. Ahogy az várható volt, a sokadik csengetésre, és az erőteljes dörömbölésre sem nyitott ajtót. Végül a nagyobbik fia vette a bátorságot, és betörte a bejárati ajtó üvegét, és a zsarukkal együtt bement a lakásba.

A cigarettafüstöt szinte vágni lehetett, pedig ha jól emlékezik a két fiú, apjuk soha nem volt rabja a koporsósöngnek. Igaz: ezt kompenzálta a játékszenvedélyével, hiszen eleinte a TOTÓ-ra, később a játékgépekre verte el azt a kis pénzét is, amit összespórolt, vagy ellopott tőlük. Szólogatták, hosszú percekig keresték, és még az ágy alá is bekukkantottak. Ki tudja ezt nála, alapon. Végül egyikük, nem is tudva, hogy milyen látvánnyal kell szembesülnie, felnyitotta az előszobai fagyasztóláda tetejét.

Nem vetkőzött le, még csak a cipőt sem rúgta le magáról. Kedve lett volna ugyan olvasni pár sort, de inkább az orra alatt morogva pár szót, aludni tért.

Valamennyien hátra léptek egyet, vagy kettőt: János feküdt benne, kővé dermedve, kockás pizsamájában. Bár több, mint háromszáz literes volt a fagyasztóláda, mégis csak felhúzott lábakkal fért el benne, miután üzembe helyezte a gépet, és magára zárta az alkalom szülte koporsója fedelét, mellén összekulcsolva a kezét, bevárva a halált.

Pápaszeme egészen elsötétült, és úgy tetszett, hogy napszemüvegben tér a másvilágra. Az arcáról minden leolvasható volt, kivéve az ijedtséget és a rémületet. Mintha csak Csipkerózsika-álmát aludta volna.

Mégis, a véres borzalmakhoz is hozzászokott, és hozzáedződött rendőröknek is sokkoló volt a kép.

Szerették volna ugyan kiemelni a fagyos koporsóból, de annyira a falához fagyott, hogy a hűtőládával együtt tudták csak beszállítani a pásztói kórház prospektúrájára, ahol több napon át olvadt, hogy végül felboncolhassák. A folyamatot siettetni sem lehetett, hiszen a holttest károkat szenvedhetett volna.

Boncolása során nem találtak gyógyszert, altatót, nyugtatót vagy drogot szervezetében, így vélhetően tiszta tudattal szenvedte el a kihülés folyamatát, amelynek végső fázisaként örök álomra szenderült.

Tűzkeresztség

Nehéz szavakba önteni a velem történeteket, és tartok attól, hogy ha bármelyik rokonom is olvassa elbeszélésemet, megszakít velem minden addigi kapcsolatot, felhív telefonon és elhord mindenfajta hülyének és idiótának, akinek elment az a maradék józan esze is, a legközelebbi találkozásunk alkalmából gátlástalanul a képembe nevet, vagy egy kocsmában újságolja el ivócimboráinak, hogy mekkora ökör is az ő ismerőse.

Nem is tudom, hogy hol kezdjem. Az is megfordult már nem egyszer a fejemben, hogy hagyom az egészet a csudába, nem fárasztok senkit ezzel a történettel, mert legfeljebb csak egy lesz a sok közül. Annyi biztos, hogy soha eddig nem foglalkoztam azzal, hogy léteznek e földönkívüliek, mert képtelenségnek tartottam az egészet. Ha léteznek, akkor ugye hol van a két kézzel fogható, megfellebbezhetetlen, megkérdőjelezhetetlen, vitathatatlan, kikezddhetetlen, támadhatatlan bizonyíték? Még az az adat sem hozott lázba, hogy az elmúlt hatvan esztendő során világszerte, körülbelül ötmillió uőbejelentést regisztráltak és tartanak számon. Mert persze hogy nem hiszek az ezerszám megjelenő elmosódott, fekete-fehér képeknek, és a sok nevetséges történetnek, amit a sok nagy fantáziával megvert szemtanú kitalál. Persze a történetekkor éppen nem működött a kamera, a fényképezőgép bekrepált, a mobiltelefon kamerája csődöt mondott, épp nem volt más, aki lássa az esetet, satöbbi. Olvasni elolvastam kíváncsiságból egy-két élménybeszámolót, de inkább csak izgalmasnak gondoltam, mint valódinak, és hihetőnek. Iparágnak tituláltam az egész *ufolizmust*, *ufonautizmus*, hiszen ellehet a zöldekkel adni pólót, könyveket, kitűzőket, magazinokat, és filmre lehet vinni történeteket, amin elgondolkozunk, aztán legfeljebb elfelejtjük az egészet, pár álmatlan éjszaka után. Legutóbb talán az E.T.-t láttam videokazettán, és ha már minden áron el kellene képzelnem az idegeneket, akkor én is szívesen látnám őket ilyen kedvesnek, barátságosnak, és félénknek.

Még évekkal ezelőtt egy ismerősöm ajánlott egy csendes helyett, és idén került sor arra, hogy a nyári szabadságomat egy kis tópart mellett tölthetem. A hely tényleg festői volt, nyugodt, csendes, idilli, olyan környezet fogadott, ahol az ember egyedül érezheti magát gondolataival, ahol kikapcsol, és kiszakad a mindennapok örületéből, taposómalmából. Érdekes módon nem is volt messze otthonomtól, de ezeddig még nem volt szerencsém erre vetődni. Az építkezések persze már megkezdődtek, hogy a tó köré panziókat húzzanak fel, de ez most szünetelt valami oknál fogva, és persze csak a bulvárlapok szellőztették meg azt az értesülésüket, hogy mindenek az az oka, hogy több építő munkás életét vesztette, de ha hinni lehet az újságíróknak, egy harminc körüli férfi nyomtalanul eltűnt, és azóta sem került elő. Ennek már vagy két hete. A környéken lakók nem igazán hittek ezeknek a meséknek, de örülnek annak, hogy nem bőgnek a motorok, és nem vágják halomra a gyönyörű fákat, amelyek mintegy körbefogják a tavat. Gyermekeim egy iskolai táborban voltak, feleségemet még lekötötték a munkahelyi adminisztrációk, de ahogy ígérte, ha ideje engedi rám csörög és meglátogat. Ezért ha nem is szerettem, de magamnál hordtam a maroktelefont. Napközben legfőképpen olvastam, vagy tévét néztem, és mivel sok tartalmas műsort nem találtam a három fogható csatorna között, elnyomott az álom. Arra ébredtem, hogy nem tudom hol vagyok. Idegennek tetszett minden. Próbáltam lassan felmérni a helyzetemet, kinyújtottam volna a kezem, hogy az asztali lámpa kapcsolóját elérjem, de egyik kezem sem mozdult. Kegyetlen szorítást éreztem, mintha valaki karon ragadott volna, és nem akarna elengedni. De nem kezek voltak, amelyek rabságban tartottak, hanem szíjak. Ki voltam szíjazva. Annyira abszurdnak tűnt ez az egész, hogy nem tudtam sírjak-e, vagy nevessek. Tréfának sem gondolhattam, mert feleségemen és barátomon kívül senki nem tudja, hogy itt vagyok, és nem

hiszem, hogy egy műtőasztalt is magukkal cipeltek volna a hecc és az ugratás kedvéért, mert hogy egy fém asztalon feküdtem, illetve fémnek gondoltam akkor, igaz nem volt hideg. Nem tudom mennyi idő telt el, mire ráeszméltem, hogy egy boncterem szerű helyen vagyok, de a hely rengeteg, számomra ismeretlen és beazonosíthatatlan műszerrel, tárgyal, eszközzel, bútorral volt tele. Lámpát, mint ahogy kapcsolót sem láttam sehol, mégis a fény, ami megtöltötte a helységet, szinte vakító és perzselő volt. Nem is tudtam elképzelni, hogy elrablóim és fogvatartóim hogyan bírják ki ezt a klímát. Átfutott az agyamon, hogy biztos ilyen módon akarnak kínozni, ha a kiszíjazás nem lenne elég. A lábamat már meg sem próbáltam mozdítani, hiszen megemelve a fejem, láttam, hogy két pánt fogja az asztalhoz. A szoba úgy nézett ki, mint egy üvegkupola. Jobbra fordítottam fejem, és az egyik üvegtábláról magamat láttam viszont, ahogy tehetetlenül és kiszolgáltatottan heverek az átkozott asztalon, mint egy darab kikészített hús, ami arra vár, hogy elektródákat vezessenek bele, és hogy szakavatott kezek boncolják fel, választ keresve olyan kérdésekre, amiről akkor fogalmam sem lehetett. Ahogy néztem magamat, tekintetem lejjebb siklott, és rádöbbsentem hogy az asztalnak nincsenek lábai, hanem a levegőben áll. Már időm sem maradt meglepődni, mikor számomra eddig még nem hallott nyelvnek a foszlányai szűrődtek be egy másik szobából, de nem tudtam hogy honnan, mert ajtót egyet sem láttam. A hang, ami betöltötte a szobát leginkább egy tücsök ciripeléshez hasonlított, vagy mintha valaki egy gyermek vékony hangját próbálná meg leutánozni. A dialektus rövid volt, szinte azt mondanám, hogy tájékoztató jellegű, katonás és szigorú. Nem tudtam hova forduljak, honnan várjam nem kívánt orvosaim érkezését, és nem tudtam mire, kikre számítsak. Kedvem lett volna segítségért kiáltani, vagy csak kiordítani magamból a fájdalmat és a dühöt, hogy miért én vagyok itt, miért velem történik ez a rémálom. Lidérces volt az egész, és eszembe sem jutott, hogy utólag majd kiszínezve a történetet, előadom másnak is, mert még én sem hittem el, hogy mindez a valóság, és hogy nem a fantáziám űz belőlem bolondot. Ahogy mozdulni, úgy hangot kiadni sem voltam képes, és néha mintha süket is lettem volna, mert olyan nyomasztó lett a csend, hogy már-már élő halottnak éreztem magam, akit élve eltemettek, esélyt sem adva a menekülésre.

Kiáltani nem tudok, és ha valahogy meg is szabadulok a béklyóimtól, ugyan hogy menekülnék el, mikor se egy kijárat, se egy ablak nem törte meg a szoba idegesítő tökéletességét és szimmetriáját?... és féltem volna leugrani az asztalról, mert nem láttam padlót, inkább valami vízszerű dolgot, ami törékenynek és veszélyesnek tűnt számomra. A színét nem tudnám leírni, és hogy őszinte legyek, mintha bizonyos időközönként változott volna. Próbáltam csak magamra figyelni, nem elveszteni a fejem, és próbáltam becsukni a szemeimet, hogy még véletlenül se találkozzon a tekintetem túsul ejtőimmal, vagy hogy felfedezzek még valami furcsaságot a szobában, ami mintha forgott volna, de lehet hogy csak én szédültem. Talán az éhségtől, hiszen reggel óta nem ettem, és a szomjúság is rám tört. Inni ittam az elalvás előtt, de hogy reggel, vagy este volt, nem tudtam. Az órára hagyatkozhattam egyedül, de persze hogy bedöglött. A mobilon is van óra, futott át az agyamon, de az meg a farzsebemben van, csak azt nem értettem, hogy akkor miért nem érzem. Szemeimet bár nehéznek éreztem, nem voltam képes lecsukni őket. De nem ez volt az egyetlen, amitől megijedtem. Hiszen a mellkasom nem süllyedt és emelkedett. Egész egyszerűen nem lélegeztem, mégsem kezdtem el fuldokolni, levegőért kapkodni. Egyre jobban kezdet az a gyanúm megerősödni, hogy nem is élek, és az elrablóim most döntenek a további sorsomról. Szinte már várni kezdtem a találkozást, azt, hogy történjen már valami. Az időérzékemet elveszítettem, mint ahogy a ruhadarabjaimat is, mert hogy meztelenül hevertem, mint ahogy egy hullaházban szokás és dívik, humorizáltam magamban. Hirtelen egy éles, és semmivel össze nem téveszthető hang törte, szakította meg a teljes csendet, ami inkább nyugtalanító volt, mintsem idegcsillapító. A mobiltelefonom volt az, amit néma üzemmódra

állítottam, vagy legalábbis úgy emlékeztem. De a mobilt nem láttam sehol. Minduntalan csörgött, és megijedtem hogy egy családtag, vagy rokon most kezd el aggódni értem. De arra nem számíthattam, hogy a rendőrséget értesítik, mert ha nem is találják meg, honnan is sejténék, hogy hol vagyok? Míg ezen törtem a fejem, a fal egy része barnára váltott, majd koromfeketévé, és belépett vagy inkább belebegett rajta két alak, akiken mintha valami szkfander szerű ruha feszült volna, de lehet, hogy csak a bőrük volt az. Oldalt álltak nekem, mozdulatlanra dermedve pár pillanatig, majd felém fordultak, egyikük kezében a mobiltelefon hevert, amit úgy tartott három hosszú ujjával, mintha egy még soha nem látott kincs lenne, ami most már csak az övé, de amelynek a titkára nagyon kíváncsiak lennének. Azt gondoltam, hogyha bármikor is összehoz a rossz sors egy nem földi lénnel, akkor pánikba esem, elájulok, vagy rosszul leszek, de ez esetben valami nyugalom lett úrrá rajtam, átjárt valami eddig még meg nem tapasztalt harmónia. Még az sem zavart a jelenlétükben, hogy anyaszült meztelen vagyok, pedig alapjában véve egy szégyenlős ember vagyok. Furcsa pillantásokat követve, az asztalhoz jöttek, és kis idő elteltével a fekete szemüknek hitt szerv szétnyílt, mint egy fotocella, és két tapogató szerv nyúlt ki, és vizsgálta végig a testem. Már szinte arra számítottam, hogy egy tű ugrik ki belőle, vagy hogy egy vágó szerkezet szabdal szét élve, de szerencsémre egyik sem következett be. A tapogató visszacsúszott a helyére, és az az idegen, akinél a mobilom volt, elkezdte a testem felett pár centivel a mobilt mozgatni, mintha az valami orvosi segédeszköz lenne. Próbáltam volna elmagyarázni és az értésére adni, hogy nem fog vele semmit elérni így, de csak tehetetlenül néztem, majd nem tudtam megállni, hogy el ne nevessem magam, vagy legalábbis, hogy elhúzzam a számat, mert véletlenül a kamera gombját sikerült megnyomni, és pont akkor, mikor a nemi szervem fölött járt. Nevetésemről mintha megijedtek volna, mert meghátráltak, tettek egy lépést hátra, és szinte tehetetlenül álltak, hogy most mit tegyenek. Az egyikük egy papírt vett el egy asztalról, és nézegetni kezdtem, vagy inkább vizsgálgatni. Forgatta jobbra és balra, majd hozzám lépett, és a képembe nyomta. Legnagyobb meglepetésemre a lányommal és a fiammal néztem farkasszemet, de nem tudtam, hogy ehhez honnan jutottak, hiszen ez a kép csak a mobilomban van elmentve. Mintha kérdezni akart volna valamit az alak, de nem értettem, bár beszélni már tudtam. Idegesen mutogatni kezdett a képre. A társa mindeközben kioldotta a szíjakat, és felsegített az ágyon, hogy fel tudjak ülni. A képért nyúltam, hogy megmutassam, hogy ezek a gyermekeim, de az idegen félve attól, hogy elveszem az ereklyét, elhúzta előlem, és visszatette az asztalra. A kiszabadítómhoz fordultam és bár nem fűztem sok reményt ahhoz, hogy megért, azt mondtam neki, hogy a tiéd lehet, megtarthatod, legyen ez a zálog. Utána ezt megismételtem a szemlátomást szigorúbb másik idegennek is, aki mintha bólintott volna egyet az ajánlatomra és felajánlásomra. Persze csak titkon reménykedhettem abban, hogy el is engednek, mert nem voltam abban a helyzetben, hogy én diktáljak, hiszen túlerőben is vannak, mert bár nem láttam rajtuk egy izomköteget sem, mikor mozogtak sem mozdult a húsuk, de ahogy felsegített a kedvesebbik, azt éreztem, hogy könnyűszerrel szét is törhetné a csontjaimat. A két idegen egymásra nézett, mint két kisgyerek, akik most zsákmányoltak egy számukra még ismeretlen dolgot, és egy dobozból a ruháimat vették elő, és tették mellém az asztalra. Rámutattak az összehajtogatott csomagra, és egy másik csomagot vettek elő, szintén ruhának tetszett, majd erre is ráböktek, mintha döntenem kellett volna, hogy melyiket választom. Ha a sajátjaim mellett döntök, visszatérhetek bántódás nélkül a bolygómra (mert most már biztos voltam benne, hogy nem ott vagyok, hiszen az üvegkupola tetején a Föld világított) de ha az overál mellett döntök, velük tarthatok, mint harmadik utas, és ki tudja milyen kalandokban lehet részem. Ha nem lett volna egy szerető családom, és fiatalabb lennék pár évvel, gondolkodás nélkül a kalandok mellett teszem le a voksomat, és könnyűszerrel vágtam volna bele az utazásba, így felhúztam a farmernadrágomat, az ingemet, és a cipőmet, majd még mielőtt begomboltam volna az ingemet, mindkét idegen a kezét nyújtotta. Kezet fogtunk. Erre sem számítottam. Mindkettő egy Jó napot gazdámval köszönt,

amit nem tudtam hova tenni, és már csak később jöttem rá, hogy ez áll beköszönő szöveggént a mobiltelefonomba. A következő pillanatban a kis ház ajtajánál állok, és a kilincset rázom, mintha még mindig az idegenektől búcsúzkodnék. Felsőhajtva láttam, hogy minden a helyén van, az órák is jár, és alig pár perc telt el mindössze. Az egyik lábamra a nagy sietségben a földönkívüliek egyenruhájához tartozó cipőt húztam. Gondoltam, ez még bizonyítékul szolgálhat arra, hogy nem álmodtam az egész történetet. De megfeledeztem a szomszéd kutyájáról, aki valahogy kiszimatolta a lábbelit, és szétmarcangolta az egésztestet.

Bizonyítékul még szolgálhatott volna az a kép, amit a mobiltelefonommal játszó idegen készített, ha mondjuk a műtőasztalt, vagy a szobát kapja lencsevégre, és nem a férfiasságomat...

A nyaralásom hátralévő részében nem történt semmi olyan, amit összefüggésbe lehetne hozni az idegenekkel való kalandommal, bár amikor lebuktam a víz alá a tóban, hogy búvárkodjam egy kicsit, még percek elteltével sem kapkodtam levegő után, és élesebben láttam a víz alatt, mint fölötté...

Vissza-visszatérő álmom már évek óta, hogy szárnyak és bármilyen szerkezet segítségével nélkül repülni tudok. Ezek után nem lepődnek meg azon sem, ha kitárva kezeimet a magasba emelkedhetnék, hiszen a határ a csillagos ég...

Hogy csoda, vagy az idegenek keze van a dologban, nem tudom, de a reumatikus gondjaim egy csapásra megszűntek...

Hogy történetemből ki mennyit hisz el, hogy mennyire volt hiteles, hogy megtudtam-e ragadni a lényegét, nem tudom, de remélem, hogy ha néha szorult helyzetben is éreztem magam az elrablóim között, azért az ilyen, vagy hasonló találkozással nem vagyok egyedül...

Über fasza

Súlyos sérültek a budai Várban, leszakadt Sándor palota tető, megrongálódott autóbush-pályaúdvár, ledőlt fém lelátó, összeütközött hajók, vízből menekített emberek, és eltűntek.

Fejvesztve menekülők, és menedéket keresők, egymást és a szemetet taposók, a cserepeket, gallyakat kerülgetők, vakságban és kétségbeesésben. Ki a gyermekével a kezeiben, ki a kis négy lábú kedvencével a hóna alatt, ki mezítláb, cipőt a kezében szorongatva. Volt, aki rémült tekintettel, volt aki páni félelemmel, volt, aki sápadt arccal, volt, aki a pusztaság levegővételért küzdve (pl.: én).

Pedig olyan szépnak indult minden: láthatott a nagyérdemű repülő-parádét, katonai hajókat, élvezhette a sóspercet, a kürtös kalácsot, a hideg sört és üdítőt, és büszkeséggel tölthetett el mindenkit, hogy Magyar, hogy hömpölyöghet a tömeggel, hogy végül sok ezred magával az életbe maradásért menjen harcba. Persze, otthon is maradhatott volna mindenki, és a tévé előtt terpeszkedve élvezhette volna a durranó petárdákat, a színekavalkádot, a hangrobbanásokat, - hiszen megmondták értelmesen, magyarul, és jó előre az okos, és mindig pontos előrejelzéssel a tarsolyukban álló meteorológusok által, hogy szél lesz, vihar lesz, és akár jégeső is. De nézhettünk volna a tűzpompa helyett egy halhatatlan és örök klasszikus bádpenszer vagy/és terenszhill filmet, vagy mondjuk a visszaajövőbehármát, a rémrendescsaládot, vagy a barátokközt 4789. rémizgalmas epizódját, mert hogy nem is kellett volna egyetlen egy rakétát sem az útjára engedni, a főpolgármester szerint, hiszen legjobb lett volna, ha a szervezők, hallgatva a jó szóra (lásd még: időjósok), összepakolják a kis pereputtyukat, és ahogy jöttek, el is mennek. A történetek, gondolom én, jövőre is jók lettek volna, hasznát tudták volna még venni, és még meg is spóroltunk volna pár tíz és száz milliót. Demszky persze csak utólag okos, mint mindenki más, mert mi lett volna, ha teszem azt, augusztus 19-én este, vagy huszadikán reggel megjelenik a Napkelte stúdiójában és közli velünk a maga utánozhatatlan stílusában, hogy: kedves Budapestiek és vidékiek, sajnálattal kell tudatnom önökkel, hogy az előre jelzett időjárás várható pusztítása és a prognosztizálható káosz miatt kérésrel fordultam az X és Ipszilon szervezőkhöz, hogy fűjják le a tűzijátékot, és térjenek jobb belátásra, mert beláthatatlan következményei lennének egy szélviharban megrendezésre kerülő tűzijátéknak. Megértésüket, figyelmüket, türelmüket köszönöm. Biztos, hogy páran a tévét, magukat, vagy a kezük ügyébe lévő vacsorát, vagy reggelit vágják a földhöz, és kezdtek volna készíteni a Mindenki más, csak ne a Demszky transzparenst, és vonultak volna a parlament, vagy mit tudom én melyik gyülekezőhelyre. Hogy kő-kövének nem marad egy ilyen bejelentés után, az is biztos. Hogy az egyetlen nyárvégi szórakozást is elveszik tőlünk?... Na majd aduk ezeknek a pofájukra...

Hogy végül tényleg nem maradt kő, illetve cserép-cserépen, az köszönhető volt az alattomosan támadó, száz kilométer/per órával ostromló viharnak, vagy inkább orkán erejű szélnek, amely fél órán keresztül nem akart engedni a huszonegyből, vagy a negyvennyolcból.

Volt itt minden, ami egy börleszk, egy abszurd film jelenetei lehetnek, amilyen történetet a legnagyobb képzelettel megáldott írók sem komponálhattak volna. Mert mit mondana, vagy gondolna magában egy külföldi turista (jelen esetben: katasztrófa-turista) mikor azt látja, hogy százak ostromolják meg az útjukba kerülő Pepsis-kamionokat, hogy egymás fejét és testi épségét nem kímélve, tekintet nélkül a jégesőre, a hurrikánra, gyújtották be a kartonszámra adogatott, amúgy hugymeleg üdítőt?...

Kedvem lett volna egy kamera elé állni, és a legártatlanabb tekintettel közölni a kedves nézőkkel, hogy csak nyugi-nyugi, nem kell berezelní: nincs benne cukor.

Persze, nem lenne magyar a magyar, ha nem lenne számára mindegy és teljesen érdektelen, hogy mit osztanak, miért tömörül a nép. Az a lényeg, hogy ingyen legyen, és hogy sok

hasznát ne vegye. Mert ki az a félnótás (és itt finom voltam), aki bár nem lát az orráig sem, akin a gatyá és a nadrág körülbelül húsz kilóssá ázott, aki, ahelyett, hogy mentené, ami menthető, ami értékes számára, leáll kórázni?...

Eleinte csak azon mérgeledtünk, hogy későn jöttünk, mert lekéstünk a repcsikről, aztán hogy nem jó helyen ülünk, később hogy jóformán nem látunk semmit, hogy mindez a bosszúság egy pillanat alatt teljes értelmetlenségét vegye, hiszen egy másodperc alatt azon vettük észre magunkat, hogy szélvédett helyet keresünk, hogy átkozzuk azt a percet, mikor a fejünkbe vettük, hogy jobb program híján, lenézünk a rakpartra.

Közlekedő járművek hiányában, vagy tökig zsúfolt villamosok okán, kénytelen kelletlen nekivágtunk a végtelennek tűnő távnak, és a teljesíthetetlennek tetsző feladatnak, hogy eljussunk a Boráros-térig, akárhogy is.

Első nekibuzdulásra legalább kétszáz métert sikerült teljesítenünk is a több kilométerből, és menedéket találtunk egy irodaház aulájában, ahol volt, aki rágyújtott, volt, aki a mobilját kereste, vagy az eltűnt barátnőjét próbálta meg elérni, volt, aki félmeztelenre vetkőzve csavargatta a ruháit, volt, aki arcára fagyott vigyorral próbálta felmérni, hogy mi is történt. Hogy hol is van, és hogy mi a fenét keres tulajdonképpen a legnagyobb káosz közepében. Persze nem lenne groteszk a groteszk, ha nem jött volna le valamelyik emeletről, irodából egy rövidnadrágos, élre vasalt inges, makkos cipős úriember, hogy előbb meglepetésének adjon hangot, hogy mit keres itt ez a majd százas tömeg, aztán hogy rácsodálkozzon: jééé, esik. Hogy aztán sietve, távozzon oda, ahonnan jött. Nem tehetünk mást: miután megtörölgettük szemüvegeinket, és konstatáltuk, hogy megvagyunk, nekivágtunk az etap további részének, hátha eljutunk valameddig. Bár eleinte az látszott a legjobb megoldásnak és ötletnek, hogy ott alszunk a házba, és majd reggel kinézünk, hogy még áll-e a világ, hogy a parlamentet nem fújta-e egy szellő a Gellért-hegy tetejére, hogy helyet cseréljen a szabadság-szoborral.

Útközben vagy a szétázott perecek fölött álltunk meg, hol egy fél pár papucs, fél-pár cipő fölött filóztunk, hogy ki és mi elől menekült olyan hévvel, hogy hátrahagyta lábbelijét. Láthattunk felborult üdítős-automatákat, hűtőgépet, négyzetméternyi vértócsákat, betört ablaküvegeket, és a Vigadónál futópadozó hölgyet az emeleten, aki szimulátorba érezhette magát, és játszotta el, hogy szalad bele a viharba. Láthattunk széktáblákat szerte-szanaszét, egyik oldaláról a másikra boruló asztalokat, üvöltő, sikító fiatalokat, vigyorgó vagy tetszhalott időseket, mint ahogy autójukból kikönyöklő, cigarettázgató, egy-szál ingben vigyorgó, született seggfejeket is.

Láttunk többől kiszakadt korlátokat, és kidöntött-kicsavart fákat, -ami, mint később, hazaérve kiderült az internet által: többek halálát is okozta.

A Váci utcába érve, mintha mi sem történt volna: ki a kis pudliját sétáltatgatta egy szál melegnadrágban, ki a pizzája fölött nyamnyogott, és volt, aki egy kapualjban állva adta elő a következő kis félpercest:

-Hol vagy?... - Minden rendben?... - Akkor mennyé hazafelé!...

Hát mi, sokad magunkkal ezen voltunk, és látva hogy egy-egy metróállomás lejárataánál uszkve két ezren állnak, és a sor végeláthatatlan kígyózik, és nőttön-nőtt, folytattuk expedíciónkat az elérhetetlennek tetsző Borárosig.

Amit végül komolyabb vérveszteség, és sérülés nélkül, de elértünk, hogy a zsúfolt Helyi Érdekűn, csak mi hárman ülünk úgy, mint az ázott verebek, azon röhögve, hogy ki hogy kerülgeti a vizes üléseket, mondván, hogy azok nedvesebbek, mint ő maguk. Úgy látszik az előőrs már előbb elmenekült, és tudhatta magát épségben.

Amit végül mi is megtehattunk, miután örömmel láttuk, hogy az eddig az erkélyt szépítő virágokat nem a térről kell összeszedni, hogy a nyitva hagyott szoba bukó ablak nem repült el tokostul, hogy a kutyák nem kaptak sokkot, vagy szívinfarktust.

Pedig eleinte úgy tűnt, hogy már ott a parton hősi halált halunk, mert a parton végigemelt kerítés fenyegetően elindult felénk, és sok lehetőségünk nem lett volna sehova sem ugrani.

Über fasza ez a Budapesti-parádé (hogy egy kábé két méter és uszkve másfél mázsás, jól láthatóan borgőzös fiatalembert idézzek) amiért köszönet illeti a meteorológusokat, és a szervezőket, az engedélyt adókat, a sok utólag jaj de nagyon szakembereket, és az eget, hogy csak fél óráig varázsolt életünkbe egy kis tömény-poklot.

Amelyben akkor sem voltak képesek leállítani a tűzijátékot, elhallgattatni a vidám zenebonát, mikor a fejére látszott fordulni minden és mindenki.

Persze a Titanic süllyedésekor is bőszén játszott a zenekar.

Hogy ott voltam, hogy itt vagyok: még mindig nem hiszem el, mint ahogy azt sem, hogy mellettünk haltak meg, sérültek meg többen is.

Ezt megelőzően, jó tíz éve voltam augusztus 20-i ünnepségen. Hogy legközelebb mikor mehetek?... Majd megkérdezem meteorológusomat.

Az egész katasztrófa-történetben egy biztos pont volt: a hídon, a sétálóutcában, vagy akárhol felbukkanó, és rendíthetetlenül álló tehenek.

Vagy nem

Bolondság

Az alattvalók hosszú és tömött sorokban várták a bebocsáttatást királyukhoz, aki már előre dörzsölte két lapátkezét, hogy milyen szép ajándékokat is tehet kincstárába. Talán a leghosszabb sorban ott állt a mi hősünk is, akit sokan megnéztek, és már előre sajnáltak, hiszen nem volt nála egyéb, mint egy galamb. Már jó előre összesúgtak a többiek, hogy mit fog kapni ezért a jó és igazságos királytól. Mindezzel a mi hősünk nem sokat törődött, hiszen már régen elmentek neki otthonról. Kivárta türelemmel az előtte állókat, talán az is megeset, hogy valakit maga elé engedett, mintha csak meg akarná vártni a királyt. Mire sorra került, a király két oldalán a plafont verték az ajándékok. Volt, aki utolsó háziállatát, volt aki arany kincseit, volt aki egyetlen lányát és szép feleségét adta neki. Hősünk csak nézte a bőséget, -szeme majd belefájdult a csillogásba. Nagy bódulatából maga a király térítette észre, aki mivel már fáradt volt, nem is kérdezte hősünk nevét, nem is érdekelt, hogy honnét jött, -rögtön az ajándék érdekelt. Hősünk széttárta két kezét, melyben a galamb lapult addig szó nélkül, és amely egyenesen kiszállt az egyik ablakon. A király hirtelen nem is tudta mire vélni, hova tenni a dolgot, de kérdeznie sem kellett, hősünk nevetve mondta, hogy látja királyom, hoztam is ajándékot meg nem is. Erre nem tudott mit mondani a láthatóan vörösülő fejű király, ezért inkább jól végigmérte hősünket, majd pillantása megállapodott hősünk fején. Ha azt mondom, hogy kócos volt, -nem mondtam még semmit. Hősünk jól beletúrt, és büszkén közölte a királlyal, hogy kócosan járok, hogy a fésű ne kopjék. De ha jobban belegondolok, még fésűm sincsen, hiszen annyi az adóságom, hogy a semminél is kevesebben van. A király ezt már nem állta meg mérges szó nélkül, és rögtön hívatta testőrségét, és börtönbe dobatta hősünket. De a király olyan gazdag volt, hogy még a kéz és lábbilincsek is gyémántból voltak. Bár ez hősünk gyötrődéseinek mit sem enyhített, hisz ahogy magának megjegyezte: a bilincs akkor is bilincs, ha drágakövekből van kirakva.

Első nap abban reménykedett, hogy másnap kiengedik és szabadságot nyer, második nap a harmadikat várta, és ez így ment vagy egy álló hétig, de lehet hogy egész egy esztendeig. Lassan már hozzászokott új életéhez, mikor új testőrök jöttek, akik lekattintották róla a bilincseket, és egy üleprügással útjára is engedték.

Ahogy ment-mendegélt, találkozott egy zavaros tekintetű emberkével, akit nem ismert, de aki valamiért mégis megszólította.:

-Hát magával meg mi történt? Olyan viselkedésnek tetszik lenni! Honnét jön, és mi járatban erre?...

-Egyenesen a király udvarából, annak is a legsötétebb kamrájából.

-Mit vétett, jó ember?...

-Hogy mit? Tréfálkozni akadt kedvem.

-És mit kapott jó kedvéért cserébe, ha szabad kíváncsinak lennem?...

-Börtönbe vetettek, és jól megdolgoztak a király őrei. Akik szerintem még a követ is megnyúznák, ha bőre volna.

-Na, erre már nem tudott a zavaros tekintetű ember mit mondani, hiszen előntötte a düh, a vak harag.:

-Hát már velem is viccelődnie támad kedve? Hogy jön ön ahhoz, hogy ilyen otromba tréfát űz velem?... Na adok én magának.

És azzal jól helyben is hagyta hősünket, aki egy napig, de lehet, hogy egy hétig feküdt mozdulatlanul az úttalan úton, ahol még a madara sem járt.

Aztán egyszer csak feltápáskodott, hogy történetemnek vége is legyen, és megjegyezte csak úgy magának útmutatásul a későbbi büntetéseket és veréseket megelőzendő:
-Úgy látszik királlyal és bolonddal nem jó humorizálni.

Némaság

Volt egy falu, és abban egy nem éppen takaros kis ház, és abban egy néma gyerek, akinek már akkor sem értették szavát, mikor még beszélt. Sok történet kering afelől, hogy miért nem nyitja ki a száját. Volt, aki szerint az anyja megunva az állandó okoskodását, bevarrta belülről, volt, aki szerint az apja úgy ellátta a baját, hogy kiverte belőle a beszélőkéjét.

Hogy mindebből mi volt igaz, és mi nem, -hadd ne én döntsem el.

Barátja nem sok akadt a kis némának, ha jöttek is a szomszédból gyermekek, nem tudták kicsalogatni kuckójából, mert nem elég, hogy néma volt, de még süket is. Vagy legalábbis ezt hitték felőle, hiszen kérdezni hiába is kérdezték, hogy hallja-e amit mondanak neki. A gyerekek hanyagolni kezdték, az özvegyé lett anyja pedig inkább magával kezdett foglalkozni, mintsem hogy. Gondolta, hogy most bepótolja, amit eddig elmulasztott a férje, ura és parancsolója mellett. Hiszen neki ez a három volt eddig a szentség. A kis néma kimerészkedett a házból, és felfedező utakra indult. Felfedezte, hogy a ház mögött, közel az erdőhöz, mind több varjú telepedik meg. Kedves elfoglaltságává lett, hogy a zsebeibe kenyereket tömköd, és azt szórja szét új barátai között. Így ment ez napokig, hetekig, talán hét álló esztendeig is, és a végére láss csodát: ha beszélni nem is tanult meg a kis néma, de károgni annál jobban. Örömeiben először titkolta tudományát, majd végül szeretett volna bemutatót tartani édesanyjának, aki akkora már nem élt.

Örömtánc

A faluban nagy igazság volt készülőfélben. Aki élt és mozgott, ki akarta venni a részét a mulatságból. Volt, aki sütött, volt, aki főzött, volt aki a szervezésben vette ki a részét, és volt, aki kitűnően dirigált, és szemfülesen nem tett semmit. Még olyan is akadt a nagy sokaságban, aki vészmadárként kárógott, hogy ennek sehogy sem lesz jó vége, hiszen ha eddig megvoltak vigasztalás nélkül, eztán is meglehetnének békében. De csak legyintettek a vészjóslóra, majd minekutána nem vett erőt magán, és nem hagyott fel jóslatai közkincsé tételével, fogták és egy sós kútba dobták. De egy valamiről megfellebbeztek az urak, és a sütő, főző, szervezkedő vénasszonyok: nem értesítették a nagy készülődésről azon asszonyokat, akik a határban dolgoznak éhesen az éhbérért. Az öregek fáradtak voltak hogy kicammogjanak hozzájuk, az urak meg az öltözködéssel voltak elfoglalva de nagyon. Így az esti bálba becsületes, dolgos asszony nem akadt, de az urak a kurvákkal is eltáncoltak.

A vészjósló sajnos már nem élhette meg, hogy a végén csak igaza lett. De ez már egy másik történet, amit soha nem mesélek el.

Szegénység

Volt egy falu, amelyet még a világ nem látott, amelyről még ha akartak volna sem olvashattak, hiszen olyan szegények voltak, hogy se megyei lapjuk nem volt, se tévéadásuk, jóformán semmijük. Az embereknek munkája nem volt, elfoglaltságuk viszont egy volt, és az biztos. Reggel, miután feltápáskodtak az előző napi fáradtságukból, mindkét kezükbe fogtak egy-egy

vödröt (még az is lehet, hogy lyukas volt az alja) a csapból ameddig csak lehetett töltötték, és tömött sorokban járultak a falu széli kúthoz, hogy a vödrökből a vizet beléje öntsék. Mire beesteledett, annak a rendje és módja szerint kiapadt a kút, és reggel kezdhették előlről a lehetetlen küldetést. Hogy ki építette eme rossz és megátkozott kutat, senki nem tudja, de az ismeretlen építő emlékére világnagy szobor áll a falu főterén. Lába előtt mindig friss virág.

Büszkeség

Kiállításra készültek a diliházban. Mindenki kiállíthatta a maga eszkábálta kis kincsét. Lehetett bármivel nevezni: verssel, rajzzal, mondókával, festménnyel, egyszóval bármivel, ahogy már az előbb is mondtam. De nem lennének ugye bolondok a bolondok, ha nem tennének bolondságokat. Így esett meg, hogy a diliház összes lakója a maga faszablyáját állította ki. A zsűri csak vakargatta a fejét, hogy akkor most mitévők legyenek. Eltelt a gondolkodással egy nap, de lehet, hogy egy hét is, végül megszületett az egyetlen jónak tetsző döntés: holtversenyt hirdettek a bolondok között, akik mind azt bizonygatták, hogy csakis a saját szablyájuk lehet a legjobb, a legszebb, a legkiválóbb mind közül. Át sem vették a jutalmukat (amik a tavalyi faszablyák voltak), inkább elvitatkoztak egy napig, vagy egy hétig, aztán, miután nem jutottak dülőre, egymásnak estek a faszablyákkal.

Legkisebb

Élt egy öregúr, annak három gyermeke. Hogy ne legyen unalmas a mesém, most az egyszer a legidősebb és legbutább indult útnak közülük. Aki nem igazán törődött azzal, hogy merre veti az útja, hogy valami hőstettet kellene véghezvinnie, mondjuk megküzdenie egy hétszer hétfejű sárkánnyal, mert különben nem kerül egy mesekönyvbe sem. Ment csak, mendegélt, és hát el is fáradt, mint mondjak. Mindenáron egy lovat akart szerezni. Útjába került nem is egy lovarda, ahol megmutatták neki a legszebb, legerősebb paripákat, de egy sem tetszett neki. Így hát mindenholnan továbbállt, és inkább fájlalta a lábait. Azon kezdett egy darab idő után gondolkodni, hogy hogyan tehetné könnyebbé a járását, mert mindegyre nyomja csak az átkozott csizmája, amit mondanom sem kell talán: a legkisebb testvértől orozott el, hogy nehogymár. Egy idő után, mikor már vérben állt mindkét lába, egy Oláh-val találkozott, akitől tanácsot kért, de az csak széttárta két lapát kezét, az égre meresztette szemeit, és úgy is maradt. Talán még mindig ott áll, ha azóta le nem ült, vagy össze nem esett, vagy akármi. Ment hát tovább a mi nem is kis hősünk, és a nagy számok törvénye alapján végül csak belebotlott egy tyúklábon forgó palotába, és találkozott egy világszép királykisasszonnyal, akit el is vett ott nyomban, fele királyságot is kapott, vagy amit akartok. Mivel nem akart zúrt magának, inkább egy nyugodt és tisztos férj életet, útnak indult újra, hogy keressen egy anyóst magának, mert hogy a világszép satöbbi királylánynak nem volt se anyja, se kutyája, se macskája, de még csak egy varangyos békája sem, amit csókolgathatott volna, ameddig az ura úton van. Hősünk nem is került elő egy nap, és egy hét elteltével sem. A világszép satöbbi egy idő után meg unta a nagy várakozást, és azt hazudva apjának, hogy csak leugrik egy doboz cigarettáért, eltűnt, mint egy Stendhal regény-alak. Hősünk valahogy hazakeveredett, és szomorúan adta tudtára apjának és két testvérének, hogy ezen a kerek nagy világon lehetetlen zöld lovat, okos oláhot, és kedves anyóst találni. Azzal lefeküdt, hiszen másnap a királynak születésnapját ülik, és még nem találta ki, hogy mivel kedveskedjen. Talán majd egy galambot visz ajándékba. De ez már egy másik történet, amit már megírtam. Azt hiszem.

Utolsó

És akkor a legvégire még egy történet, hogy azért meglegyen a mesebeli hetes szám: Élt egy faluban egy alapjában véve okos ember, aki gyakran el-eljárt az egyetlen kocsmába, ahol a bódulattól megeredt nyelvű földiek viccekkel próbáltak túltenni egymáson. Egyszer ő is közéjük ült, és valahogy ottmaradt és ragadt. Eleinte némán, mosolyogva végighallgatta a vicceket, majd a legvégükön nagyot nevetett, ízesen, jólesően. De, ahogy telt az idő, egyre korábban nevette el magát. Még vége sem volt egy-egy viccnek, már a térdét fogta, a hasát verte. Telt-múlt tovább az idő, és már akkor is röhögött, mikor bele sem kezdtek a viccmesélésbe. Később már a rémtörténeteken és gyász híreken is csak nevetgetnékje támadt. A végén már hírek nélkül is kacagott, és hahotázott. Már földiek sem kellettek, se kocsmá, se sör. Elvult egymagában is. Néha, ha elfáradt a nagy vidámságban, nekiült megírni egy-egy kis történetet, ami kis falujában megtörtént. Vagy nem.

Vendégem Drakula

Nyugtalanul ébredtem. Pár perccel negyed tizenegy után.

Idővel legyőzve ijedtségemet, megpróbáltam előhalászni az Álmoskönyvet, (amit még anyámtól örököltem) hogy megfejtsem furcsa látomásomat. A könyv azt írta: *a denevér mindig titkos szerelmi vágyat jegyez.*

Elmosolyodtam, és próbáltam cinikus maradni, komolyan még véletlenül sem venni a leírtakat. Mert ugyan kibe lennék, vagy lehetnék szerelmes itt, az Isten háta mögött, a Borzalmak-hegyének lábánál, ahol is egy rozoga, de barátságos házat örököltem, ahol jóformán csak pletykás csorosznyák laknak jószágaikkal, és lusta uraikkal, akik idejük nagy részét ivással, és a feleségük verésével töltik?

A falu csupán gazos és romos, festésre szoruló épületek zűrzavara. Az egyetlen hang, ami megtöri a néha már-már nyomasztóvá váló csendet, az a novemberi halálukat váró, dagonyázó kocák rőfögése. Azt mondják, hogy aki az erdő mellett lakik, az vagy elmebeteg, vagy megkockáztatja, hogy azzá válik. Állítják, hogy a sűrűben olyan lények vannak, akik sosem halnak meg. Ők a Köztes Világ homályos árnyai között élnek, és szolgálják a Legfőbb Gonoszt. Ők azok a Haláltalanok, akik a csillagfényes éjszakában csoszognak. Persze: pletykás vénasszony mind, akik imádják a kísértethistóriákat. Nyugdíjasok, akik miután reggel felkapják az újságot, azonnal a gyászjelentésekhez lapoznak, hogy megnézzék, kit éltek túl. Amit meséltek, nem is feküdte meg a gyomromat túlságosan, hiszen mindenki tudja, hogy a parasztok előszeretettel gazdagítják életüket a botrány és a mítosz zamatával. Teljes meggyőződéssel hiszik, hogy léteznek a lélekre ártalmas helyek és épületek, ahol még maga a Tejút is megsavanyodik. Nem is igen kerestem ezen emberek társaságát. Köztük éltem ugyan, de nem voltam kíváncsi történeteikre, se arra, hogy mit tartanak az olyan emberről, aki egyedül él.

Jobban kedvemre volt az erdő, a befagyott víz, a repedezett jégtablák szürkészöld, félig behavazott világa. A nyugalom, a csend, és a százéves tölgyesek. Fűrészgépek nem döntik halomba az égis nyújtózkodó fákat, favágók sem igen járnak erre, -mintha tartának valamitől. Beszélték ugyan az öregek, hogy már többen is nyomtalanul eltűntek a sűrűben, hogy aki egyszer enged a csábításnak és mélyebbre merészkedik (akár kíváncsiságból, akár felelőtlenségből), az bizony soha nem talál vissza, de ezen a mendemondán is csak mosolyogni tudtam. Jól megvoltam én egyedül, és nem mondanám, hogy elvonultam volna a világtól, hiszen ez a ház is a világhoz tartozott, -amúgy meg: nevetséges lenne az állítani, hogy a világtól el lehet zárkózni. Hiszen az erdő a maga természeti rendjével, meg a ház is a maga múltjával a világ része. Kietlennek sem kietlen hely. A kilátás nem rossz, csend vesz körül, azonkívül nem fizetek lakbért, nincs gondom a villany- és gázzámlára, fűtőanyagot pedig találok bármelyik fa alatt. Itt nyugodtan dolgozhatom a könyvemen. Erről, -mármint hogy író lennék, kevesen tudtak, és aki hírét vette, az is csak szörnyülködött, hogy ilyen körülmények között hogy lehet bármit is papírra vetni. Bár én nem tudom, hogy miért képzelik azt, hogy könyvet csak jól fűtött szobában, koloniál íróasztal mellett lehet írni. De persze nem akartam vitába bocsátkozni, vagy példának hozni Körösi Csoma Sándort, aki Tibet egyik fennsíkján, a lámakolostor közelében egy ablaktalan cellában lakott, és ott írta meg a tibeti szótárt. Igaz: nekem ablakom is van, és faggyús teát csak azért nem iszok, mert ki nem állom.

Eszembe sincs persze bármilyen párhuzamot vonni Körösi és a magam munkája között, mert ugyan minden nap megpróbálok erőt venni magamon, és leírni legalább pár valamirevaló

mondatot, -gondolatot, de sokszor magam is kételkedem benne, hogy egy felbecsülhetetlen munkával ajándékozhatom majd meg az irodalom-tudományt. Nem tartom magam valami nagy művésznek, de mindig is éreztem a késztetést, hogy írjak. Tehát, nap mint nap, újra átszűrtem az iszapot, átrágtam magam a megfigyelés, az emlékek és a töprengés fennakadt darabkáin, próbálok kihozni valamit a masszából, amely nem ment át a szűrőn, nem süllyedt a lefolyón keresztül a tudatalattiba. De persze: az írónak hinnie kell abban, hogy amit csinál, az a világon a legfontosabb. És akkor is ragaszkodnia kell ehhez az illúzióhoz, ha tudja, hogy ez nem igaz. Mert az ember mi másért tanult meg a szavakkal bánni? Csak, hogy elmondhassa, amit már nem muszáj elmondania, vagy úgy mondja el, ahogy már nincs kedve elmondani.

Becsuktam a könyvet, és bár legszívesebben a sarokba hajítottam volna, de tekintettel, hogy örökség volt, ha nem is nagy értékű, -inkább visszatettem a helyére, hadd porosodjon tovább. Lefőztem egy méregerős kávét, elropogtattam mellé pár pirítós szeletet, megettem a két kandúrt, majd vettem a kabátomat, és elindultam kiszellőztetni a fejemet, hátha használ a friss levegő.

Többször is jártam már az erdőben, de ami igaz az igaz: sétáim nem voltak hosszúak. Legtöbbször csak leültem egy fa tövében, és a gondolataimba merültem, -de soha nem indultam nagyobb túrára, felfedező körútra. Most ezen próbáltam meg változtatni. Felszerelkeztem némi ebéddel, egy jó Buckwhite iránytűvel, és természetesen új lakhelyem különös, ősi térképével.

Furcsa, sejtelmes idő volt; a madarak meg sem szólaltak.

Nem tudom mennyi ideje járhattam a csapáson, mikor az erdei ösvényen papírfecnikbe, műanyag dobozokba, nejlonzatyor darabkába, cigarettacsikkbe és üres konzervdobozokba ütköztem, -amin igencsak meglepődtem, hiszen emberrel még nem találkoztam erre, és ugyan ki a fene hordaná ide a szemetét. Miközben ezen filozofálgattam, majdnem orra estem. Először azt hittem, egy zsákba botlottam meg, de bizony egy ember volt az. Életjelet nem igen adott magáról. Hiába szólongattam, lökdöstem. A hátára fektettem, és próbáltam felismerni benne valamelyik falubelit, de ezt az arcot soha nem láttam. Igazi remetének nézett ki, a szakállával, kócos hajával. Megkíséréltem kitapintani a nyaki-verőerét. A szegény ördög álla alatt két apró, tűszúrásnyi, roncsolt szélű lyuk tátongott. Gondoltam, a vállamra veszem, és valahogy elvánszorgok vele a házig, majd értesítem a rendőrséget, - amikor hangra lettem figyelmes. Egy szarvas, gondoltam. De a szeme... vörösen villant. Életem során már sok szarvast láttam éjjel, egyikük szeme sem verte vissza vörösen a fényt. Önkéntelenül is a szíjamhoz kaptam, ahol a pisztolyomat szoktam tartani, de amit sikerült a házban hagynom. Egy öles fa mögül lestem, de szarvas helyett csak egy fekete ruhás alakot sikerült kivennem, és üldözőbe venni. Próbáltam lépést tartani vele, mert többször is úgy tűnt, hogy a nyomát veszttem. Addig kergettem, amíg egy temetőhöz értünk, aminek létezéséről nem is tudtam, amiről még az öregek sem meséltek. De nem is volt ez a szó klasszikus értelmében temető, hiszen alig pár kereszt volt a földbe szúrva. Az idegen egy félretolt kőlap alá próbált volna bemászni, de a kabátja beakadhatott, amivel sikerült pont annyi időt nyernem, hogy nyakon ragadjam. A nap éppen a kőlapra sütött, majd az idegenre, aki mintha elvesztette volna minden erejét. Nem tanúsított ellenállást, csak eltorzult arcát próbálta eltakarni. Először azt hittem, hogy egy ütéstől fél, de úgy látszott, hogy a fény bántja. Valahol a távolból egy kakas kezdett mindennapi rikácsolásába, amire az idegen összerándult, és mint egy csecsemő: összekuporodott.

Mivel nem akartam a sorsára hagyni, de azt sem, hogy kerekét oldjon: a hátizsák kötelével csomóztam össze a lábát, és a két kezét, -melyeken a körmök szerintem emberemlékezet óta nem láttak körömcsipeszt.

A remetét az ágyamra fektettem, -kifújtam magam, és újra nekivágtam az erdőnek, az idegenért, aki úgy feküdt a sírkövön, ahogy otthagytam. Ahogy elnéztem, menekülni még csak nem is akart. Próbáltam megitatni: amikor a száját szétnyitottam, két éles és hatalmas fog meredt rám. De azért is leerőszakoltam a torkán a pár korty vizet, amire prüszkölni, harákolni kezdett, mint aki meg akar fulladni. A hátát kezdtem püfölni, amitől mintha jobban lett volna, de idővel megint visszavette a magzati pózt. A vállamra nem vehettem, így ölben próbáltam vinni. Nem hittem volna, hogy ez sikerül, hisz eléggé elfárasztott a remete cipelése, és az ijedtség is sokat kivett belőlem, de amikor megemeltem, nem éreztem súlyát. Mint akinek nincsen csontja, de még csak vére sem, hiszen olyan hideg volt, mintha egy jégtömböt szorongattam volna. A házban leoldottam róla a kötést, és a konyhába vittem, ahol még nem húztam el a függönyöket. Az idegen kezdett magához térni, így le tudtam ültetni, és meg is kínáltam egy pohár vörösborral, amire mohón vetette rá magát, majd, mint aki valami rossz lőrét ízlel: visszaköpte a pohárba. Szóra akartam bírni, hogy miért is menekült el előlem, hogy mit tud a remetéről, és hogy egyáltalán: mit keresett az erdőben, miért akart egy sírkő alá bújni. De mindegyik kérdésem megválaszolatlan maradt, -csak annyit tudott mondani, hogy szép nyakam van. Gondoltam, egy meleggel hozott össze a rossz sors, és máris összekötöttem ferde hajlamát és a nagy valószínűséggel már halott remetét, akit vagy megszenteltelenített, vagy meg akart erőszakolni. A remete talán ellenállt neki, és ez lett a veszte. Próbáltam a tudtára adni, hogy nálam ne próbálkozzon be, mert nem vagyok oda az ilyen kalandokért, de mintha a falnak beszéltem volna. Elismételte még egyszer, majd még egyszer, hogy nagyon a kedvére lenne a nyakam. Mondtam, hogy erre nekem se gusztusom, se időm sincs, majd a fürdőszobába mentem, hogy felfrissítsem magam, és hogy megborotválkozzam. Sikerült meg is vágnom az arcomat, amit az idegen rögtön kiszúrt, és mint aki az esztétikát veszti, hadonászni kezdett, majd üldözőbe vett. Egy idő után kezdtem magam nevetségesen érezni. Nem is tudtam hirtelen hova tenni ezt az egész történetet, ami pár óra alatt játszódott le velem, és aminek köszönhetően az ágyamban egy félig halott ember hever, egy örült fekete ruhás idegen meg az asztal körül, és a székek között kerget, hogy megöljön, vagy, hogy a magáévá tegyen. A dolgozószoba felé vettem az irányt, mert az a házban az egyetlen hely, amit kulcsra tudok zárni, -ami ez esetben nem sikerült, mert annyira remegett a kezem, hogy a kulcsot sikerült a földre ejtenem.

Emlékeztem, hogy az asztalon hagytam egy ceruzát. Bár ezt az alkalmatosságot csak széljegyzetelésre használom, és többnyire a fiókban tartom, -most több könyv (Stephen King: Borzalmak városa, Bram Stoker: Drakula gróf válogatott rémtettei) földre söprésével sikerült megkaparintanom a frissen hegyezett grafitot. Nem tudtam volna megmagyarázni, hogy miért ehhez az eszközhöz nyúltam, mikor az idegent célba vehettem volna a levélnehezékekkel, vagy a borítékvágóval és felvehettem volna a harcot, -mégis a tollat éreztem az egyetlen eszköznek, amivel bármire is mehetek ez ellen az örült és perverz állat ellen. Aki csak jött és jött felém, hadonászva, lassított felvételnéppé, -mint aki Friedrich Murnau Nosferatujának érzi magát. Felém nyúlt, és bár próbáltam hátrébb lépni, de sikerült megragadni a trikómat, amit el is szakított. A nyakláncomat a kereszttel nem tépte le a nyakamról, és mint megtudtam később: ez volt a szerencsém. Mint akinek földbe gyökerezik mindkét lába, úgy dermedt meg előttem, majd próbál kihátrálni a szobából, de ahogy megtette volna az első lépést, amilyen erővel csak tudtam: a szívébe vágtam a ceruzát. Legjobban talán én ijedtem meg, amikor a ceruzát előntötte a vér.

De már nem tudtam visszacsinálni azt, ami megtörtént: az idegen elvánszorgott a szoba legsötétebb sarkába, és esett össze.

A pár perc múlva befutó rendőrök felvették a jegyzőkönyvet, az orvos pedig megnyugtatóan, hogy a remete életben fog maradni, de úgy látszik, hogy az idegen menthetetlen. De szerencsére nem tettek bűnössé, és elhitték történetemet, nem állt szándékukba letartóztatni, őrizetbe venni, se a bíróság elé állítani, -cserébe csupán annyit kértek, hogy a történeteikről ne beszéljen senkinek. Amire kezet is adtam, de kértem őket, hogy ha egy mód van rá, tudassák velem, hogy hova fogják eltemetni az idegent. Azt persze már nem tettem hozzá, hogy azért érdekelne a pórul járt vendégem sorsa, mert ha furcsán is fog hangzani, de valamiért megszerettem. Sokáig hitegettem magam, hogy a nőkhöz vonzódok, de egy vadidegen próbált meg ráébreszteni arra, hogy ezzel csak áltatom magam.

Évekig jártam ki a névtelen és jeltelen sírjához, belátva, hogy mégis csak igazat állított az Álmoskönyv, hiszen vágyam titkos volt, még magam előtt is. Pedig szívesen kiszívtam volna az idegen nyakát, hiszen nem volt közömbös nyaka, -sőt: szép nyaka volt.

Lehet, hogy nem voltam figyelmes, de bizony ez a sor is a Denevér címszó alatt szerepelt: *Denevérral küzdeni, kétségbeesni, és végül megadni magunkat sorsunknak: jegyez álomtalan éjszakát.*

Másnap reggel végignézttem emberéletem utolsó napfelkeltéjét. Ma is pontosan emlékszem rá. De elfelejtettem minden azelőtt látott napfelkeltét. Akkor, utoljára úgy bámultam a hajnal fenséges csodáját, mintha először látnám. Azután búcsút vettem a napvilágtól, hogy az lehessen, ami ma vagyok. És hogy mit láttam?... Arra nincsen szó. Ember ezt nem foghatja fel. A világ megváltozott, mégis ugyanaz maradt. És én, az újszülött vámpír, sírva csodáltam a gyönyörű éjszakát.

Visszajáró

Egy mondvacsínált, a „házmesterrel” (aki amúgy már több éve nem az) folytatott vita miatt lekéstem a vonat indulását. Mint mindig, most is előbb indultam el, mint az normális lenne, de nem hittem, hogy most az egyszer menetrendszerűen fog elindulni a kilenc órai. Álltam csak a peronon, és bambultam a remegő síneket. A következő, csak órákkal később volt várható, így hát egy kis ácsorgás után utam az első kocsmába vezetett, ahol pár pohár sör mellett átlapoztam a fali tartóban talált, tegnapi, vagy tegnapelőtti képes-lapokat, majd egy kis városnéző sétára invitáltam meg magam. Bámészkodtam, mintha soha nem jártam volna a jól ismert utcákon. Kacsaringós bolyongásom vége, egy takaros kis tér volt, árnyékos fákkal, még használható padokkal, labdázó gyerekekkel, egymáshoz hajló, pusmogó asszonyokkal.

A koldus a halványsárgára fakult templom oldalkijárójánál ült; pontosabban, szemben a törvényszékkal és azzal a sikátorszerű közzel, amely egy kis kerülővel visszavezetett a térre. Talán aludt, nem tudtam eldönteni. Ruhája csak annyira volt szakadt, mocskos és gondolom bűdös is, amennyire egy hajléktalantól elvárhatja az ember. A gyerekek nevetve, egymással élcelődve rúgták a pöttyöst, az asszonyok egymást ide-oda húzva, osztották meg egymással érdekesnek gondolt történeteiket, egyesek holt elfutottak előttem, hol a pontos idő felől érdeklődtek. Minden mozgott, mindent élt, csak a koldusnő, a kiszemeltem nem mozdult. Egy eltévedt labdát visszadobtam a gyerekeknek, majd hosszan elidőztem a földön heverőn, gondoltam, ha minél tovább és erősebben nézem, talán ki tudom mozdítani mostani helyzetéből. De mintha egy darab kő lenne, csak hevert. Még csak arrébb sem akarta rúgni senki. Őmellette is elsiettek többen, hónuk alatt iratokkal, kezükben aktatáskákkal, vagy esernyővel. Igaz, tőle nem érdeklődtek a pontos iránt. Amúgy sem hiszem, hogy tudta volna, hétfő van-e, vagy még vasárnap. Amúgy kedd volt.

Kedvem lett volna megkérni a sustorgó asszonyokat, hogy próbálják meg hangosabban folytatni a diskurzust, próbáljanak meg harsányan nevetni, és ne csak az orruk alatt kuncorogjanak. Nem mintha érdekelné az, amiről már vagy húsz perce beszélnek (miközben uraik hol jobbra, hol maguk elé bámulnak, és cipőjük orrával egy nem létező valamit rugdosnak), csak szeretném ha a koldusnő legalább megmozdulna, felfigyelne a zajra, és ha mást nem, legalább egy ízes káromkodást megengedne magának. A fene megettette azt is, hogy csak ketten futballoznak, és ez a két gyerek is, csak egy fránya gumilabdát hozott magával, ami valljuk meg: már igencsak megviselt és leeresztett állapotban volt. Ahogy láttam, mind erősebben rúgják, hogy legalább elvánszorogjon, a kaput képező két fa közé. Ha egy jó kis bőr bogyóval próbálnának meg kapura löni, ami már-már szakadásig van fűjva. Az lenne az igazi. És ha még arra is rá tudnám őket venni, hogy néha-néha próbálják jól eltalálni a templom falát is. Hadd döngjön. Azt azért persze nem ajánlottam volna neki, hogy vegyék célba a koldusnőt, aki szemlátomást nem akart feltápáskodni, de még csak megmoccanni sem. Megköszörültem a torkomat, a lábammal dobolni kezdtem. Átültem egy hozzá közelebb eső padhoz, ahol köhögni, krákogni kezdtem, majd fütyülni, dalolászni. Talán lehetséges, hogy tényleg alszik, bóbiskol, hiszen elég öreg már, hogy ne várjon túl sokat az ébrenlétől. Többször elmentem előtte, hol csoszogva, hol trappolva. Aki egy ablak mögül lesett volna, minimum bolondnak hisz, aki fel s alá jár a téren, és mind idegesebben próbálja felhívni magára a figyelmet. Pedig nem érdekelt, hogy mást mit gondol felőlem és viselkedésemről, mert csak egyetlen ember érdeklődését akartam felkelteni. Az előkészített pénzdarabokat kezdtem a zsebemben forgatni, zörgetni, mintha csak számolnám őket. Aztán lassan kijebb húztam a kezem, mint aki csak egy zsebkendőt próbál elővarázsolni. És akkor, mint egy

csoda, felhangzott egy mélyről jövő nyögés, amit már biztos sokszor elgyakorolhatott, ami csak úgy hozzá tartozik mindennapi létezéséhez, mint a kalap, kinyújtott lábai előtt.

Megmozdult, észrevett. Szürke szeme éberebben villant, mint ahogy várni lehetett a bóbiskolás után. Kinyújtózott, majd egy pillantást vetett a térre, és csak akkor szólalt meg, amikor kezemet már magam előtt tartottam, mint aki meg szeretné igazítani a nyakkendőjét, hátra szeretné simítani a haját. A hangja vékonyabb volt, mint vártam. *A jó Istenke áldja meg az Urat, Az a Jó Isten odafönt.* Ismételte meg kétszer is, szinte kántálva. Kicsit lehajolva oldalt léptem, úgy ejtettem a pénzt az üres kalapba. Mint aki megtisztelve érzi magát, hogy ő lehet az első ezen a napon, akinek meg tudott esni a szíve ezen a nőn. Persze, lehet, hogy már elalvás előtt is koldult, és ami bevétele volt, az eltette, vagy elitta, vagy elvették, ellopták, kizsarolták tőle. *A Jézus kövesse és vigyázza útját.* -Hallottam, miután már pár lépésre eltávolodtam, és elszomorodtam, hiszen ez az jelentette, hogy a nő okosabb mint hittem, hiszen jobban tudja nálam is, hogy talán soha többé nem fogok erre járni. Mondhatta volna, hogy a viszontlátásra, hogy legközelebb is legyen szerencsénk, de ehelyett úti áldást adott. Nem hagytam mégis annyiban. Tettem még egy kört, a sarkon elszívtam egy cigarettát, farmerzsebemből elővettem és feltettem a napszemüvegemet, bár nem volt elviselhetetlen napsütés, de így talán ha fel is ismer, egy pár pillanatig mégis elbizonytalanodik majd. Persze hogy így is tudni fogja, ki vagyok, túlságosan mégse fog meglepődni visszatértemen.

A templom főkapujához érve gondolkodás nélkül léptem be a hatalmas tölgyfaajtón. Elöttem ült, úgy kapkodva a tekintetét, mint a templom előtt az öregek. Most már biztos lehetett benne, hogy egy komplett örülltel van dolga, aki nem akarja békén hagyni, aki abban leli az örömét, hogy zaklatja. De hiheti azt is, hogy csak bosszantani akarják, nevetségessé tenni, kezét lekötözve, hiszen cserébe mindig kerül kalapjába egy kis összeg, hogy a kutyák le ne... Most már ő is ellenfél volt. A küzdelem kezdett nyílt kártyákkal folyni, melyeket kézben tartottunk, de még nem adtunk ki. Talán azon sem lepődött volna meg különösebben, ha elkezdem rángatni rongyait, ha taszigálni kezdem. Arcon is vághattam volna, ócsárolva, elmondva mindenféle csavargónak, kérdőre vonva, hogy miért nem szedi a sátorfáját, és áll tovább. Hogy rontja csak a város képét. Megint a kalaphoz hajoltam és úgy néztem bele, mint egy fenék nélküli kútba. -Látom, jut majd borra is. Állapítottam meg, mire a válasz annyi volt részéről, hogy mit képzelsz, hiszen nem olyan családból származik. Én meg egy *aha* kíséretében tovább álltam.

Pár perccel később már a sikátor felől csaptam le rá, nyíltan és szemérmetlenül, nem titkolva és nem magyarázkodva semmit. Már messziről észrevett, és nyugtalanul mocorgott. A kalapját idegesen közelebb húzta magához, s kicsit kapkodva nézett körül, járókelőt, ismerős adakozót keresve. De nem volt szerencséje. Odavettem a pénzt, mire kapafogait megmutatva kérdezte, hogy sok van-e? Mondom neki, hogy akad, majd az állomás felé vettem az irányt. Így joggal gondolhatta, hogy végre eltűnök az életéből, és végre békét hagyok neki. De nem adtam fel, és egy kis kerülőút árán mögé lopództam, onnan figyeltem.

Egészen közel voltam hozzá, pár lépésre a lépcsőtől, ahol ült. Hallottam a zihálását; s az egész testtartása olyan volt, mint aki támadástól tart. Elszívtam az utolsó száll cigarettám, majd úgy léptem elő, hogy lehetőleg a szívbaj kerülgesse. Most már láttam, hogy sikerült kihoznom a béketűréséből. Mi a francot akar tőlem, mondja már meg. Csak pénzt váltani, mert tudja, elutazom. Kivettem kalapjából a visszajárót, és elsiettem, de persze nem utoljára.

Egy új állásból kezdtem lesni az én koldusomat, majd megint felé indultam. Előhalásztam zsebemből a felváltott pénzürméket, és egy *most már akkor ezt is itt hagyom* kíséretében,

flegmán és nagyvonalúan a kalapba ejtettem a többi közé. Mire, mint akit a cecelégysípelt meg, felpattant a helyéről, és dühösen, papírcipőjével a kalapjába rúgott, és botjával lesújtott. Ha nem vagyok szemfüles, bizony hókon talál, és nem biztos, hogy megúszom ennyivel. Beláttam, hogy nem tehetek mást, csak rohanhatok, ha nem akarok újabb órákat várni egy délutáni vonatra.

Tartalom

A címzett ismeretlen	3
A feddhetetlen	5
A Gonosz	9
A jó keresztény	11
A kabát	13
A kilences kórterem	15
A kocka	18
A Mester	19
A sikertelen küldetés	21
A tűz	25
A vége az, hogy meg kell halni	28
A végzet lánya	33
A világok harcára	35
Az ajándék	37
Az elég nagy	38
Az ok nélküli	42
Az utolsó földönkívüli gyermek	44
Barátom Béla	47
Csillagközi kalózok	49
Hármat előre, hármat hátra	52
Lomtalanítás	56
Hol vagytok, ti régi helyek	58
Majdnem	60
Megnyugvás	63
Minek venni	65
Napfényes délután	67
Notóriusok	70
Póráz és rablánc	73
Romeltakarítás	74
Szállni fel magasra	76
Tiszta tudat	78
Tűzkeresztség	81
Über fasza	85
Vagy nem	88
Vendégem Drakula	92
Visszajáró	96
Tartalom	99

